

DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2021

Núm. 94

Presidència del Sr. Vicenç Thomas i Mulet

Sessió celebrada dia 5 d'octubre de 2021

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Declaració institucional del Parlament de les Illes Balears amb motiu dels 90 anys del vot de les dones. [5457](#)

I. PREGUNTES:

1) RGE núm. 8099/21, presentada pel diputat Sr. José Javier Bonet i Díaz, del Grup Parlamentari Popular, relativa a la situació del petit i mitjà comerç a les Illes Balears. [5459](#)

2) RGE núm. 8086/21, presentada pel diputat Sr. Antonio Jesús Sanz i Igual, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a augment del servei de vigilància als fondeigs sobre posidònia per al litoral de Formentera. [5461](#)

3) RGE núm. 8087/21, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a la plena i exclusiva dedicació per a titulars de llicència d'autotaxi a les Illes Balears. [5460](#)

4) RGE núm. 9526/21, presentada per la diputada Sra. Idoia Ribas i Marino, del Grup Parlamentari VOX-Actua Baleares, relativa a cartelleria en castellà als hospitals i centres de salut de Balears. [5462](#)

5) RGE núm. 8098/21, presentada per la diputada Sra. Maria Assumpció Pons i Fullana, del Grup Parlamentari Popular, relativa a ajudes FOGAIBA 2019. [5464](#)

6) RGE núm. 8090/21, presentada per la diputada Sra. Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a aposta de comerços *made in China* del producte balear. [5465](#)

- 7) **RGE núm. 8094/21**, presentada pel diputat Sr. Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a Centre de Formació Nàutica de Son Castelló..... 5466
- 8) **RGE núm. 8095/21**, presentada pel diputat Sr. Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular, relativa a canvis en el transport no urgent programat. 5467
- 9) **RGE núm. 8096/21**, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política d'habitatge. 5468
- 10) **RGE núm. 8097/21**, presentada pel diputat Sr. José Luís Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular, relativa a convocatòria d'agents COVID.. 5457
- 11) **RGE núm. 8100/21**, presentada per la diputada Sra. Virginia Marí i Rennesson, del Grup Parlamentari Popular, relativa a declaracions de la FAO, en relació amb director general de Pesca. 5470
- 12) **RGE núm. 8101/21**, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a servei de transport escolar als IES de les Balears..... 5471
- 13) **RGE núm. 8103/21**, presentada pel diputat Sr. Juan Manuel Gómez i Gordiola, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a realització de proves serològiques a professionals sanitaris i sociosanitaris per a la prevenció de contagis de la COVID-19... 5472
- 14) **RGE núm. 8084/21**, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a pla estratègic de fons europeus. (**Ajornada**) 5474
- 15) **RGE núm. 9510/21**, presentada pel diputat Sr. Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a una única licitació per a la construcció dels 9 nous centres de salut projectats a Mallorca. 5474
- 16) **RGE núm. 8091/21**, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a gestions davant l'arribada massiva d'immigrants..... 5475
- 17) **RGE núm. 8092/21**, presentada per la diputada Sra. Patrícia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a solucions del Govern als problemes dels joves a les Illes Balears. 5476
- 18) **RGE núm. 8102/21**, presentada pel diputat Sr. Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a increment en l'arribada de persones immigrants a les Illes Balears. 5477
- II. INTERPEL·LACIÓ RGE núm. 9477/20**, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a inversions de l'Estat a les Illes Balears. 5479
- III. PROPOSICIONS NO DE LLEI:**
- 1) **RGE núm. 17827/20**, presentada pel Grup Parlamentari Unidas Podemos, relativa a control de preu de lloguers abusius, garanties per a les persones arrendatàries i petits propietaris i propietàries. 5484
- 2) **RGE núm. 8081/21**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a IVA i targetes de crèdit per a apostes i jocs d'atzar..... 5493
- IV. COMPAREIXENÇA** urgent de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, per informar sobre l'acord pres a la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda on s'ha fixat el factor d'insularitat (escrit RGE núm. 7792/21, presentat pel Govern de les Illes Balears). 5501
-

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores i senyors diputats.

Declaració institucional del Parlament de les Illes Balears amb motiu dels 90 anys del vot de les dones.

Començam el plenari d'avui, en primer lloc amb una declaració institucional de noranta anys del vot de les dones, signada per tots els grups parlamentaris.

Té la paraula la secretària primera.

LA SRA. SECRETÀRIA PRIMERA:

"Fa noranta anys, l'1 d'octubre del 1931, es va aprovar el sufragi de totes les dones a Espanya, una fita en la història de la lluita per la igualtat i el dret de les dones i, sobretot, un esdeveniment decisiu per a la democràcia a Espanya.

La igualtat en el vot, que avui consideram part indiscutible dels principis democràtics i del consens constitucional, no va ser una decisió fàcil i unànime, es va construir des de la discrepància amb intensos i valerosos debats, amb convicció i amb molta feina, esforç i sacrificis personals.

Fa noranta anys, a les Corts Generals es forjava la Constitució del 1931 i la qüestió del vot femení suscitava cada vegada més preocupació, dubtes i sospites, mostra d'això va ser l'històric enfrontament parlamentari entre Clara Campoamor i Victòria Kent, qui defensà l'ajornament del sufragi femení.

Amb prou feines i després d'un ardu i intens debat parlamentari, que va començar el dia 30 de setembre, la raó es va imposar als perjudicis i es va conquistar aquest dret, de la mà de Clara Campoamor, ella va ser, sens dubte, la protagonista d'aquella victòria fonamental que es va adoptar per 161 vots contra 121 i que havia trigat dècades a forjar-se.

L'1 d'octubre del 1931, alineem la nostra història amb l'esdevenir de la majoria de les democràcies occidentals que només podien ser enteses des del reconeixement ple dels drets polítics de les dones, i va ser sota l'impuls decisiu de la diputada Clara Campoamor. La rellevància de la seva figura per a la memòria del nostre país i la conquesta dels drets de les dones és inqüestionable en situar Espanya entre les democràcies més avançades del món, ja que vàrem ser el primer país llatí en què es va aprovar el sufragi femení.

El seu discurs, en defensa de la igualtat de vot, és un text imprescindible de la democràcia en el qual es condemna el treball i el pensament sostingut al llarg de tota la seva vida política. El seu treball va abastar la defensa dels drets de les dones, advocant per possibilitar el divorci, a favor de l'educació sexual i per l'abolició de la prostitució.

Donar visibilitat i reconeixement a les aportacions de les dones en la conquesta i consolidació de la democràcia a Espanya és una de les tasques pendents que encara tenim com a societat, conèixer quina és la nostra història i els que la van protagonitzar contribueix a enfortir la nostra cultura democràtica.

Per tot això, el Parlament de les Illes Balears:

Primer. Comemora l'efemèride dels noranta anys de la conquesta del sufragi universal, un fet històric transcendent.

Segon. Manifesta el seu compromís per posar en valor la fita que suposa el sufragi universal i els seus i les seves protagonistes, així com la seva voluntat de contribuir a l'enfortiment de la nostra cultura democràtica al voltant dels actuals valors i drets constitucionals."

(Aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Em toca demanar, si en funció de l'article 204 es pot aprovar per unanimitat i per assentiment, hi estan tots d'acord els portaveus dels grups parlamentaris? Entenc que sí.

Idò, queda aprovada aquesta declaració institucional amb motiu dels noranta anys del vot de les dones.

El primer punt de l'ordre del dia correspon al debat de les preguntes amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple i abans d'iniciar el debat de les preguntes he d'anunciar que, atès l'escrit [RGE núm. 9486/21](#), presentat pel Govern de les Illes Balears, la pregunta [RGE núm. 8097/21](#) passarà a substanciar-se en primer lloc, ja que la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat, que l'ha de contestar, s'ha d'absentar de la cambra.

I.10) Pregunta [RGE núm. 8097/21](#), presentada pel diputat Sr. José Luís Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular, relativa a convocatòria d'agents COVID.

Així doncs, passam al debat de la pregunta [RGE núm. 8097/21](#), relativa a convocatòria d'agents COVID, que formula el diputat José Luís Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I PONS:

Gràcies, Sr. President, bon dia senyores i senyors diputats. Sra. Garrido, davant la fracassada figura dels agents COVID, sense cap tipus de negociació ni de consens amb els ajuntaments, quan acaba la temporada d'estiu, quan ens trobam ja a una fase de la desescalada avançada, per tant, tard i malament, perquè realment el que fa falta ara i abans són policies locals professionals, no pegats, Sra. Garrido, sense cap tipus de formació, fins i tot han hagut d'ampliar els terminis d'inscripció vint dies més del previst, davant la seva fracassada aposta.

Però, en canvi, incomprensiblement no ha fet res i ha deixat perdre la tercera promoció per a nous policies locals per falta d'alumnes, quan a Balears patim un dèficit de més de 350 policies.

Sra. Garrido, han estat incapaços de reaccionar, açò sí, per a vostè l'última modificació de la Llei de coordinació de

polícies local li segueix semblant tot un èxit, però per als polícies locals i els ciutadans és un autèntic fracàs.

Per cert, Sra. Consellera, som l'única comunitat autònoma que ha tret aquesta figura dels agents COVID, amb el rebuig dels sindicats, amb el rebuig del col·lectiu, amb el rebuig dels darrers tres exdirectors generals, perquè de l'actual no se'n sap res, com si no hi fos, quina valoració en fa?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Camps. Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, bon dia, senyors i senyores diputats. Sr. Camps, un *totum revolutum* una altra vegada amb la seva pregunta.

Per començar, quina valoració en faig? Positiva i satisfactòria.

En segon lloc, no s'ha perdut cap tipus de convocatòria de polícies locals, perquè començarà a Eivissa i Formentera en els propers dies, perquè se signarà el conveni amb els ajuntaments aquesta setmana.

Sí que hi ha hagut negociació amb els ajuntaments, en el si de la FELIB. I en aquest moment aquesta convocatòria han demanat agents, s'han demanat 73 agents per part de 24 ajuntaments i saben tots els ajuntaments que cada dia 1 de cada mes es podran demanar nous agents fins que s'esgoti la borsa, la qual, en aquest moment, té, una 12 persones, i l'altra 127.

Per tant, el fracàs del qual vostè parla crec que no és tal. El que tenim aquí és que vostè ha cercat una figura per menysprear-la, perquè vol fer oposició i que li facin un parell de mamballetes.

Ara és el seu moment.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I PONS:

Gràcies, Sr. President. Vostè no ens defrauda mai, Sra. Garrido, perquè jo li deman per un tema i vostè em contesta per altres.

En nom del Partit Popular, per respecte a tots els polícies locals a Balears, li torn dir que s'equivoca, li torn dir que no es mereixen aquesta incapacitat i tracte vexatori que els donen. I vist que no són capaços, després de sis anys, de solucionar aquestes urgents necessitats de seguretat, perquè els seus vesins tinguin el servei de policia local que es mereixen; perquè la professió de policia local es respecti i es valori; perquè els

serveis públics siguin de qualitat, com es mereixen tots els ciutadans.

Aparqui d'una vegada la seva deriva i almenys acompleixen el Reglament marc de coordinació de polícies locals, que van aprovar vostès el 24 de maig del 2019. Convoqui d'una vegada i acompleixi la seva responsabilitat per reforçar la coordinació entre l'SPIB i els ajuntaments que preveu l'Observatori de Seguretat dins el reglament.

Açò és el que pretén el Partit Popular, açò és el que proposa davant tant de desgavell, hem registrat va unes setmanes una PNL la qual tractarem d'aquí a poc, amb sentit comú i solucions reals i estables; esper, per al bé dels ciutadans i de les polícies locals, que, davant la proposta anunciada, prioritzis el seny i no la ideologia, Sra. Garrido. Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Camps. Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Què deia vostè, que deixi la ideologia a un costat? Vaja un que ho acaba de dir!

Miri, li ho torn repetir, perquè li he dit prou vegades, el Govern no pot fer cursos, per tant no puc convocar cursos si els ajuntaments no convoquen oposicions de policia. Pas primer, els ajuntaments han de convocar oposicions per a policia i el Govern farà els cursos, les coses funcionen així, no a l'inrevés, com vostè dona a entendre, no sé si no ho ha entès o ho dona a entendre, crec que ho dona a entendre, que és encara pitjor, perquè es veu la malícia que hi ha en les seves actuacions, això per començar.

No s'ha fet tracte vexatori als polícies, es crea la figura de l'agent COVID precisament perquè pugui fer tasques que no són merament policials que fan els polícies, com el control de moltes ordenances municipals, com són les ordenances de fems; o com són els controls de la normativa COVID; perquè puguin guardar portes, per exemple, perquè puguin dirigir el trànsit, que, per exemple, fa molta Protecció Civil a molts d'ajuntaments.

Es crea aquesta figura expressament perquè pugui descarregar els polícies locals d'aquelles feines i tasques que no són purament de policia local, per descarregar-les i que puguin fer les tasques de policia.

A vostè li he dit abans, ha agafat aquesta figura, la menysprea perquè el que vol fer són oposicions i que li facin mamballetes, que són *aplausos*, perquè em deien aquí que no entenia què eren mamballetes, això és el que vostè cerca, no cerca res més; menysprear una figura que ajudarà els ajuntaments i ajudarà els polícies locals. A vostè el que no li agrada és que els polícies tinguin aquesta figura per part...

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

I.1) Pregunta RGE núm. 8099/21, presentada pel diputat Sr. José Javier Bonet i Díaz, del Grup Parlamentari Popular, relativa a la situació del petit i mitjà comerç a les Illes Balears.

Primera pregunta, RGE núm. 8099/21, relativa a la situació del petit i mitjà comerç a les Illes Balears, que formula el diputat José Javier Bonet i Díaz, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Bonet.

EL SR. BONET I DÍAZ:

Gràcies, president, i bon dia senyors diputats. Crec que no és necessari que els expliqui la terrible situació per la qual han hagut de passar els petits comerciants d'aquestes illes. Vostès aprofiten cada roda de premsa que fan per explicar la quantitat de doblers que han invertit en ajudes, que està molt bé, però no els he sentit dir res absolutament del que fan o del que faran amb tots aquells que han hagut de tancar.

I és preocupant perquè cada dia la frase de “*No dejaremos a nadie atrás*” queda més en evidència.

I ara la Sra. Armengol demana als empresaris que facin un altre esforç i els pugui el sou als treballadors.

Què pensa, Sr. Conseller, d'aquesta petició i de l'actual situació en la qual es troba el petit i mitjà comerç de les Illes Balears? Gràcies.

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Bonet. Té la paraula el vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Gràcies, Sr. President, bon dia a tothom. Bon dia, Sr. Bonet, i benvingut al Parlament de les Illes Balears, estic segur que tindrem debats interessants com aquest que planteja del petit i mitjà comerç.

Veurà, la situació del petit i mitjà comerç és molt millor que fa un any, per què? Perquè afortunadament sortim dels efectes de la pandèmia que han sofert, diguem, tots els interessos econòmics d'aquestes illes i especialment un sector productiu com el comerç, però amb les ajudes i amb la vacunació, evidentment, sortim i passam a una altra fase.

Veurà, les vendes al comerç al detall en aquesta comunitat autònoma han crescut un 7,3% durant el passat mes d'agost,

l'arxipèlag és la comunitat amb un major increment de tot l'Estat per sobre de la Comunitat Valenciana, Catalunya, Andalusia i Canàries. Perquè tingui una perspectiva, en el conjunt d'Espanya les vendes varen caure un 0,1%. Si mirem fins al mes d'agost les vendes han crescut encara més, fins arribar a un 8,5%.

I si parlem d'ocupació laboral en el sector, les Illes també lideren l'estadística amb un increment del 3,5 respecte de l'agost del 2020.

Són mesures importants, no són suficients, i això ho tenim molt clar a la Conselleria de Sectors Productius, i seguirem donant suport, com hem fet des del minut 1 de la pandèmia, al petit i mitjà comerç d'aquestes illes.

Què demanam una pujada de sous per als treballadors? Lògic, s'han de respectar els acords que s'han assolit en el tema dels drets laborals i, per tant, lògicament, el Govern dóna suport a aquesta pujada dels sous dels empleats del sector comercial. Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Bonet.

EL SR. BONET I DÍAZ:

Muchas gracias, Sr. Yllanes, pero no se haga trampas tampoco al solitario, más de 4.000 empresas de las Islas Baleares han cerrado desde el inicio de la pandemia, más de 4.000 pequeños comercios y restauradores se han visto obligados a bajar la persiana, por la pandemia, sí, por la pandemia también; pero también por sus restricciones, muchas de ellas las más restrictivas de toda España, abusivas incluso, restricciones arbitrarias sin ningún estudio que las justificara, porque es más fácil tener a la gente encerrada en su casa que gestionar bien su libertad, pero sus decisiones dentro del búnker...

(Remor de veus)

... sus decisiones dentro del búnker...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

EL SR. BONET I DÍAZ:

... les ha salido carísimas a las más de 4.000 empresas que se han visto obligadas a cerrar, y ahora hablará de que Baleares lidera el aumento de las ventas del comercio minorista. Sr. Yllanes, la caída de facturación superó el 60%, una de las que más cayó en toda España, ahí también fuimos líderes y no le vi partirse la camisa.

Pero si quiere que hablemos ahora de los que sí, de los que aguantan a duras penas, muchos de ellos arruinados y trabajando únicamente para cubrir sus deudas y lo hacen pese

a ustedes, pese a su persecución cuando algún valiente ha criticado públicamente su mala gestión. ¿Usted también piensa que estos empresarios tienen que esforzarse más? Quizás por esto, como estos empresarios no se han esforzado lo suficiente, su ayuntamiento les peatoniza las calles sin ningún tipo de consenso, contra su voluntad, para que se esfuercen más, o quizás por esto no les limpian la basura de las calles ni los grafitis, para que se esfuercen más, o quizás por esto están trabajando y consiguiendo que Palma sea como Barcelona, pero no la Barcelona soñada de los juegos olímpicos, no, la Barcelona de Ada Colau, su referente, más sucia, más insegura, más triste. Qué pena de cómo están dejando la que un día fue la mejor ciudad del mundo para vivir, ¡qué pena!

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Bonet. Té la paraula el Sr. Conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Gracias, Sr. Presidente. Pensé que la pregunta iba en serio, pero ya veo que no, que la pregunta es para soltar un discurso de charlatán en su primera intervención en este parlamento. Muy bien.

(Alguns aplaudiments)

Pero como yo sí me tomo en serio lo que me ha preguntado, verá, las ayudas de 850 millones del Estado 110 para un total de 1.230 empresas del sector comercial. Los bonos comerciales, 1 millón de euros en bonos comerciales con más de 500 empresas adheridas que moverán más de 4 millones de euros. En el plan de inversiones estratégicas hay un eje especial para fomentar el comercio local y su modernización. Y además, en los fondos Next Generation hay 104 millones en ayudas para mercados y áreas comerciales.

Como verá usted yo hablo de comercio, usted lo que ha venido aquí es a repetir un discurso que me suena mucho, pero que desde luego no ayuda en nada ni a la ciudadanía de las Islas Baleares ni muchísimos menos al sector del comercio.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.3) Pregunta RGE núm. 8087/21, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a la plena i exclusiva dedicació per a titulars de llicència d'autotaxi a les Illes Balears.

Tercera pregunta, RGE núm. 8087/21, relativa a la plena i exclusiva dedicació per a titulars de llicència d'autotaxi a les

Illes Balears, que formula el diputat Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, president. Sr. Conseller, arran de diferents informacions que han aparegut a diferents mitjans de comunicació de l'illa d'Eivissa, per exemple aquesta del *Diario de Ibiza*: "la ciudad de Ibiza obliga a explotar en exclusiva una licencia de taxi obtenida por herencia. El alcalde de Sant Josep -supòs que li sona-, en cambio, sí puede gestionar su taxi de Sant Antoni con asalariados sin la obligación de conducirlo al amparo de la ley balear de 2014".

Sr. Conseller, el titular d'una llicència d'autotaxi a la nostra comunitat autònoma ha de complir la plena i exclusiva dedicació a l'hora d'explotar la llicència o pot realitzar altres activitats? Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Mari i Ribas):

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia, senyores diputades, senyors diputats. Sr. Pérez-Ribas, efectivament, també jo li agraesc, a pesar d'aquest to, la pregunta que em fa perquè em permet parlar d'un tema que a Eivissa almenys és discutit. Hi ha una preocupació entre distintes interpretacions que es poden fer de la normativa que tenim actualment.

No és fàcil ni tal volta hi ha una resposta molt concreta. Jo he de dir-li que tenim a aquesta..., bé, en aquest sentit com sap, segurament vostè ho sap molt bé, el Decret 763 de l'any 79, que no estaria malament que tal vegada..., és aquest nacional, que és una normativa bastant antiga, però que és la que al nostre entendre presideix a partir d'aquí tota l'actuació.

Efectivament aquesta normativa parla de l'exclusivitat, què és el que passa? Que hi ha una llei autonòmica, 4/2014, que jo entenc que també es refereix a allò que no està específicament regulat en aquesta normativa, tal com diu la mateixa Llei 2/2014, però que pot ser ha deixat un petit espai d'interpretació i llavors, com vostè sap, com que els taxis són de normativa..., tenen capacitat els ajuntaments de regular a través dels seus reglaments moltes coses en relació amb els taxis i entre altres han regulat també això, alguns ajuntaments es veu que han fet alguna interpretació distinta d'això.

Jo he consultat als juristes de la nostra conselleria i nosaltres entenem que s'ha d'interpretar el Decret 763/1979 sobre aquesta exclusivitat, tot i que també es poden tenir treballadors. Aquesta seria la resposta.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

(*Alguns aplaudiments*)

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PRESIDENT:

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, Sr. Conseller. Els he de comunicar que se m'ha traspaperat una pregunta, deman disculpes al conseller de Medi Ambient i al diputat Sr. Sanz.

Gràcies, president. Sr. Conseller, gràcies per la seva resposta, però tornem a les diferents interpretacions i el Govern no es pot posar de perfil, sí o no? La llei balear que depèn de la legislació nacional obliga el propietari d'una llicència de taxi a complir la plena i exclusiva dedicació, sí o no? Les ordenances dels ajuntaments poden saltar-se a la torera la legislació balear i la legislació nacional, sí o no?

I.2) Pregunta RGE núm. 8086/21, presentada pel diputat Sr. Antonio Jesús Sanz i Igual, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a augment del servei de vigilància als fondeigs sobre posidònia per al litoral de Formentera.

Sr. Marí, perquè, en definitiva, sap de què parlem? D'inseguretat jurídica. I les inversions fugen de la inseguretat jurídica i la recuperació econòmica fuig de la inseguretat jurídica. Si el text de la Llei 4/2014, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, en segons quins aspectes té un redactat amb ambigüitat aclareixin els punts conflictius. Som al Parlament, som aquí per legislar. Si hi ha ambigüitat presenti una proposta, la debatem i es modifiquen els redactats conflictius, però no pot ser que aspectes tan importants com l'ús de la llicència tinguin diferents criteris segons el municipi on es fa l'activitat, independentment si afecta o no un servidor públic, tots hem de ser iguals davant la llei.

Pregunta RGE núm. 8086/21, relativa a augment del servei de vigilància als fondeigs sobre posidònia per al litoral de Formentera, que formula el diputat Antonio Jesús Sanz i Igual, del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula el Sr. Sanz.

Posi ordre, Sr. Conseller, posi ordre.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Moltes gràcies, president.

Gràcies, Sr. President. Bon dia a tothom. Bé, el litoral de Formentera, com bé és conegut pels membres d'aquesta cambra, és un dels més protegits de les Illes Balears i a més es dona la circumstància que de les quasi 56.000 hectàrees de posidònia que hi ha a les Illes Balears, el 25% es troben al litoral de Formentera. Sabem que hi ha un servei de vigilància a la posidònia, el qual el 2017 es va ampliar a tot el litoral de les Illes Balears, i a més de les barques que vigilen el fondeig sobre la posidònia, com estableix el Decret 25/2018, de 27 de juliol, un terç d'aquestes barques es troben a Formentera per poder vigilar i assistir a totes les barques que hi ha. Ens hem trobat aquest any que aquest servei de vigilància només fa un tros del litoral, és així com s'està fent, però funciona des del litoral de Cala Saona fins al litoral d'Es Caló, passant per la part del parc natural, i queda tota la part de Migjorn sense vigilància.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Conseller, es considera als pressuposts de 2022 incloure un augment del servei de posidònia per a tot el litoral de l'illa de Formentera?

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

Gràcies.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Pérez-Ribas vostè ve aquí a frotre'm un esbronc a jo com si fos l'autor de la Llei 4/2014 i la seva interpretació quan jo, com sap, fins ara no estava al capdavant d'aquesta responsabilitat i diu que ho arregli d'una vegada i s'ha generat aquí..., genera vostè un problema, etc.

EL SR. PRESIDENT:

Efectivament, crec que seria bo, i jo sí que li ho reconec, seria bo que féssim una interpretació igual tots els ajuntaments de les Illes Balears, tothom que ha d'aplicar aquesta normativa. Per tant, crec que el tema del taxi té moltíssimes arestes, s'ha de mirar des de moltes bandes, no només és aquest el tema que afecta el taxi i segurament som tots aquí, jo sóc aquí a l'executiu, però vostè també és aquí com a diputat a aquest parlament i també pot presentar qualsevol alternativa de qualsevol cosa que s'hagi de rectificar.

Gràcies, Sr. Sanz. Té la paraula el conseller de Medi Ambient i Territori.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT I TERRITORI (Miquel Mir i Gual):

Efectivament, hi ha algunes interpretacions segons l'ajuntament o segons els juristes que ho interpreten, però nosaltres ja li hem dit quina interpretació feim.

Moltes gràcies, Sr. President, molt bon dia a tothom. Sr. Sanz, jo el que li puc dir és que ara mateix la Conselleria de Medi Ambient i Territori, precisament, treballa en el nou contracte de vigilància i assistència al fondeig i, òbviament, tal i com es va fer ja la darrera vegada que es va revisar aquest servei s'estan analitzant les deficiències, les mancances i les necessitats arreu de totes les Illes Balears per tal de prendre les decisions envers la seva modificació.

Moltes gràcies.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, conseller. Miri, la veritat que crec que no hi ha hagut resposta en el que m'ha dit sobre si hi haurà increment o no.

El que ens trobam aquest any és que el litoral de la part de Migjorn sí que ha tengut una agressió més gran, d'haver-hi tal volta dues, tres barques al dia, ens hem trobat prop de vint vegades aquestes barques en aquell litoral i sí que, segons aquest decret de què hem parlat abans, l'article 12 estableix que les funcions de vigilància, inspecció i control corresponen a l'administració de la comunitat autònoma així com, si no subsidiàriament, a la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.

Tenint en compte que entre 50 i 60 mil inspeccions que es fan del fondeig de la posidònia, més de la meitat es fan al litoral de Formentera; tenint en compte també que el pas d'Es Freus és el punt de més pressió nàutica de, possiblement, tota la Mediterrània, amb més de 2.200 barques que circulen per aquella zona, prenguem en consideració i li demanem que es prengui en consideració incloure als pressuposts una modificació del servei de tal manera que hi hagi alguna barca que pugui arribar a la banda de Migjorn.

Com bé sap, perquè crec que coneix bé el litoral de Formentera, si aquestes barques es troben a Cala Saona i han d'arribar a la part de Migjorn, el temps que tarden a arribar a aquesta banda pot ser no sigui suficient, així que li demanem que es prengui en consideració per als propers pressuposts.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sanz. Té la paraula el conseller de Medi Ambient i Territori.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT I TERRITORI (Miquel Mir i Gual):

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Crec que per parlar d'aquest tema, Sr. Sanz, s'han de tenir tota una sèrie de dades que permetin fer l'anàlisi en perspectiva, i no em mal interpreti, òbviament un sempre vol els màxims recursos per garantir la conservació de tots els recursos naturals però, miri, actualment Formentera té les mateixes barques que Mallorca. Exactament les mateixes. I convindrà vostè amb mi que la diferència entre superfícies i sobretot també la diferència entre làmina d'aigua, entre ambdues illes és substancial.

A més, a Formentera el servei de vigilància i assistència comença en concret dia 15 de maig, és a dir, quinze dies abans que a la resta de les illes, i tot això és perquè en el seu moment es va preveure la peculiaritat de Formentera i es va decidir políticament que es mereixia aquesta distinció.

Ara per ara li he de dir que el servei ha funcionat. Ha funcionat d'una manera notable a l'illa de Formentera. Miri, tot i l'increment de la pressió nàutica d'enguany, a la qual vostè feia referència, el servei a l'illa de Formentera aquest estiu ha comprovat 66.518 embarcacions, de les quals només s'han hagut de moure -jo li deman que es quedi amb aquesta xifra- un 1,2% d'aquestes embarcacions. És a dir, de 66.518 només 824 barques. Perquè se'n faci una idea: l'any 2018 el servei va comprovar a Formentera 5.142 embarcacions, de les quals se'n varen haver de moure un 9%, per tant, en tres anys hem disminuït uns 7 punts percentuals l'impacte del fondeig a l'illa de Formentera.

I ja per acabar, la mar és una zona competencialment complexa. El decret posidònia és una normativa per a aigua que dona cobertura a les actuacions que puguin fer les diferents administracions. Vostè és aquí diputat però també és el responsable de Medi Ambient en el Consell Insular de Formentera, també té la possibilitat de sumar-se a aquestes actuacions de conservació, fins i tot té la possibilitat de sumar-se en contractació de barques que quedin inserides dins el servei, per tant, com sempre sap tendrà la meua mà estesa per seguir col·laborant i sobretot també per seguir sumant esforços amb aquesta finalitat.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.4) Pregunta RGE núm. 9526/21, presentada per la diputada Sra. Idoia Ribas i Marino, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a cartelleria en castellà als hospitals i centres de salut de Balears.

Quarta pregunta, RGE núm. 9526/21, presentada en substitució de la RGE núm. 8093/21, relativa a cartelleria en castellà als hospitals i centres de salut de Balears, que formula la diputada Idoia Ribas i Marino, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Señoras y señores diputados, buenos días. Sra. Gómez, ¿por qué motivo ha ordenado retirar la cartelería en castellano de los centros de salud y de los hospitales de las Islas?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Bon dia a tothom. Sra. Diputada, ja comença amb una afirmació absolutament falsa.

Tractaré d'explicar-li a veure si ho entenem entre tots. La cartelleria dels hospitals i dels centres de salut està sent bastant dispersa, per dir una paraula, darrerament i bastant desordenada, la pandèmia no ha ajudat; es posen cartells a parets, finestres, columnes, portes, taulells d'anuncis..., es posen cartells pertot on consideren els professionals per donar informació tant als usuaris com als professionals.

Per aquest motiu, per aquest motiu, des de la Subdirecció d'Infraestructures i Manteniment de Serveis dels serveis centrals de l'Ibsalut, s'ha decidit fer una revisió de tota aquesta cartelleria. I es va enviar una carta a totes les gerències, que he revisat i he repassat, on explica clarament que s'han de retirar tots els cartells que estan d'aquesta manera irregular. Tots. Els que estan en castellà i els que estan en català, tots. Per ordenar-los, perquè després el Servei de Planificació Lingüística els revisi, adequi el disseny a les normes del manual d'identitat corporativa i, a partir d'aquí, elabori un catàleg amb tots els logos, amb tots els missatges més habituals i crear, personalitzats si és necessari, per a cada centre, en castellà i en català.

Cap alarma social, Sra. Diputada, l'alarma social la creen vostès negant la realitat lingüística de les Illes Balears.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, consellera. Té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Sra. Gómez, yo tengo aquí un e-mail de la gerencia de Atención Primaria, que dice *“entre avui i demà s'ha de procedir a la retirada dels cartells que només estan escrits en castellà”*, así que no me cuente cuentos, Sra. Gómez, mire.

La función de la cartelería de los hospitales y de los centros de salud es proporcionar a los ciudadanos información sanitaria e indicaciones sobre el funcionamiento del servicio de salud. No tiene ningún sentido retirar carteles en un idioma que conocen todos los ciudadanos españoles, incluidos los que vivimos en Baleares por mucho que a ustedes les repela.

Les recuerdo que el castellano es la lengua española oficial del Estado y todos los españoles tienen el deber de conocerla y el derecho a usarla, no sé qué parte de esto no entienden. Por tanto, si todos los españoles tienen el deber de conocer el castellano, ¿por qué retiran la cartelería en castellano? Si pretenden que esté en los dos idiomas, ¿por qué no retiran la cartelería que está solamente en catalán?

Mire, podríamos empezar por este parlamento no hay ni un solo letrado que esté en castellano. Es más, no hay ni un solo documento emanado de los órganos de este parlamento ni del Gobierno balear que esté en castellano. Ni siquiera a doble columna con la otra lengua oficial. Su sectarismo lingüístico llega a tal extremo que prefieren dejar desinformada a toda la población con tal de no tener que leer un letrado en español.

Este es el gobierno del PSOE en Baleares, una formación indigna de llevar la palabra español en sus siglas.

(Petit aldarull)

Su obsesión por eliminar el español de la esfera pública llega al punto de impedir a la gente trabajar si no usan el catalán, han dejado en la calle a cientos de trabajadores por no hablar catalán. Recientemente han sido los celadores, trabajadores que se han jugado su propia vida en primera línea de lucha contra un virus chino que era desconocido arriesgándose al contagio de ellos mismos y de sus familias y de sus propios hijos. Acudieron a trabajar sin que ustedes les suministraran protección, fabricándose ellos mismos batas con bolsas de basura, para salvar la vida de los demás. Hasta a ellos son capaces de despreciar por el simple hecho de hablar español en España.

¿Dónde han quedado sus elogios, sus aplausos desde los balcones...? Su sectarismo sería ridículo si no fuera porque llega a ser temerario al atentar contra los derechos de los ciudadanos y de los trabajadores. Su desprecio hacia una de las lenguas oficiales de Baleares y común a toda España les delata como lo que son: unos sectarios vendidos a sus intereses partidistas, capaces de renegar de su patria y de sus orígenes por un puñado de votos y a sus fanáticos separatistas...

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. En lloc de continuar dient falsedats i barbaritats, li puc mostrar la nota interna que explica que s'han de retirar tots els cartells, no només els que estan en castellà, ni molt manco.

Per altra banda, el Govern ha de vetllar perquè respectin els drets lingüístics de tots els ciutadans de les Illes Balears, els que vulguin emprar el castellà i els que vulguin emprar el català, i això no ho deim nosaltres, fa trenta anys, fa tres dècades, Sra. Diputada, des de l'Estatut d'Autonomia i la primera llei de normalització lingüística.

Per tant, sectaris vostès, vostès que neguen la realitat d'aquesta terra i que només volen emprar una sola llengua...

(Remor de veus)

... Sí, clar que sí, home, és clar que sí..., és clar que sí... A mi..., a mi de sectària res, Sra. Diputada, som estrangera, vaig néixer en un altre país, vaig venir aquí, vaig aprendre castellà, després català, després anglès, m'encantaria saber xinès, alemany i totes les llengües possibles, la convid a practicar-ho perquè augmenta la intel·ligència...

(Remor de veus)

... i deixar de fer aquest sectarisme ridícul que no du a enlloc.

Moltes gràcies, president.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.5) Pregunta RGE núm. 8098/21, presentada per la diputada Sra. Maria Assumpció Pons i Fullana, del Grup Parlamentari Popular, relativa a ajudes FOGAIBA 2019.

Cinquena pregunta, RGE núm. 8098/21, relativa a ajudes FOGAIBA 2019, que formula la diputada Maria Assumpció Pons i Fullana, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia, senyores i senyors diputats, la majoria de les inversions que s'han fet per a la millora de les explotacions agràries i per a la compra de maquinària amb càrrec al FOGAIBA del 2019 no han rebut cap ajuda; de 450 sol·licituds només n'han aprovat 110, o sigui, n'han denegat 340 i d'aquestes n'hi ha 150 que corresponen a explotacions prioritàries.

Sra. Consellera, aprovarà més ajudes amb els romanents? Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (Maria Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Gràcies, president. Bon dia a tothom, a ver, Sra. Pons, yo vine aquí en sede parlamentaria precisamente a explicar este asunto con todo tipo de detalles -todo tipo de detalles- y además tuvimos diversas reuniones con el sector para informarles de esta situación, y usted viene ahora a preguntarme de nuevo y entonces yo le remito al *Diario de Sesiones*.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, valoro que es reuneixi amb les associacions, ho valoram, però aquí al Parlament, que és on vostè ha de donar les explicacions, aquesta no l'ha donat -aquesta no l'ha donat-; ara bé, valoram -valoram- si pensa amb aquests romanents donar més ajudes,

amb els romanents que té li entrarien 60 o 70 explotacions més, però aquí vostè açò no ho ha dit, Sra. Consellera, que quedi clar. M'agradaria que ens mostrés el *Diari de Sessions*.

De totes maneres l'important és que tots els pagesos, com els va dir la Sra. Armengol: "Demanau i rebreu ajudes", les puguin cobrar. El que no poden fer és enganar més els pagesos i les seves famílies.

Miri, les organitzacions agràries FRISONA Balear i COINGA li demanen un pla de xoc per evitar el tancament de les finques lleteres i que hagin de retirar vaques, li demanen un pla urgent. I des del Partit Popular compartim aquesta petició, però el Govern de la Sra. Armengol es nega a fer-ho.

COINGA ja ha pujat el preu de la llet que paga als pagesos, el que és d'agrair. Vostè què farà? Vostè què farà, com a consellera? Jo li ho diré: vostès seguiran donant l'esquena als pagesos i ara amb la denegació de les ajudes del FOGAIBA 2019 fan molt més difícil la seva situació.

Que trist que amb aquest govern no se salvarà el camp de Balears!, ja no es pot esperar la PAC al 2023 ni un REB que desconexim què li aportarà.

Sra. Consellera, a Menorca, on per cert em diuen que de cada vegada la veuen menys, tenim un...

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada...

LA SRA. PONS I FULLANA:

Gràcies, Sr. President.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (Maria Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Gràcies, president. Quizá las informaciones en Menorca no reflejan la cantidad de veces que acudimos allí y muy recientemente la última.

Le recuerdo, Sra. Pons, que estas ayudas llamadas INEA su partido cuando gobernaba durante dos años no las convocó, o sea que lecciones justitas, ¿vale?

En segundo lugar esta línea de ayudas se aumentó de 28 o 29 millones pasó a 44 millones para atender cuantas más solicitudes fuera posible, o sea que se ha pagado más que nunca, ¿eh?, esto ya lo expliqué también, le vuelvo a remitir al *Diario de Sesiones*. Y además usted habla de denegación de ayudas, las ayudas de 2019 se han resuelto y se han pagado con los criterios que yo considero y creo que este gobierno

considera y creo que cualquier persona responsable debería considerar con criterios de concurrencia, a lo mejor a usted le parece que las ayudas hay que darlas así, a lo loco, al tuntún, pero desde luego no es mi posición.

En cuanto a lo que luego ha metido aquí al final sobre el tema de la leche de Menorca -que es un tema que nos preocupa enormemente- y de COINGA y tal, todo esto que está pasando y que está mejorando la situación tiene mucho que ver con la interlocución constante que está haciendo esta conselleria, y si usted no lo sabe pregúnteselo a FRISONA Balear, pregúnteselo a los payeses que ellos se lo van a explicar mucho mejor.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.6) Pregunta RGE núm. 8090/21, presentada per la diputada Sra. Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a aposta de comerços *made in China* del producte balear.

Sisena pregunta, RGE núm. 8090/21, relativa a aposta de comerços *made in China* del producte balear, que formula la diputada Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades i senyors diputats, Sr. Conseller, molt bon dia, la pregunta vostè la coneix, la pas a verbalitzar en aquests moments: què li pareix que els comerços *made in China* s'hagin reconvertit i que comencin a apostar pel producte local? Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula el Sr. Vicepresident i Conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia, Sra. Pons, moltes gràcies per la seva pregunta perquè demostra la seva preocupació pel producte local.

Veurà, la pandèmia una de les qüestions que ha demostrat és la dependència exterior que tenen tots els nostres sectors productius i també especialment el sector del comerç. Això ha motivat que efectivament els comerços *made in China* hagin de cercar nous productes per oferir i mantenir els seus locals i la seva feina, i així ho va afirmar concretament un representant de la comunitat xinesa la passada setmana als mitjans de comunicació.

La seva aposta pel producte local és una aposta per integrar-se cada vegada més en la societat de Balears, ja tenim segones i terceres generacions de xinesos que estan arrelats aquí a les Illes Balears.

Per tant i contestant específicament la seva pregunta, valoram molt positivament que aquests comerços apostin pel producte local, pel producte de proximitat, pel producte balear i ajudin així a la recuperació dels nostres sectors productius i es converteixin cada vegada més en comerços de proximitat i comerços integrats en el teixit social de les diverses localitats de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, al final és el que passa en aquesta comunitat autònoma, que hi ha sectors importantíssims com és el sector del comerç o com és el sector serveis que ens fa la sensació que es regulen tot sols.

Per tant, la primera queixa, amb tots els respectes, que li vull fer és que no veim esforços suficients per part de la seva conselleria per finançar, potenciar i fidelitzar els comerços de proximitat. No veim l'impuls que es dona al fet que puguem consumir producte local. No tenc res a dir, nosaltres som locals i també universals, però no em digui ara que el producte local tindrà èxit perquè els comerços asiàtics tinguin uns costos de transport que no poden dur el que fabriquen i que per això hauran de vendre els nostres.

Pareix que el comerç -com dic- va per lliure, que el sector serveis va per lliure. Si repassam les xifres de consum ha augmentat també el producte local un 20%, la consellera d'Agricultura també ho celebra, però, per què ha augmentat?, perquè estàvem en pandèmia, estàvem tancats i ens duïen aquests productes a casa nostra, que qui s'ha espavilat al final són aquelles empreses que ens duïen allò que havien de consumir.

Els comerços *made in China* plens, les grans superfícies plenes, els comerços de tota la vida buits, això els que han sobreviscut, perquè hi ha 4.000 empreses que han tancat i els comerços històrics, la immensa majoria han tancat també. No em digui que no, Sr. Yllanes, que vostè sap que tenc tota la raó i li ho dic amb tot el respecte.

I què passa? Facem una mica de repàs que s'acaba l'any. Bons de comerç, els anuncien pel gener, 1 milió d'euros, els comerços s'han d'afegir a la campanya per agost i s'han de començar a repartir. Sr. Yllanes, tal vegada arribin tard per a aquells que ja han tancat. Què passa amb la Formació Professional dual de comerç, petició nostra, esmena als pressuposts aprovada? Res. Què passa amb els aparcaments gratuïts, esmena nostra aprovada? Res. I tornant al principi, què

hem de fer? No sigui que al cap i a la fi haguem de donar les gràcies dels nostres èxits als basars dels caps de cantó que tenim a ca nostra. A nosaltres ens és igual, som locals i som universals, tot suma, però el que li demanaria és que nosaltres no restem.

Gràcies, Sr. Conseller. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula el Sr. Vicepresident.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

“Els comerços de proximitat estan buits?”, no sé, on estan buits els comerços de proximitat? Que les grans superfícies tenen clientela? Clar que sí, els comerços *made in China* també. Tenen també tot el dret a guanyar-se la vida. Per tant, que facin una aposta pel producte balear jo crec que és molt i molt interessant. Vull dir que poden ser raons comercials, poden ser raons d'equilibrar la seva balança econòmica, no dic que no, però ja dic que tenim segones i terceres generacions d'aquests comerciants xinesos que estan completament arrelats aquí, que tenen tot el dret també a tenir la seva activitat econòmica. Perquè, clar, si del que volia parlar era de bons comercials, em podria haver demanat pels bons comercials. No, vostè em demana per als comerços *made in China* i jo li contestaré.

El tema dels comerços *made in China*, miri, tenim aquí una associació que aplega tots els empresaris d'ascendència i empresaris balears d'ascendència xinesa que es diu ACHINIB. Estem en contacte constant amb ells perquè jo crec que aquesta aposta pel producte local és molt, molt interessant per als que fabriquen aquí, pel producte de proximitat. Per tant, tendran tot el nostre suport per seguir apostant pel producte local i no pel producte importat, amb una petjada de carboni molt i molt important. Per tant, el que ...

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies Sr. Conseller.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Gràcies, Sr. President. Gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

I.7) Pregunta RGE núm. 8094/21, presentada pel diputat Sr. Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a Centre de Formació Nàutica de Son Castelló.

Setena pregunta, RGE núm. 8094/21, relativa a Centre de Formació Nàutica de Son Castelló, que formula el diputat

Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula El Sr. Fuster.

EL SR. FUSTER I ZANOQUERA:

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Negueruela, ¿en qué situació se encuentra el Centro de Formación Náutica de Son Castelló y, sobre todo, cuándo estará en funcionamiento?

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Fuster. Té la paraula el conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball.

EL SR. CONSELLER DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL (Iago Negueruela i Vázquez):

Gracias, Sr. Presidente. Agradezco enormemente su pregunta por un centro capital para estas islas que ustedes ni siquiera habían soñado, ni planificado, ni pensado que se tendría que realizar en nuestras islas...

(*Alguns aplaudiments*)

Agradezco las preguntas sobre la Formación Profesional en un día como hoy, que ayer ha visto el incremento que ha habido en esta comunidad autónoma, porque con ustedes ni se planificó, ni se diseñó. Y ahora está en marcha la mayor oferta de Formación Profesional de nuestra historia. Con ustedes no había Formación Profesional, agradezco que nos haga esta pregunta.

Le diré, estará en marcha en septiembre del año que viene comenzando el curso. Está ya en obras en ejecución desde septiembre. ¿Hubo retraso? Sí, pero está en marcha, el retraso de una obra que diseñó este gobierno de izquierdas y que ustedes nunca soñaron. Así que muchas gracias por la pregunta, veo que hoy no pregunta por economía, por turismo, por otras cosas, preguntan por Formación Profesional. Bienvenidos sean también al mundo de la Formación Profesional. Gracias por poner en valor algo que ustedes nunca soñaron.

(*Alguns aplaudiments i remor de veus*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Fuster.

EL SR. FUSTER I ZANOQUERA:

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Negueruela, el 18 de febrero del año 2020, en sede parlamentaria le hice la siguiente pregunta, ¿en qué situación se encuentra el Centro de Formación Náutica de Son Castelló? Usted se levantó y con su típico estilo parlamentario, el mismo que hoy ha demostrado, me dijo: “saldrá a licitación pública el próximo mes”.

Un año más tarde, concretamente el 2 de febrero de este año, la diputada popular Virginia Marí le preguntó por el mismo tema, usted salió por peteneras y cargó como siempre

contra el Partido Popular, como ha hecho hoy, típico de usted cuando se queda sin argumentos. Le dijo igual que a mí, pero con otras palabras...

(Alguns aplaudiments)

“Está a punto de ser licitado conjuntamente con Educación. Son proyectos complejos que la izquierda planifica y pone en marcha”. Todo esto lo dijo usted.

Quiero decirle que me alegra que el Centro Náutico ya esté licitado y me alegra de verdad, porque el sector náutico es un sector estratégico para nuestras islas. Pero quiero recordarle, Sr. Conseller, que ustedes anunciaron a lo grande en junio del año 2017, con un gran despliegue de medios y con una operación de marketing típica de su gobierno, del *govern d'esquerres*, que este centro estaría en funcionamiento el año 2018, no licitado el año 2018, en funcionamiento el año 2018...

(Alguns aplaudiments)

Sr. Conseller, el retraso que lleva esta obra es sencillamente insultante. ¿Sabe usted cuántos alumnos no han podido estudiar debido a su mala planificación? Sr. Conseller, muchos, demasiados, Sr. Conseller. Sabíamos que ustedes tienen un serio problema con la planificación y con la gestión, ahora sabemos también que ustedes tienen un serio problema con la concepción espacio-tiempo. Permítame que le diga, Sr. Conseller...

(Remor de veus)

... que le diga que este centro, a pesar de la fecha que usted me ha dado, no creo que esté en septiembre del año que viene y no lo creo, precisamente por los precedentes que usted tiene y por eso le digo que vamos a estar vigilantes con este tema, que es muy importante para nuestras islas.

Sr. Negueruela, usted me ha dado las gracias por sacar la pregunta y yo le doy las gracias por la contestación que me ha dado, porque esta pregunta, esta pregunta que le he hecho sobre el Centro Náutico de Son Castelló me va súper bien para resumir a la perfección cuál es el resumen de la gestión de su gobierno: la incompetencia, Sr. Negueruela.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Fuster. Té la paraula el conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball.

EL SR. CONSELLER DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL (Iago Negueruela i Vázquez):

Gracias, Sr. Presidente. Me alegro que le vaya “súper bien”, les va súper bien a todos ustedes, por esto están ahí. Le puedo decir dos cosas...

(Remor de veus)

... con un gobierno de izquierdas hemos incrementado el número de centros que dan Formación Profesional en estas islas -puede apuntarlo si quiere- un 75%. El número de plazas ofertadas entre Educación, Formación Profesional y la ocupacional se ha incrementado un 123%. Hemos más que duplicado el número de plazas ofertadas, más de 583 a más de 1.303. Esa es la diferencia, cada una de esas personas es la diferencia entre ustedes y nosotros, más de 800 personas se han beneficiado gracias a que ustedes no están.

Y usted pone en valor un centro que efectivamente, dice “la planificación de un gobierno de izquierdas” y la reconoce. Pero es que ustedes no habían ni planificado, a lo mejor cuesta poner en marcha centros, hay que sacarlos a licitación europea, hay que ponerlo en marcha, estamos trabajando conjuntamente con Educación en la puesta en marcha de todos los centros de Formación Profesional de estas islas, porque ustedes no dejaron ni preparado uno, la Sra. Riera no dejó ni preparado uno. Y por supuesto, con nosotros y se lo reconozco, puede haber algún retraso en la ejecución de obras, bien...

(Remor de veus)

... puede haber algún retraso y estamos poniendo todas las medidas para solucionarlo, pero ¿sabe qué pasa?, que con ustedes lo que hay es retroceso. Con nosotros hay ilusión, puesta en marcha, planificación...

(Remor de veus)

Con ustedes sólo hay retroceso...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor!

EL SR. CONSELLER DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL (Iago Negueruela i Vázquez):

... despidos de profesores, bajadas de salarios, como la que acaba de decir el Sr. Bonet en su primera intervención, que se alegra de que no suban el salario, despidos de trabajadores públicos. Eso es lo que hay con la derecha: retroceso. Nosotros avanzamos, ustedes retroceden, por eso no seguirán gobernando nunca más en esta comunidad autónoma.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

(Alguns aplaudiments)

I.8) Pregunta RGE núm. 8095/21, presentada pel diputat Sr. Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular, relativa a canvis en el transport no urgent programat.

Vuitena pregunta RGE núm. 8095/21, relativa a canvis en el transport no urgent programat, que formula el diputat Sr. Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Sí, gràcies, president. Bon dia a tots, diputades i diputats. Bon dia, Patrícia Gómez, consellera de Salut. Avui, a diferència del que resulta més freqüent a la sessió de control, m'agradaria posar-la en coneixement d'una situació que es dona i de qualque manera derivaré la meva pregunta a un prec, que també no deixa de ser una pregunta. Em conform que s'ho apunti, que ho consideri, que ho anoti, que verifiqui allò que jo li dic i que entre tots mirem de posar-hi una solució. Jo crec que els ciutadans de les Illes Balears s'ho mereixen, els usuaris, els pacients o els malalts d'aquest servei s'ho mereixen. Li parl del transport no urgent programat i li cont amb un exemple.

Miri, per anar de Campos a Manacor en un trajecte normal es tarda vint minuts, fins i tot per anar de segons quins redols Campos a l'Hospital de Manacor es tarda menys de vint minuts, idò els usuaris d'aquest servei més vegades del que ens agradaria a tots per arribar al servei que li han de donar a l'Hospital de Manacor tarden una hora i mitja i li explic per què. En lloc d'anar de manera directa des de Campos cap a l'Hospital de Manacor passen, tornen enrere, passen pel municipi de Santanyí, que vostè coneix a la perfecció perquè és o ha estat veïna d'allà, passen pels seus nuclis, travessen Felanitx, passen pels nuclis de Felanitx i finalment arriben a l'Hospital de Manacor on els donen el servei.

Per tornar, diria jo, encara és més preocupant perquè després de la sessió que els pertoca, per exemple diàlisi, d'on tornen cansats, dèbils, tornen a fer el mateix camí, la mateixa excursió, però a l'inrevés, tornen a passar per Felanitx, passen per Santanyí i finalment arriben a Campos.

Al final aquestes sessions que els donen a l'Hospital de Manacor els duren tot el dia, parteixen a les set del matí, tenen la sessió durant el matí i arriben a casa seva cansats i febles a mitjan horabaixa. El que s'hauria de fer en quaranta minuts entre l'anada i la tornada els dura més de tres hores.

Jo li expòs aquest exemple perquè tenim coneixement que aquesta situació es dona amb freqüència també a altres comarques de Mallorca, però, consellera, li ho dic sense vehemència, interessa que s'arregli dins les mesures de les possibilitats. Jo entenc que vostè serà empàtica, que prendrà nota, que mirarà de solucionar aquest problema i, per tant, jo no li faré rèplica i ja li don les gràcies per endavant. També li dic que serem vigilants de cara a pròximes sessions de control.

Gràcies, consellera.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patrícia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Gràcies, Sr. Diputat. És cert que passen un periple molts de pacients amb el tema del transport programat i fa molts d'anys d'aquesta situació.

De moment no podem fer canvis, de moment. Li ho explic. Tenim la concessió del servei en mans de l'empresa SSG fins al mes de maig de 2022, són ells que estableixen aquestes rutes, aquests transports i fan..., bé, doncs tota la programació de totes les persones no programades. Clar, són transports col·lectius, no són individuals, i això fa que a vegades per omplir o si l'ambulància va plena doncs han de fer aquestes voltes, el que passa és que és cert que s'ha de valorar com a mínim se m'ocorre dir a mi tornar a l'inrevés, passar per Campos abans perquè no pateixin sempre el retard les mateixes persones. Crec que hi ha marge de millora, li ho dic sincerament.

Per una altra banda, sap que nosaltres vàrem posar en marxa l'empresa GESAIB l'any 2018, empresa de gestió assistencial que és per donar suport i ens ha anat molt bé de cara a la pandèmia per muntar la central de coordinació, però també des que vàrem internalitzar el transport sanitari urgent, el vàrem internalitzar i això ha suposat millores de tot tipus, ja vàrem poder canviar totes les ambulàncies, vàrem millorar moltíssim les prestacions d'aquestes ambulàncies, vàrem incorporar tots els treballadors amb millores salarials; avui mateix hi havia programada una vaga del transport SSG que finalment gràcies a la col·laboració de tots s'ha pogut desconvocar. És a dir, crec que la internalització ha anat molt bé.

També li he de dir que a l'any 2023 per exemple..., 2022, gener de 2022, tendrem la compra de 80 noves ambulàncies, encara amb més prestacions, i que suposaran 12 ambulàncies més.

Què li vull dir amb això? Que crec que si hem estat capaços de fer-ho amb el transport urgent, crec que tenim marge de millora, capacitat de millora també amb el transport programat de tal manera que pugui beneficiar tots els pacients i també els seus treballadors. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera.

I.9) Pregunta RGE núm. 8096/21, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política d'habitatge.

Novena pregunta, RGE núm. 8096/21, relativa a política d'habitatge, que formula la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, president. Sr. Marí, aquesta setmana li tornam a fer una pregunta d'habitatge perquè és una de les principals preocupacions de la gent. Els darrers any no ha deixat de pujar

el preu dels pisos per la qual cosa és quasi impossible comprar un habitatge, també és quasi impossible trobar un lloguer perquè els propietaris de segons habitatges no volen llogar, tenen por dels ocupes, i si lloguen ho fan en condicions difícils que a la gent li resulta impossible quasi poder llogar.

Però vostès, en lloc de donar solucions, el que fan és retardar la seva gestió i les ajudes públiques, per exemple, que haurien d'arribar duen més d'un any de retard. Sincerament, Sr. Mari, està vostè satisfet d'aquestes polítiques socials d'habitatge?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE
(Josep Mari i Ribas):

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Riera, si em pregunta si estic content amb la situació que tenim a les Illes Balears sobre l'habitatge en general, la meua resposta seria que no, però si em pregunta si estic content amb la política que aplica aquest govern i que aplic jo mateix des de la meua conselleria és indubtable que he de dir que sí, perquè nosaltres podem dir i demostrar que aquest és el primer govern que ha fet veritablement una política pública d'habitatge a les Illes Balears, i vostès ho deuen saber molt bé, perquè tot el que s'ha fet ha estat completament nou, a partir de zero, partíem del no-res, partíem d'una situació on no n'hi havia, de política d'habitatge, ni se'n volia fer i vàrem començar a fer una llei d'habitatge que ha estat valenta, decidida, atrevida i per augmentar el parc públic d'habitatge.

A més, hem posat pressupost a aquesta comunitat per construir habitatge com mai no s'havia fet a aquesta comunitat, però a més també hem fet altres mesures que preveu la Llei d'habitatge: temp-teig i retracte, ocupació temporal, ajudes, ... Nosaltres hem augmentat des de 2015, hem multiplicat per molt les ajudes que es donaven abans i crec que això demostra quina és la nostra manera de veure la política d'habitatge.

Construïm també amb sistemes de qualitat i treballam per la gent, reforçam una política pública i creiem que des de la cosa pública és des d'on podem intervenir perquè aquests preus que vostè em diu són d'un sector privat que molta gent no pot ni somniar-hi. Moltes gràcies.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies. Sr. Mari, fa sis anys que governen, sis. Vostès han aprovat una llei d'habitatge fa tres anys ja, vostès han aprovat un decret llei urgent, vostès han posat moltes primeres pedres,

però sap?, claus han lliurat molt poques a la gent que les necessita, molt poques claus.

No donin problemes i no donin la culpa a la gent o al sector privat quan vostès no fan la política social que els pertoca. Miri, sap quantes persones s'han apuntat a llista d'espera d'un habitatge social a la darrera convocatòria del mes d'agost? Hi ha més de 12.000 persones en llista d'espera, 12.084 sol·licituds, mentre vostès sap què tenen? Un centenar de pisos ocupats. Què deu pensar aquesta gent que espera un habitatge?

Un altre tema, les famílies. Les famílies es queixen dels requisits per accedir a més a un habitatge de protecció oficial, si són famílies nombroses resulta que són rebutjades perquè només hi ha pisos petits, no han pensat a fer pisos amb més de dues habitacions per a les famílies que tenen més de tres fills?, no pensa que aquestes famílies precisament necessiten més ajuda que ningú?

Passem als joves, un altre tema. Els joves no tenen feina o tenen un sou precari i no es poden independitzar, per què no donen ajudes als joves per decidir lliurement si volen comprar, si volen llogar? La seva proposta que és donar un lloguer social als joves, i si qualcú vol comprar?, no poden oferir una alternativa també als joves?

Sr. Mari, canviïn de polítiques, facin polítiques actives que posin les coses més fàcils a la gent. Miri, nosaltres li oferim propostes positives: una proposició de llei d'habitatge, la varen votar en contra; unes propostes contra els ocupes, les varen votar en contra; uns incentius als propietaris perquè lloguin els seus pisos, no els agraden, els voten en contra; ajudes per als joves, un aval hipoteca fàcil, en contra; eliminar l'impost de transmissions per a la compra del primer habitatge, tampoc els ha agradat, també hi voten en contra.

Aquestes són polítiques bones que li oferim des del Partit Popular, Sr. Mari, les aprofitarà sí o no? El temps de la propaganda ja s'ha acabat.

Gràcies, Sr. President.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE
(Josep Mari i Ribas):

Sí, moltes gràcies. Crec que tenim una visió absolutament distinta, per això vostè és a un partit i jo a un altre, del que ha de ser la política pública d'habitatge. Vostès ho confien tot a un sistema més lliberal, que el mercat ho arregli tot.

Miri, em dona una dada que a més a més crec que em dona la raó, s'apunta moltíssima gent a les llistes per adquirir, per tenir un habitatge, sap per què?, perquè creuen que és possible obtenir un habitatge, perquè creuen que aquest govern...

(*Alguns aplaudiments*)

... aquest govern té possibilitats de donar-los un habitatge.

Nosaltres varem dir que a finals d'aquesta legislatura duplicaríem el parc d'habitatge, més de mil habitatges més a disposició de la gent, i estam construint en aquests moments 700 i busques d'habitatges i arribarem a un milenar construïts al final d'aquesta legislatura. I els donarem les claus i farem política d'habitatge real, no aquests anuncis que van per amunt i per avall.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.11) Pregunta RGE núm. 8100/21, presentada per la diputada Sra. Virginia Mari i Rennesson, del Grup Parlamentari Popular, relativa a declaracions de la FAO, en relació amb director general de Pesca.

Ozena pregunta, RGE núm. 8100/21, relativa a declaracions de la FAO, en relació amb director general de Pesca, que formula la diputada Virginia Mari i Rennesson del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Mari.

LA SRA. MARÍ I RENNESSON:

Gràcies, president. Bon dia, diputats, diputades. Sra. De la Concha, la verdad es que últimamente tiene un director general de Pesca, el Sr. Mercant, que está muy activo en medios de comunicación y ha estado llevando a cabo varias entrevistas y declaraciones que creemos que no son muy acertadas. A mí me gustaría saber su opinión sobre ellas.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Mari. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha i García-Mauriño):

Gràcies, president. Bueno, su pregunta concreta era la opinión que me merecen las declaraciones de la FAO, Agencia de la ONU para la Alimentación y Agricultura en relación con el director general de Pesca, el Sr. Mercant.

Y hemos buscado y yo no he encontrado ninguna declaración de la FAO referente al director general de Pesca. Entonces, a lo mejor me lo puede aclarar.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Mari.

LA SRA. MARÍ I RENNESSON:

Sra. De la Concha, la realidad es que al Sr. Mercant últimamente sí se le olvida que es el director general de Pesca de todos, no solo de los suyos, de los profesionales.

Si no lo ha encontrado, mire, la ONU no está de acuerdo con el director general de Pesca. Le miro el párrafo en concreto, que es de la FAO y si no, ahora se lo explico bien. Últimamente, esto le decía, que solo habla de profesionales, sus ataques hacia cierto tipo de pesca, recreativa en concreto a la pesca submarina, es bastante grave ya que ellos también pagan sus licencias y su federación. ¿Me puede explicar a qué viene la inquina que tiene el director general de Pesca hacia ellos?

En una de sus respuestas en estas entrevistas dice que poder escoger la pieza a matar no es selectivo. Vamos, que la pesca submarina no es selectiva, pero las redes de arrastre sí lo son. Sí lo son, Sra. De la Concha.

En primer lugar, estamos hablando de pescar, no de matar, término que solo utiliza con los pescadores de pesca submarina y no para el resto de actividades pesqueras. Sra. Consellera, o todos pescan o todos matan. Pero son muy fuertes estas declaraciones o acaso es que las barcas de arrastre, cerco, palangre..., no...

(*Alguns aplaudiments*)

... cuando hacen sus capturas, ¿no fallecen los peces?, o es que ellos les hacen un tratamiento especial y no. Es diferente, ¿no? Solo mata la pesca submarina.

Mire si es fuerte que hasta la FAO, que es lo que le decía, Agencia de la ONU para la Alimentación y Agricultura, ha tenido que salir diciendo que no estaba de acuerdo con las declaraciones del Sr. Mercant en su documento técnico número de pesca 4/24, capítulo 5 sobre la selectividad de las artes y efecto de la pesca sobre el ecosistema, define que el arte con más alto nivel de selectividad es la pesca de la lanza o arpón, es decir, la pesca submarina.

Sra. Consellera, ¿a quién nos creemos, al Sr. Mercant o a la FAO?, dígamele usted.

Sinceramente creo que debería aconsejar mejor a su director general de Pesca en sus declaraciones porque usted es responsable directa. Para colmo, declara que las reservas marinas son solo de interés pesquero, no medioambiental. Entonces, ¿para qué son necesarios los informes de Medio Ambiente cada vez que hacemos una reserva? Sinceramente yo creo que son principalmente de interés pesquero pero también es fundamental el factor medioambiental que tiene. ¿O es que le da miedo que se hable también que está en plena..., que está soltando todo en Formentera en plena reserva marina? De esto sí que no quieren hablar.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada...

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha i García-Mauriño):

Gràcies, Sr. President. Mire, Sra. Marí, hoy esto que ha hecho usted aquí, hoy, no merece mi respeto. Siempre he tenido respeto por usted, me ha parecido que era una mujer a quien le interesaba la pesca de verdad, esto que ha hecho hoy aquí, espero que me dé tiempo a desbrozarlo un poco porque es tan caótico.

Primero, dice que la FAO hace declaraciones en contra de un director general de Pesca de las Islas Baleares, cosa que es un surrealismo. Para demostrarlo lee un titular de prensa, es decir, del periodista que considera que lo que ha dicho el Sr. Mercant en una entrevista contradice lo que dice la FAO. No es la FAO que dice nada sobre el director general de Pesca.

(Alguns aplaudiments)

Luego, me cuenta aquí una película auténtica sobre los artes de pesca, sobre los arpones. Y lo que dice la FAO sobre este asunto en el documento técnico de pesca 4/24 es que la selectividad de los artes y afectación de la pesca sobre el ecosistema, en este artículo, define que es muy selectiva la pesca con arpón para pesca profesional desde barco o desde tierra, para nada está hablando de la pesca recreativa, para nada está hablando de la pesca recreativa submarina y, muchísimo menos, en reservas marinas. Para nada. Está hablando de la pesca profesional.

Es más, ¡es más!, adjunta -y luego se lo puedo dejar- una imagen para que se sepa de qué está hablando, de la pesca con arpón desde tierra o desde embarcación. Para nada de la pesca submarina recreativa. Y usted, que se ha dedicado a esto muchos años creo que era también muy contraria a la pesca recreativa submarina en las reservas marinas. Tengo entendido y siempre me ha parecido una postura muy decente y muy de acuerdo con lo que luego viene usted aquí, que si el medio ambiente, que si no sé qué...

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

(Alguns aplaudiments)

I.12) Pregunta RGE núm. 8101/21, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a servei de transport escolar als IES de les Balears.

Dotzena pregunta, RGE núm. 8101/21, relativa a servei de transport escolar als IES de les Balears, que formula la diputada Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, Sr. President. Molt bon dia diputades i diputats. Considera el Govern que s'està donant un bon servei de transport escolar als IES, als instituts de les Balears?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Té la paraula el conseller d'Educació i Formació Professional.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

Bon dia, Sr. President, diputats i diputades. Sra. Durán, benvinguda, benvinguda al món de l'educació, un món complicat però un món molt important. I jo li diria que sí, que tots els indicadors que tenim nosaltres de sistema educatiu des de l'any 2015 a ara han millorat. Segurament no amb la professionalitat que voldríem però sí que han millorat. I concretament també ha millorat el tema del transport escolar.

Miri, enguany, aquest curs, vàrem treure una licitació perquè havia acabat la licitació que teníem fins ara i realment els canvis són importants. Miri, enguany hem passat de 259 rutes a 280 rutes; el cost de la licitació ha estat de 19.854.000 euros, dels quals hi havia superats 18.211.000 de la legislatura anterior, el que suposa 1.635.000 euros més. Hi ha més vehicles que mai: 351 vehicles. Més places que mai: 15.493. 139 centres, més centres que mai. I la distribució per illes és: 10.000 usuaris a Mallorca, uns 1.500 alumnes a Menorca, uns 3.500 a Eivissa, i uns 500 alumnes a Formentera. I, a més, un tema important que per a nosaltres és clau: enguany, per primera vegada, hem licitat el transport escolar per als centres d'educació especial, que vostè sap que la majoria són centres concertats.

Per tant, jo crec que evidentment hi ha hagut una millora concreta però cal dir-li una cosa, és evident que a principi de curs, quan realment hi ha un canvi de licitació, hi ha un canvi de transportistes, hi ha un canvi de centres, a vegades suposa algun tipus de problemes d'adaptació i en aquests moments la Conselleria d'Educació està treballant per dur a terme aquest procés d'adaptació i està millorant aquelles incidències que hi pugui haver.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president. Miri, Sr. Conseller, primer de tot, gràcies per la benvinguda que m'ha donat i, després, dir-li que jo no li parlaré d'indicadors, vostè m'ha parlat d'indicadors i de percentatges, jo li parlaré en concret de diferents queixes que

han fet AMIPA de diferents instituts. I li diré també la preocupació de diferents batlles del Partit Popular que ens han transmès.

Miri, l'AMIPA de l'IES de Santanyí ha presentat una queixa formal sobre els continus retards, avaries, mal estat dels autobusos i la falta de coordinació. A l'escrit signat per la presidenta de l'AMIPA de l'IES de Santanyí, asseguren que no es tracta de fets puntuals, no perquè estiguin a principi de curs, sinó que s'arrosseguen des de l'any passat d'ençà que a la nova empresa es va adjudicar el servei de transport escolar i per això reclamen una solució ràpida i efectiva. Els pares estan molt enfadats, les queixes són cada dia, diàries, els nins queden a terra i no hi ha monitors als autocars. Una cosa que avui em demanava la batllessa de Santanyí: "li demanaràs quan fan comptes posar monitors als autocars?"

Miri, la batllessa de Santanyí, la Sra. Maria Pons, va demanar hora per parlar amb vostè fa més de tres setmanes, encara a dia d'avui no li han donat cap tipus de resposta, si després vostè vol mirar la seva agenda i me la vol donar segurament estarà encantada, avui mateix jo la hi traslladaré.

En una carta d'un pare denunciava una mala organització, falta de compromís i responsabilitat per part de la conselleria, que deia que deixava els alumnes tirats dia sí, dia també, però no només això passa a l'institut de Santanyí, també passa al de Binissalem.

L'AMIPA de Binissalem a causa dels constants problemes en el transport escolar dels alumnes que vénen d'Alaró i de Consell ha reactivat el formulari d'incidències al transport per canalitzar-los cap a l'institut i cap a la conselleria. Enguany amb els horaris escalonats d'entrada s'han agreujat els problemes de transport que ja venien de l'any passat ja que l'horari dels trajectes no coincideix amb les entrades i les sortides, cada dia queden en terra nins a l'hora d'entrar i a l'hora de sortir, 30 a l'hora de l'entrada i 60 alumnes a la sortida, dit pel director de l'institut de Binissalem.

El curs passat va finalitzar un contracte de transport vigent i durant l'estiu s'ha licitat un nou contracte per només tres mesos, això és el que ens diuen, però també li he de dir que vostès..., això, estic parlant només del transport obligatori, no parl del batxiller que hi ha molts de batlles del Partit Popular que posen les seves (...).

Però també això passa a Menorca, Sr. Conseller, que a Es Mercadal, el ple d'Es Mercadal a una proposta del Partit Popular va votar a favor perquè cada dia deixen en terra sis nins d'aquella comarca, especialment de zones rurals, quina són les seves solucions?...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada.

(Alguns aplaudiments)

Té la paraula el conseller d'Educació i Formació Professional.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

Moltes gràcies, president. Sra. Durán, moltes gràcies, miri, abans de res digui-li a la batllessa de Santanyí que està molt bé preocupar-se d'això, però seria interessant que es preocupàs de donar ja la llicència, tot el procés que ha de fer ella de l'ampliació del Blai Bonet, segurament seria més interessant...

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

Sí, senyora..., sí, ja tenen el projecte, el tenen totalment el projecte...

Vostè ha parlat d'una sèrie d'incidències, estam treballant en aquestes incidències, Sra. Durán.

Miri, el tema de Binissalem, és veritat que hi havia manca de places, però de vegades quan manquen places és perquè a vegades no hi ha una comunicació adequada a principi de curs entre els centres, la conselleria i els transportistes. És veritat el que vostè diu del tema de Binissalem que realment hi ha dues entrades a hores diferents. Nosaltres li podem dir que en aquest moment mantindrem l'horari de les 8 perquè consideram que no tenim, evidentment, els recursos suficients per això...

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, conseller...

(Alguns aplaudiments)

I.13) Pregunta RGE núm. 8103/21, presentada pel diputat Sr. Juan Manuel Gómez i Gordiola, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a realització de proves serològiques a professionals sanitaris i sociosanitaris per a la prevenció de contagis de la COVID-19.

Tretzena pregunta, RGE núm. 8103/21, relativa a realització de proves serològiques a professionals sanitaris i sociosanitaris per a la prevenció de contagis de la COVID-19, que formula el diputat Juan Manuel Gómez i Gordiola del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Bon dia a tothom, gràcies, president. Fa nou mesos que es va iniciar la campanya de vacunació i gairebé fa set mesos, consellera, que els professionals sanitaris i sociosanitaris que s'han vacunat, que s'han volgut vacunar, tenen la pauta completa d'acord amb l'estratègia que va establir per a aquests grups el ministeri.

S'ha iniciat la vacunació d'una tercera dosi per a col·lectius considerats més vulnerables, entre ells la gent gran a les residències i les persones amb un sistema immunitari severament debilitat.

El personal sanitari durant aquesta cinquena... cinc ones ha continuat i continua en primera línia davant la lluita contra la COVID juntament amb els usuaris i pacients.

S'ha constatat que el procés de vacunació amb la pauta completa corresponent i haver superat la malaltia de la COVID no evita futurs contagis ni tampoc no acaba amb la possibilitat de la transmissió del virus. Per això entenem des del meu grup parlamentari que s'han de continuar aplicant les mesures complementàries per contenir i fer front a la pandèmia. Sens dubte s'ha de garantir la salut i la seguretat de la població i dels professionals sanitaris i sociosanitaris.

Ahir mateix l'Agència Europea del Medicament va recomanar l'aplicació d'una tercera dosi a la població entre 18 i 55 anys amb la Pfizer concretament i està pendent de pronunciar-se sobre la Moderna, deia que quan hagin passat sis mesos des de la pauta completa per així augmentar el nivell d'anticossos d'aquest personal. Deixa aquesta decisió en mans de les autoritats sanitàries i mentre roman pendent d'aquesta decisió i d'establir el ministeri una estratègia envers aquests grups següents que han de seguir amb la tercera dosi, donat que també han passat més de sis mesos de la darrera vacuna aplicada i donat que és essencial comprovar el nivell d'anticossos, d'immunitat que tenen els professionals sanitaris i valorar si resulta -i aquí ve la meua pregunta, consellera-, si resulta necessari l'adopció de mesures i nous protocols en benefici de la salut dels treballadors, dels usuaris, dels pacients i sobretot també de l'entorn familiar, des del meu grup parlamentari demanem si té previst la consellera realitzar de forma immediata proves serològiques a aquests professionals.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Bon dia, Sr. Diputat, i gràcies per la seva pregunta. Com sap i com vostè mateix ha dit la millor manera de prevenir la COVID és la vacunació i el seguiment de les mesures de protecció. Aquestes dues són les estratègies internacionalment aprovades.

Quant a la pauta completa de vacunació, al personal sanitari i sociosanitari la mitjana és d'un 93%, un 92 dels professionals sociosanitaris tenen les dues dosis, un 93 de..., que estan en primera línia, i un 93 també de la resta de professionals sanitaris o no sanitaris que fan feina a l'àmbit de la salut.

Pel que fa als usuaris de les residències, gairebé un 95% tenen les dues dosis i pràcticament la majoria han rebut ja la tercera dosi, la setmana passada quedaven tres residències, per tant, a dia d'avui crec que ja estaran tots els usuaris vacunats amb la tercera dosi.

Les proves serològiques, com vostè sap també, serveixen per conèixer el contacte que s'ha tengut amb la malaltia, però

no serveix com a mesura de prevenció. Per què? Perquè no es pot saber la immunitat que es té, el nivell d'anticossos que es té i la protecció que aquest nivell d'anticossos proporciona. És molt difícil, pots tenir anticossos i tenir més o manco protecció per una banda, després a part de la immunitat serològica cal afegir la immunitat cel·lular, que aquesta no és mesurable tampoc.

Per tant, no serveixen per decidir les proves serològiques aquestes accions preventives i per aquests motius no s'utilitzen. Vostè sap que utilitzam totes les estratègies que estan a la nostra disposició per millorar la prevenció i la protecció dels ciutadans.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Consellera, nosaltres donam suport a la reclamació que li fan els professionals sanitaris, és a dir, jo evidentment no som tècnic en aquest tema, però sí que ens feim ressò del que diuen els experts i els experts el que diuen és que vostè sí pot decidir mesures complementàries per reorientar protocols i per reorientar actuacions... sobretot preocupats per aquesta gent que no s'ha vacunat, que són bastants de professionals lamentablement i des d'aquí encoratjarem sempre que es vacunin, això sense cap dubte.

Feim una crida que tothom es vacuni i especialment tot el personal sanitari i sociosanitari que està a residències, que està a hospitals, que està a centres de salut i per (...) la seva família.

Per tant, crec que vostè ha donat instruccions per (...) un indicador i una manera de sensibilitzar les necessitats perquè vostè no pot decidir encara la tercera...

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Com li deia, Sr. Diputat, només hi ha un camí: augmentar la vacunació i mantenir les mesures de protecció.

Els professionals que no s'han vacunat, en les residències per exemple es fan tres proves d'antígens o PCR per determinar si en aquell moment tenen la malaltia, la PCR és molt fiable per al moment concret, no?

Ara, és cert, el virus circula, continua circulant, la pandèmia no ha acabat i hem de continuar treballant per a aquestes mesures de protecció.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.14) Pregunta RGE núm. 8084/21, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a pla estratègic de fons europeus.

La catorzena pregunta, RGE núm. 8084/21, relativa a pla estratègic de fons europeus que havia de formular el diputat Josep Castells, del Grup Parlamentari Mixt és ajornada atesa la petició del Govern presentada mitjançant l'escrit RGE núm. 9489/21.

I.15) Pregunta RGE núm. 9510/21, presentada pel diputat Sr. Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a una única licitació per a la construcció dels 9 nous centres de salut projectats a Mallorca.

Quinzena pregunta, RGE núm. 9510/21, presentada en substitució de la RGE núm. 8089/21, relativa a una única licitació per a la construcció dels nous centres... 9 nous de salut projectats a Mallorca, que formula el diputat Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. Té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia a tothom. Sra. Presidenta, veim per la premsa anuncis del seu govern, en el sentit que els nous centres de salut que es pensen construir l'any 2022 -benvinguts siguin evidentment, no estam en absolut en contra que es faci aquesta construcció- seran licitats perquè siguin adjudicats a una única empresa. És a dir, una inversió de 86 milions d'euros anirà a una única empresa adjudicatària.

Nosaltres li volem demanar si considera que aquesta manera de licitar aquests nous centres de salut afavoreix les empreses de les Illes Balears.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies per la pregunta, Sr. Melià, que em permet parlar d'un acord important ahir del Consell de Govern. Vostè es preocupa de la contractació, jo primer m'agradaria, després li contestaré la contractació, però primer m'agradaria posar l'accent en allò que és important i l'important és que, com va dir el Govern de les Illes Balears, com vàrem dir des del principi que vàrem començar a governar l'any 2015, la salut és absolutament prioritària i que hi havia un pla d'infraestructures sanitàries que s'està complint i, per tant, una millora de les infraestructures sanitàries per millorar l'atenció als ciutadans i les ciutadanes de les Illes Balears.

L'Atenció Primària és absolutament fonamental per a la nostra comunitat autònoma i vull aprofitar aquesta intervenció

per fer un agraïment, una vegada més, a tots els professionals d'Atenció Primària que han demostrat una excel·lència absoluta a la nostra comunitat autònoma. L'important, Sr. Melià, és que en aquests moments, malgrat hi hagi una situació econòmica complexa, el Govern de les Illes Balears continua complint amb els ciutadans i segueix complint amb les prioritats dels ciutadans i inverteix ni més ni manco que 86,5 milions d'euros en 9 nous centres de salut a les Illes Balears, en aquest cas a l'illa de Mallorca.

Els centres de salut seran: el Centre de Salut i UAP de Bons Aires a Palma, Trencadors a S'Arenal de Llucmajor, Son Ferriol a Palma, Centre de Salut d'Artà, Centre de Salut de Pollença, Unitats Bàsiques de Salut de Santa Margalida, Consell, Montuïri i Sant Joan. I sí, es fan amb aquesta adjudicació, amb una concessió com s'ha fet altres vegades a altres legislatures en aquesta comunitat autònoma, per poder tenir més rapidesa, més capacitat de fer via, perquè aquesta és una necessitat dels ciutadans i les ciutadanes de la comunitat autònoma. Però l'accent és que seguim invertint en allò prioritari, que és la salut dels ciutadans.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Presidenta, no m'ha contestat, ha utilitzat un minut i mig per vanagloriar-se de la seva gestió i de la seva acció a favor de la salut, la qual cosa compartim i ens pareix molt bé, però no li demanava això, no li demanava això. Li demanava que igual d'important que hi hagi els centres de salut i es facin aquests equipaments, també deu ser la reactivació econòmica i també deu ser l'equitat i també deu ser un repartiment just dels recursos que arribin al màxim d'empreses de les Illes Balears. Però vostè d'això no m'ha dit ni una paraula, ni una paraula.

I a nosaltres ens pareix fatal, negatiu que es faci una única adjudicació, perquè això què provoca?, afavorir als grans operadors, afavorir les grans empreses que s'adjudicaran aquests 85 milions i excloure les mitjanes empreses, les PIME de les Illes Balears d'aquesta licitació a la qual no podran optar, quan en teoria haurien d'estar a favor de dividir per lots, és més feina per a l'administració, però igual d'efectiu i tendrem els centres de salut igual i permetria que les empreses de les Illes Balears hi poguessin optar. Però vostès les estan exclouent amb aquesta licitació.

Per tant, nosaltres el que li reclamam és que es divideixin els contractes per lots, que això possibilita l'adjudicació per part de les empreses de les Illes Balears i que es vagi molt alerta en els plecs en el pagament endarrerit que es fa als subcontractistes, que moltes vegades són les empreses de les Illes Balears. Aquesta iniciativa ja li va presentar el Grup Parlamentari d'El Pi, fa tres anys es va aprovar en aquest parlament, però vostès veig que fan cas omís a allò que aprova

aquest parlament i això no pot ser. El que necessitam és que hi hagi els centres de salut, però també necessitam reactivar l'economia i que això arribi a les empreses de les Illes Balears. Per això li reclamam que es replantegi aquesta adjudicació.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Li diré, Sr. Melià, que aquest discurs que fa és una mica perillós, perquè la llei és igual per a tothom i la llei no exclou a cap empresa d'aquesta comunitat autònoma ni molt manco i que els criteris de contractació pública són els que són i que tothom està convidat a poder-hi participar.

Una altra cosa que crec que li he de dir i que crec que és clara: en un moment de crisi econòmica, aquest govern no ha deixat d'invertir, a l'inrevés, estam incrementant per moltíssims la inversió pública, per tal que efectivament contribuir a la reactivació econòmica i això ho hem discutit en el pacte de reactivació econòmica.

Dir-li, Sr. Melià, que tampoc no és cert això que diu, perquè si mira vostè les licitacions que s'han fet a totes les conselleries, tant petites com en bloc, n'hi ha algunes que les han guanyat empreses de fora i algunes que les han guanyat empreses d'aquí. Li diré que la concessió que es va fer dels 10 centres de salut en el darrer govern de Francesc Antich, com vostè coneix perfectament, de 10 centres de salut, la va guanyar una UTE on hi havia dues empreses de les Illes Balears.

Per tant, no cridem el mal temps. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.16) Pregunta RGE núm. 8091/21, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a gestions davant l'arribada massiva d'immigrants.

Setzena pregunta RGE núm. 8091/21, relativa a gestions davant l'arribada massiva d'immigrants, que formula el diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Gracias, Sr. Presidente. Sra. Armengol, ¿qué gestiones está realizando frente a la llegada masiva de inmigrantes ilegales?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Campos. Per enèsima vegada em fa aquesta pregunta, per enèsima vegada li diré que les competències són de l'Estat i nosaltres sempre tendrem una actitud col·laboradora amb totes les institucions, amb la Creu Roja, amb les forces i cossos de seguretat de l'Estat, amb Delegació de Govern, per fer possible l'acolliment el més digne possible a les persones que arriben en pastera a la nostra comunitat autònoma.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Es que usted, yo le pregunto porque usted nunca me contesta. Mire, usted tiene la misma competencia en este tema que con el REB, exactamente igual, pero no hace nada, mejor dicho, sí, sí que hace, sí, lo que hace son políticas de efecto llamada, usted y el Sr. Sánchez, y acuerdos con esas ONG que trabajan con las mafias argelinas. Son ustedes, Sra. Armengol, los responsables de que ayer tres inmigrantes ilegales desaparecieran en nuestras aguas. La mayoría llegan, sí, pero algunos desgraciadamente mueren y son sus políticas las responsables.

1.489 inmigrantes ilegales han llegado durante este año a las costas de Baleares, vamos a superar los 2.000 este año. Esto supone un 200% más de todos los que llegaron el año pasado. Sra. Armengol, si usted estuviera a la altura de su cargo, en vez de no contestarme o decirme lo que me ha dicho, estaría en contacto permanente con el Gobierno de la nación para que se protejan nuestras fronteras, se devuelva a su país de origen esta inmigración, que no huye del hambre ni de la guerra y se dote de más medios a la Policía Nacional y a la Guardia Civil, totalmente desbordados. Mire, fíjese, con proporcionarles a las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado el dinero que regalan a esas ONG, aumentarían nuestra seguridad.

Mire, supongo que lo sabrá, sólo Cruz Roja y sólo el Gobierno balear en los últimos cinco años se han llevado más de 2,5 millones de euros. Puede explicar, ¿cuánto se destina de esta cantidad a la inmigración ilegal? Sra. Armengol, ningún inmigrante legal muere ahogado para entrar en nuestro país, todas las consecuencias de sus políticas y las del Sr. Sánchez son negativas, empezando precisamente por los que se aventuran a venir a Baleares de forma ilegal, atraídos por esas mismas políticas.

Mire, yo de verdad prefiero que se ahorre ahora el insulto, porque como no tiene argumentos ahora caerá en lo discurso del odio, la xenofobia y demás. Mire, deje esas mandangas, lo que tiene que hacer es asumir de una vez por todas su responsabilidad en estas políticas que tanto perjudican a

Baleares, a los inmigrantes y a las consecuencias negativas de la inmigración ilegal.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Jo assumeixc sempre la meua responsabilitat, el que no l'assumeix és vostè amb aquest discurs, efectivament, d'odi, de mentida i de demagògia absoluta contra les persones migrants que arriben a la nostra comunitat autònoma, igual que les que arriben a Múrcia, allà on vostès donen suport, o igual que les arriben a Andalusia o igual que les que arriben a Canàries, Sr. Campos.

Si vol parlar d'immigració en parlarem, en els termes que toca, i els termes que toca són les injustícies que hi ha en el món i el mal repartiment de la riquesa i l'explotació de recursos naturals de moltes companyies econòmiques arreu del món que estan explotant els països més pobres, de la quantitat de guerres, dificultats i de pobresa que existeix al món, de la divisió enorme que hi ha de la riquesa, de la manca de cooperació internacional de molts de països, de vostès quan governen o vostès amb les seves propostes que fan quan governen on poden o quan tenen la possibilitat de decidir. Aquesta és la realitat.

Què fa el meu govern? Òbviament, col·laboració absoluta amb qui té la competència que és el Govern d'Espanya, reclamar els recursos necessaris. Quan arriba una persona aquí, un migrant aquí en una pastera ve per una qüestió de fam, de guerra, de desesperança..., sí, Sr. Campos, i em pareix..., jo ja no sé com li he de definir. Avui que tenim tres persones a la mar que no sabem com estan, que no sabem si són vives i mortes, vostè creu que avui ha de venir amb aquest discurs?, vostè creu que això és lògic i és normal a un parlament democràtic?, vostè creu que això és normal quan tenim avui una persona a la UCI?

Nosaltres el que farem serà complir amb els drets humans i els drets humans diuen que una persona que arriba aquí, que arriba aquí, és competència de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil, com vostè sap perfectament, i de Delegació de Govern, els tenen 72 hores, a partir d'aquí aquestes persones són lliures i nosaltres per ordre judicial donam la cabuda o van a un centre d'internament o a un centre d'ajuda humanitària, la Creu Roja els acull, i d'una forma excel·lent i vull agrair a tot el personal de la Creu Roja la magnífica feina que fan a les Illes Balears, a les seves 46 places, i si no, el Govern de les Illes Balears evidentment en té preparades unes 40 per poder donar ajuda a aquestes persones.

Sr. Campos, li dic claríssim, el migrant no és el culpable, és la víctima d'aquesta desigualtat.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.17) Pregunta RGE núm. 8092/21, presentada per la diputada Sra. Patrícia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a solucions del Govern als problemes dels joves a les Illes Balears.

Dissetena pregunta, RGE núm. 8092/21, relativa a solucions del Govern als problemes dels joves a les Illes Balears, que formula la diputada Patrícia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Gràcies, president. Sra. Armengol ¿cree que su govern está dando respuestas adecuadas a los problemas de los jóvenes de nuestras islas?

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Guasp, per la seva pregunta. Efectivament, des del Govern de les Illes Balears tenim tota una política de joventut que és molt transversal a totes les conselleries i a més pactada, com no pot ser d'altra manera, amb els consells insulars que tenen competències també en joventut. Vull dir-li que evidentment això abasta polítiques de forma molt àmplia i que després supòs que vostè aprofundirà en aquells temes que vulgui en el seu torn de rèplica.

Però sí també explicar-li, com ja vaig anunciar en el debat de política general, que la Conselleria d'Afers Socials, a través de la Direcció General de Joventut, ja té enllestida la nova llei de polítiques de joventut de les Illes Balears que serà evidentment absolutament innovadora respecte de la que tenim de l'any 2006 perquè les necessitats i les aspiracions d'un jove d'ara tenen poc a veure ja amb les de fa quinze anys.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUAPS I BARRERO:

Mire, presidenta, ¿usted ha leído el informe del Observatorio de Emancipación presentado la semana pasada en el Consejo de la Juventud? Parece que no, porque no podemos esperar a la Ley de juventud.

La tasa de los jóvenes emancipados no llega al 20%, a finales de 2020 sólo trabajaban el 37% de los jóvenes y una persona joven debe destinar el 111% de su salario al alquiler. Datos más que preocupantes y buscar soluciones es una urgencia y debería ser prioridad de su gobierno y también para el Gobierno de España, pero este fin de semana veíamos como la ministra Yolanda Díaz abordaba el problema de la emancipación poniendo sólo el foco en los altos precios para acceder a una vivienda.

El grave problema de emancipación de nuestros jóvenes es la consecuencia de unas políticas de empleo que no funcionan, de la alta temporalidad y consecuencia de la precariedad de los contratos de los jóvenes.

Los jóvenes cuando acaban su formación se encuentran con un mercado laboral que no cuenta con ellos. La distancia que separa las aulas y los puestos de trabajo es demasiado grande y cuando consiguen empleo se enfrentan a una precariedad y a una temporalidad en grado máximo con salarios precarios que les impiden emanciparse.

En España sólo un 6% de contratos firmados en el mes de julio fueron indefinidos y el Gobierno insiste sólo en subir el salario mínimo cuando la causa de la pobreza laboral es la excesiva temporalidad.

Tres problemas hipotecan nuestro futuro: el abandono escolar temprano, el desempleo juvenil más alto de la Unión Europea y la precariedad laboral, porque la brecha generacional sigue creciendo y no hay interés político en ayudar a la generación que peor lo está pasando en esta crisis. ¿Le parece que esto es lo que merecen nuestros jóvenes? Lo que merecen los jóvenes son soluciones y políticas integrales para poder emanciparse y no que se acuerden los partidos de hacer solamente en campaña, como hacen casi todos.

Cumplan con nuestra propuesta de resolución aprobada por esta cámara y elaboren ya un plan estratégico de juventud que aborde de manera integral los problemas de emancipación de nuestros jóvenes, formación y abandono escolar, empleo, precariedad y temporalidad y facilitar el acceso a una vivienda con medidas sensatas. Demuestren de una vez que los jóvenes de Baleares, que su formación, que su esfuerzo, que su trabajo, que su energía y sobre todo que sus esperanzas son una prioridad para su gobierno. Para Ciudadanos siempre serán nuestra prioridad...

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada.

(Algun aplaudiment)

Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Sra. Guasp, en part del diagnòstic que vostè m'explica hi podria estar totalment d'acord, però com que no tenc temps per entrar en tot li diré quatre mesures

o tres mesures que nosaltres feim des del Govern de les Illes Balears precisament per a joves i no som equidistants políticament parlant sinó tot el contrari, si no, compari vostè amb altres governs de comunitats autònomes igualment en governs on vostès hi participen a veure si fan o no aquestes polítiques que jo li explicaré. Tractem tres temes.

Habitatge. Habitatge el Govern de les Illes Balears, ja li vaig anunciar, destinarà un 15% de tot l'habitatge nou de protecció oficial a les persones joves. Aquest mes d'octubre feim un borsí d'habitatge de protecció oficial per als menors de 35 anys i els de temps i retracte que aconseguim el 50% anirà a persones joves. Això no passa a cap altra comunitat autònoma.

En temes de formació i en temes d'inserció..., perdoni, en temes d'inserció laboral i en temes d'ocupació. Com vostè coneix perfectament, des de l'any 2015 són un objectiu prioritari de les polítiques actives d'ocupació del Govern de les Illes Balears. Hem augmentat la formació SOIB Dual per a joves aquest any 1 milió i mig d'euros més, des de l'inici d'aquest programa l'any 2016 s'han aconseguit formar més de 1.000 alumnes, treballadors i treballadores, també amb propostes de Ciutadans que jo li vull agrair. Hem posat en marxa el SOIB Joves qualificats i el SOIB Reactiva amb programes específics per a joves que ens han permès que 515 joves d'aquestes illes poguessin accedir a una feina.

En temes de formació hem augmentat moltíssim tot el que fa referència a formació professional, aquest any 1.000 places més, 15 nous cicles d'especialització i 12 mòduls a distància. Hem congelat les taxes universitàries i l'any que ve seguirem baixant preus. I queda molta feina a fer? En queda molta, però aquest govern està compromès amb els joves.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.18) Pregunta RGE núm. 8102/21, presentada pel diputat Sr. Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a increment en l'arribada de persones immigrants a les Illes Balears.

Divuitena pregunta, RGE núm. 8102/21, relativa a increment en l'arribada de persones immigrants a les Illes Balears, que formula el diputat Sr. Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, Sra. Armengol. Fa només uns instants hem escoltat com entenen la qüestió migratòria els que sempre tenen solucions fàcils a problemes difícils, i ja li anticipo que des del Partit Popular no compartim aquesta visió.

Som perfectament conscients que ens trobam davant d'una qüestió complexa i ho sabem perquè governam a moltes

institucions. No obstant això, entre els discursos populistes d'alguns i el passotisme de vostès hi ha un espai on fer feina rigorosa sobre un tema que sens dubte preocupa als ciutadans d'aquestes illes.

Aquest estiu hem vist més pasteres que mai a Balears, més de 1.800 persones migrants han arribat a les nostres costes des d'Argèlia, i això preocupa als ciutadans. Ahir quasi es produïa una autèntica tragèdia en aigües de Cabrera, de fet encara hi ha tres persones desaparegudes, i això preocupa als ciutadans.

Per això, Sra. Armengol, com valora l'increment d'arribada de persones migrants a les Illes Balears durant els darrers mesos?

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Costa. Tanta sort que el to no ha estat el mateix, sí que sorprèn que moltes vegades, massa sovint, la seva pregunta i la de VOX coincideixen exactament, i això també preocupa als ciutadans d'aquesta comunitat autònoma...

(Alguns aplaudiments)

... i preocupa als ciutadans d'Espanya i preocupa als ciutadans d'Europa, Sr. Costa, perquè hi ha països que a mi em fan enveja i on la dreta té clar que amb l'extrema dreta no se'n va enlloc perquè recorda bé la història del que ha significat la dreta. Fa poc temps a Alemanya hi ha hagut eleccions i han estat molt clars els posicionaments. Jo el convidaria que el Partit Popular fes una reflexió profunda sobre aquesta qüestió.

Vaig al que vostè em demanava que és la situació de l'arribada d'immigrants en pastera aquí a la nostra comunitat autònoma. He dit moltes vegades les dades però avui si vol les podem tornar repetir: efectivament, l'any 2020 es va triplicar el nombre de pasteres arribades a les Illes Balears des d'Algèria respecte de l'any 2019.

I enguany s'estan mantenint més o manco les xifres de l'any 2020 en una situació que sens dubte, com vostè coneix perfectament, qui té la competència és el Govern d'Espanya, amb el que nosaltres estam en contínua col·laboració i en continu diàleg, com he explicat moltíssimes vegades i explicava abans a la pregunta. Quan arriba aquí una persona està sota la custòdia de la policia durant 72 hores i després, evidentment, passa a la llibertat, i nosaltres, si tenim la possibilitat d'acolliment perquè en aquells moments els cossos i forces de seguretat no ho poden fer, així ho hem fet des de la col·laboració institucional.

A la vegada, què feim i què hem fet. Demanar al Govern d'Espanya que hi hagi més recursos per a Policia Nacional, per a Guàrdia Civil i en tota aquesta política d'ajuda humanitària

que ha d'anar directament a Creu Roja, i aprofit una vegada més per agrair la feina de Creu Roja, de Policia Nacional, de Guàrdia Civil, de la Delegació de Govern i evidentment de les conselleries més afectades del Govern de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Sra. Armengol, ja li he dit que som conscients que ens trobam davant d'un problema complex, però no podrà dir que no estava avisada.

Fa molt de temps que des del Partit Popular venim apuntant el que ja molts pocs no veuen: que hi ha una ruta migratòria totalment consolidada amb el nord d'Àfrica. Sabem que el control i la gestió d'aquesta ruta no és cosa seva, que depèn del Govern central. Però vostès, una altra vegada més, s'han posat de perfil i han callat. Sra. Armengol, mirar cap a una altra banda no soluciona res, ho empitjora encara més. Sánchez ha deixat tirades les Illes Balears en aquest tema, hem hagut de suportar com el ministre Marlaska deia que no hi havia cap problema mentre els sindicats policials denunciaven un desbordament total per falta de mitjans.

No podem permetre que les màfies continuïn traficant amb persones desesperades mentre vostès, que són els responsables de prendre mesures, miren cap a una altra banda. Balears ha de ser la primera zona de frontera amb la Unió Europea per aconseguir que arribin més recursos per a control i gestió dels fluxos migratoris. Necessitam una gestió coordinada amb els nostres socis europeus, una gestió eficient i humana per evitar aquesta ruta migratòria.

Sra. Armengol, s'ha d'abordar aquest tema ja. Pot comptar amb el Partit Popular per fer pressió a Madrid i aconseguir-ho perquè, si no, el que ahir va ser un cas aïllat podria derivar en una completa tragèdia.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Sr. Costa, li agraeisc el suport que pugui donar, però jo no m'he posat en cap moment de perfil ni el Govern de les Illes Balears no s'ha posat en cap moment de perfil ni hem deixat de fer la nostra feina. Benvinguts siguin a treballar en positiu en aquesta qüestió.

Li he explicat el que feim, des de la col·laboració i des de l'empenta al Govern d'Espanya sobre els recursos necessaris en aquesta comunitat autònoma. He explicat com es reben les persones que arriben aquí en aquesta situació de la immigració irregular. Li he explicat, abans, el tema de la immigració, que respon a un fenomen bastant més complex del que vostè està parlant aquí, que necessitaria d'un debat més ampli. Ara, em preocuparia, Sr. Costa, que utilitzàs aquesta qüestió de la immigració, que tant de dolor causa a tantíssimes persones, per fer política de partit o política de crispació, en això sí que li demanaria que no se sumàs a les polítiques de l'extrema dreta.

Moltíssimes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

II. Interpel·lació RGE núm. 9477/20, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a inversions de l'Estat a les Illes Balears.

Passam al segon punt de l'ordre del dia que correspon al debat de la Interpel·lació RGE núm. 9477/20, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a inversions de l'Estat a les Illes Balears.

Començam amb la intervenció del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats, bon dia a tothom, ja que avui no he pogut fer la pregunta, almenys tenc aquesta interpel·lació.

Molt bé, aquesta interpel·lació la presentam perquè el tema de les inversions de l'Estat a les Illes Balears és un tema evidentment de futur però també és un tema de present, també és un tema de passat. De fet, hi ha una continuïtat històrica claríssima: des de l'any 2007 amb la que es disposava la disposició transitòria novena de l'Estatut que, bàsicament, Sra. Consellera, no sé si estarà d'acord amb mi, però bàsicament el factor d'insularitat és la disposició transitòria novena posada al dia, una mica actualitzada, perquè, de fet, el principi bàsicament és el mateix, és a dir, la disposició transitòria novena de l'Estatut preveia que s'havia d'arribar a la mitjana estatal d'inversions de l'Estat per habitant, també a les Illes Balears, i això s'havia de fer a través d'una sèrie de convenis. I això era transitori!, mentre no s'aprovi el Règim Especial de les Illes Balears, que ja el tenim.

Per tant, hem tingut un règim al·legal, estatutari, més ben correctament dit, de determinació de la quantitat d'inversió de l'Estat a les Illes Balears que jo crec que podem afirmar que ha estat un gran fracàs. I a mi m'agradaria saber si el Govern està d'acord en això. És a dir, la disposició transitòria novena de l'Estatut ha estat un gran fracàs. Gairebé podríem dir una gran estafa. I ara tenim un nou sistema, que és el factor d'insularitat, que bàsicament és el mateix! I, clar, nosaltres ens preguntam,

serà el factor d'insularitat també una gran estafa com ha estat la disposició transitòria novena? I aquest és el motiu pel qual nosaltres presentem aquesta interpel·lació.

Perquè ara ens n'oblidem, de la disposició transitòria novena, ens oblidem de la gran estafa que ha representat per a les Illes Balears i agafem com un ferro roent el factor d'insularitat i ja fins i tot arribem a dir ni més ni menys que ja està compensada la insularitat amb aquest factor d'insularitat que no fa més que posar al dia el que deia la disposició transitòria novena.

Posem només alguns exemples. Bé, el gran tòpic de la política balear: el tramvia de la Badia de Palma. Això està en un conveni d'inversions estatutàries que es va signar, em sembla, l'any 2009, a l'empara de la disposició transitòria novena de l'Estatut d'Autonomia 2007. Clar, això evidentment com vostès saben no s'ha fet, per tant tots aquests doblers s'han perdut i, entre tant, ens hem empescat diferents maneres de finançar aquesta obra que ja teníem finançada a través d'un conveni amb l'Estat, a l'empara de la disposició transitòria novena. Ara, a nosaltres què ens fa por?, que això, al final, es pretengui acabar-ho pagant amb el factor d'insularitat quan el mateix Règim Especial de Balears ja diu que el factor d'insularitat no podrà servir o es farà sense perjudici de les inversions acordades en convenis ja existents.

Per tant, aquí, hi ha una continuïtat clara entre la disposició transitòria novena i el factor d'insularitat, es tanca el cercle. O sigui, si la disposició transitòria novena diu "mentre no s'aprovi el Règim Especial de Balears, es farà d'aquesta manera", i ara tenim un Règim Especial de Balears que estableix un factor d'insularitat per finançar aquestes inversions i la disposició transitòria segona del decret llei, diu alerta!, el factor d'insularitat es fa sense perjudici dels convenis que pugui haver-hi amb l'Estat. Clar, jo no sé aquí si es refereix als convenis vigents o també hi entren convenis vençuts. Clar, tenim moltes incògnites sobre aquest tema. I per això interpel·lam el Govern.

Altres exemples. Port de Ciutadella, s'havien de gastar 30 milions, només se'n van gastar 14, els 16 restants no van arribar mai. Resultat: tenim una terminal al Port de Ciutadella que està a mig fer, una terminal que, miri, perquè al final ens acostumem a tot..., però una terminal que fa vergonya! 16 milions que es van deixar perdre.

Per això, quan parlo de gran estafa, ja pot semblar que sóc molt exagerat però, clar, és que estem parlant de molts milions d'euros que havien d'arribar a aquestes illes i no van arribar.

Per tant, aquí tenim tant doblers que no van arribar mai - exemple: Port de Ciutadella-, doblers que es van haver de tornar com, per exemple, S'Enclusa, centre d'interpretació de la biosfera que s'havia de fer a Ferreries, a S'Enclusa que es van haver de tornar. Per tant, la casuística del desastre és diversa i pot obeir a causes diferents, jo no vull prejudicar quines són les causes.

Conveni per fer el tren de Mallorca. També es van haver de tornar doblers. Concretament..., bé, la veritat és que ara no ho trob, eh?... Bé, molts milions, dels que s'havien d'invertir en el

tren de Mallorca no es van invertir, es van haver de tornar. Per què? Perquè el conveni deia que s'havien de gastar en infraestructures i el Govern se'ls va gastar en comprar trens.

Resultat? Unes inversions en la xarxa ferroviària que havia de pagar l'Estat, les van acabar pagant els ciutadans de les Illes Balears, per això parl d'estafa i de desastre.

Per tant, els fets són: doblers que no es van rebre, doblers que es van haver de tornar.

I les preguntes que jo li faig, Sra. Consellera, el Govern dona el tema per tancat? Inversions estatutàries, disposició transitòria novena, ho donem per tancat, ens n'oblidem? Ens agafem al factor d'insularitat i ens oblidem d'això?

I li ho demano perquè tenc un exemple molt concret, vaig fer una pregunta amb sol·licitud de resposta escrita al Govern, a finals del 2019, sobre l'enclusa i la consellera, aleshores consellera Sra. Pilar Costa, avui aquí present, en qualitat de consellera de Presidència, Cultura i Igualtat, em deia: la intenció del Govern és recuperar aquest finançament per garantir en el menor temps possible la rehabilitació i condicionament de l'Enclusa; és a dir, a l'any 2020 el Govern, mitjançant la Conselleria de Presidència, em deia que la seva intenció era treballar per recuperar aquesta inversió.

Llavors, la pregunta que li faig actualment, el Govern continua treballant per recuperar aquesta inversió, aquesta i la resta, la del Port de Ciutadella també? Per tant, primera pregunta, Sra. Consellera, donem el tema per tancat? Ja ens oblidem de la disposició transitòria novena? Quin és el capteniment del Govern sobre aquest tema?

Em confirma que es continua amb la via de continuar recuperant inversions estatutàries i per tant que es pugui fer l'Enclusa, que es pugui acabar el Port de Ciutadella? Això en primer terme.

En segon terme, he fet tota una sèrie de preguntes al Govern sobre el per què es van haver de retornar aquests doblers, miri, concretament en vaig fer una el dia 8 d'octubre del 2020, la vaig haver de reiterar el 26 de febrer del 2020, la vaig haver de reiterar el 23 d'abril del 2021, perdó, 26 de febrer del 2021, la vaig haver de reiterar el 23 d'abril del 2021. No tinc resposta,

És a dir, jo demanava al Govern per què..., és a dir, què ha trobat a faltar el Govern de l'Estat de la documentació que li ha enviat la comunitat autònoma per haver de tornar aquests doblers? El Govern no m'ha respost, qui m'ha respost és la premsa: "*El Govern devolverá 37,5 millones a Madrid por no justificar subvenciones*". És a dir, escolti, miri si era fàcil, hi ha una sentència, el Govern no em contesta. I jo deman: pensen estudiar les (...) polítiques o negligències administratives que hi hagi per haver hagut de retornar aquests doblers? Perquè algú va prendre la decisió d'enlloc d'invertir en infraestructures invertir en vagons de tren, a mi m'agradaria saber si el Govern ha analitzat aquesta problemàtica i pensa donar-hi resposta.

I finalment, el Govern, i concretament la Conselleria d'Hisenda, ha estudiat la dimensió total del forat causat per aquestes negligències administratives? És a dir, de tots els

doblers que havíem de rebre en inversions estatutàries, quants n'hem perdut? Crec que és una informació que, de forma sintètica, s'hauria de donar a aquest Parlament, no només per saber la magnitud de la tragèdia de la disposició transitòria novena, sinó per aprendre la lliçó i que no ens torni passar amb el factor d'insularitat.

De moment sabem que s'han perdut 37,5 milions d'euros i avui voldria saber, Sra. Consellera, si en són més.

I evidentment, de la disposició transitòria novena passem al factor d'insularitat i al nou sistema que substitueix la disposició transitòria novena, jo li deia: què hem après de la disposició transitòria novena i què farem perquè no torni passar amb el factor d'insularitat? És clar, el factor d'insularitat preveu, la regulació del factor d'insularitat fa una sèrie de previsions sobre com s'han de gestionar els temps del factor d'insularitat, parla que es reunirà la comissió mixta, que analitzarà els projectes presentats, que aquests projectes s'hauran d'assignar de forma competitiva, per tant, a mi m'agradaria saber si la conselleria treballa ja, ha avançat en quin procediment se seguirà, quin calendari se seguirà i quins paràmetres es faran servir per seleccionar els projectes.

Perquè no parlem d'una cosa que hagi de passar d'aquí molt, Sra. Consellera, això s'haurà de dilucidar en el primer quadrimestre del 2022, per tant, si això s'ha de dilucidar en el primer quadrimestre del 2022 jo veig que tenim molt poc temps quin procediment se seguirà, quin calendari se seguirà i quins paràmetres es valoraran per seleccionar els projectes. I tot això per no oblidar que, tal com diu, i ja n'he fet referència al començament, la disposició transitòria segona, tot aquest repartiment del factor d'insularitat s'ha de fer sens perjudici dels convenis ja existents per finançar inversions, per tant, les de la disposició transitòria novena.

Aquestes preguntes, Sra. Consellera, sobre el passat, l'anàlisi del que ha passat amb la disposició transitòria novena i com afrontem la gestió del que vindrà amb el factor d'insularitat són els eixos centrals d'aquesta interpel·lació i estaré molt atent a les respostes que pugui donar-me.

Moltes gràcies, Sr. President.

(*Algun aplaudiment*)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Ara té la paraula la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Moltes gràcies, Sr. President, senyors i senyores diputats. Sr. Castells, m'havia preparat un poc la interpel·lació mirant cap a futur d'aquesta comunitat autònoma, vostè ens demana també fer un poc de balanç, ací que intentaré un poc encabir el que vostè demanava amb la mirada posada en el futur que crec que hem de tenir des d'aquesta comunitat autònoma.

La primera resposta, òbviament aquesta comunitat autònoma i aquesta administració no renuncia a res del que li correspongui a aquesta comunitat autònoma, però amb un objectiu principal, i jo ho he dit a intervencions anteriors i ho diré sempre, sempre i quan això tenguí efectes de millora de la qualitat de vida de la ciutadania d'aquestes Illes.

Vostè em demanava un resum de les estatutàries, bàsicament de les estatutàries es va parlar molt de 2.800 milions, això només apareixia a l'exposició de motius dels convenis que es varen celebrar. D'aquests 2.800 es varen destinar a les Illes Balears, fent un balanç, 1.584, dels quals 1.224 varen ser inversions directes de l'Estat a les Illes Balears i es varen transferir, efectivament, 359 milions dels 859 que estaven acordats.

Per què no es varen transferir tots els fons que estaven acordats? Perquè en el 2011 hi va haver un canvi de govern i el Sr. Montoro va suspendre la disposició addicional novena de l'Estatut d'Autonomia i es varen suspendre les estatutàries. No només això, la darrera transferència d'inversions d'estatutàries es va produir abans del 2011 i es va iniciar un procés d'interrupció de les inversions estatutàries que estaven vigents, el Partit Popular no va negociar en cap moment cap pròrroga de cap inversió, ni cap adaptació, ni cap reprogramació de cap inversió estatutària i es va perdre una quantitat important de doblers; de fet, s'han retornat, i d'això n'han de tenir informes la Sindicatura de Comptes, a l'Estat 64 milions d'euros, reintegrant d'aquests 359, 58 milions, i s'han justificat 292 milions d'euros d'aquestes inversions estatutàries.

Els convenis molts es troben judicialitzats, d'aquests que s'han retornat, hi ha hagut recursos per part de la comunitat autònoma i s'han perdut la majoria d'aquests recursos de les inversions estatutàries, perquè no s'havien complert els terminis ni els objectius.

Quan es va elaborar el règim especial es va tenir molt en compte aquesta circumstància i moltes vegades he parlat, també quan he intervengut, en parlar d'inversions estatutàries o inversions de l'Estat a les Illes Balears, que l'important no és què es pressuposta sinó que l'important és què s'executa, què realment pots absorbir i què realment s'executa. Amb la qual cosa, la redacció del factor d'insularitat de l'article 20, el darrer apartat el que estableix és: primer, que el tractament del factor d'insularitat no és un tractament de subvenció, quan es van fer les inversions estatutàries, i això va ser una qüestió que va perjudicar aquesta comunitat autònoma, i segon, que el factor d'insularitat s'ha d'absorbir absolutament per la comunitat autònoma cada una de les anualitats en inversions executades i s'han de reprogramar, si cal, perquè aquest factor d'insularitat s'inverteixi en inversions.

Una qüestió més en matèria d'execució del factor d'insularitat és que a l'acord de la comissió mixta, de fet, el darrer punt de l'acord és vetllar perquè aquest factor d'insularitat realment compensi els efectes de la insularitat i la pluriinsularitat amb les inversions de l'Estat a les Illes Balears.

Quant al full de ruta de les inversions de l'Estat a les Illes Balears, m'agradaria separar, hi ha una part de les inversions de l'Estat a les Illes Balears que és el que inverteix l'Estat en

competències que són pròpies, amb la qual cosa en aquestes inversions, com que el Govern de les Illes Balears, encara que no siguin les seves competències, considera que són cabdals per al futur d'aquesta comunitat autònoma, el que fa és presentar, proposar, influir en les inversions que fa l'Estat de manera directa, el capítol 6 famós, el capítol 6 (...), això amb una feina de consens i de treball amb cada un dels ministeris. I també jo crec que és una marca d'aquesta comunitat autònoma i una marca d'aquest govern, amb un diàleg permanent amb la societat d'aquesta comunitat autònoma, mitjançant les representacions institucionals, dels partits polítics, dels sindicats, dels clústers de coneixement i amb tota aquesta feina de fons de consensuar amb els diferents ministeris en un context de col·laboració interadministrativa, i de dialogar amb la nostra societat, hem arribat a un moment de la història que és un moment disruptiu, s'ha produït una pandèmia sanitària i unes conseqüències d'una pandèmia sanitària que han cristal·litzat i han accelerat un consens social ampli del futur que volem, amb matisos per illes, amb peculiaritats per sectors, potser amb algunes diferències ideològiques, però amb un full de ruta clar de quin model d'illes volem i quines són les inversions palanca o a quines línies estratègiques han d'anar les inversions palanca per aconseguir aquest canvi de model econòmic.

I aquest fet disruptiu de la pandèmia ha fet que no només es disposi dels recursos extraordinaris que suposa el factor d'insularitat, sinó també de fons procedents de les institucions europees que es canalitzen a través de l'Estat i que executaran inversions a les nostres illes fins al 2026. Jo crec que hem de tenir tots en el marc mental el tot per entendre com funciona tot el mecanisme de les inversions, que tendrem l'oportunitat de fer els propers anys a les Illes Balears per impulsar canvis en el nostre model productiu per fer-lo més resilient, per fer-lo més sostenible, per fer-lo més inclusiu i per fer-lo més competitiu, passar de les paraules als fets.

Hi ha hagut durant molt de temps l'elaboració de plans estratègics de quin camí havien de seguir les illes, Menorca és un exemple clar de com es fa aquest tipus de feina de manera consensuada, presenten Una Menorca Biosfera, presenten Menorca Descarbonitzada 2030, probablement s'ha avançat en algunes qüestions a la resta de les illes, però el Govern de les Illes Balears canalitza d'alguna manera l'oportunitat dels fons europeus, ha creat un pla estratègic d'inversions que es va presentar la setmana passada que marca un poc el camí pel qual hauré d'anar assignant els diferents fons per finançar.

I quins fons tendrem per finançar un pla estratègic d'inversions a les Illes Balears que mostrin un camí cap a un canvi de model, cap a una societat que tenguí més cura de la seva ciutadania i del seu entorn? Tendrem en aquests anys 623 milions del factor d'insularitat, si res no canvia, n'hi ha 183 en el pressupost del 2022 i després el pressupost base del factor d'insularitat fins al 26 de 110 milions d'euros; 1.500 milions dels fons preassignats dels fons europeus, dels quals n'hi ha 430 de fons Illes, 200 per a turisme sostenible, 230 per a illes sostenibles o renovables cent per cent i 300 milions del React.

I quin ha de ser aquest full de ruta? Tenir clars els objectius i les prioritats; tenir en compte cap on anam en matèria d'inversions i fer aquest recorregut amb un consens social

ampli. S'han recollit les sensibilitats també dels diferents consells insulars, també dels diferents municipis i entenc que el conseller de Fons Europeus i Cultura en el seu moment explicarà en aquest Parlament també, com es va explicar la setmana passada el pla estratègic d'inversions de les Illes Balears, que ha de ser el full de ruta per anar signant tots aquests recursos que comentàvem: inversions estratègiques que puguin servir de tracció dels canvis, com deia, que necessita la nostra economia i que se centren en quatre objectius principals: diversificar el model econòmic; avançar cap a la sostenibilitat; millorar la gestió dels recursos naturals, com el cicle de l'aigua, la transició energètica, l'economia blava i la biodiversitat; la regeneració urbana i l'entorn i els espais naturals; millorar la competitivitat, millorar el model turístic, preservar per sobre de tot, que ha estat també un dels distintius d'aquest govern, la cohesió social, educació, salut, ocupació, habitatge i igualtat.

I a partir d'aquí anam declinant tota una sèrie d'estratègies que es concreten en projectes.

Moltíssimes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. En torn de rèplica té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Consellera, per la seva resposta, un parell de comentaris més de fons sobre la seva resposta.

Em sembla que ha dit 623 milions quan ha sumat tota la dotació del factor d'insularitat que ara tenim conveniat amb el Govern, a través de l'acord a què varen arribar, vostè, molt prudentment ha dit, si res no canvia, no? I m'ha fet pensar en el començament de la seva intervenció quan ha dit: això el 2011 es va interrompre perquè el Sr. Montoro es va carregar l'aplicabilitat de la disposició transitòria novena.

Què vull dir amb això? Que ens trobam a un escenari de gran fragilitat, perquè al final tenim una doctrina del Tribunal Constitucional que, al final, diu que el que hi hagi a la Llei de pressuposts és el que preval, per tant, igual que el Sr. Montoro es va poder ventilar, si m'ho permeten dir-ho de forma col·loquial, la disposició transitòria novena, bé, doncs estam igual amb el factor d'insularitat. Jo, sincerament, no crec que s'incompleixi aquest acord al qual van arribar, almenys a curt termini, però si apareix qualsevol altra situació com a l'any 2011, 2012, el Govern del PP va agafar com a excusa la crisi financera que va haver-hi, en sorgeix un altre, doncs també podem veure frustrades aquestes expectatives respecte del factor d'insularitat, igual que les hi hem vistes amb la disposició transitòria novena.

Això d'una banda, per tant, ens trobam a un escenari de fragilitat i n'hem de ser conscients. I després també, al final, el resum del que vostè ens ha explicat de les inversions estatutàries, de 859 milions que s'havia acordat que

gestionarien les Illes Balears, van arribar a materialitzar-se en un conveni 359 milions i d'aquests se n'han justificats 292 milions. Per tant, resultat global de la incidència que ha tingut aquest gran pacte polític que va ser l'Estatut d'Autonomia, disposició transitòria novena, per garantir inversions de l'Estat a les Illes Balears, s'ha traduït en 292 milions. És a dir, disposició transitòria novena, que havia de suposar la inversió de l'Estat per import de 2.800 milions d'euros, es va traduir en 292 milions d'euros. I per això dic que la disposició transitòria novena ha estat la gran estafa.

I el factor d'insularitat, si no som capaços de fer-ho millor, també serà la gran estafa, i hem d'estar-ne molt atents. Jo li he demanat, Sra. Consellera, quines lliçons han après? I vostè, doncs, escolti, de forma molt convincent m'ha respost i ha dit: no, escolti, és que ara anem, ens hem ocupat de parlar de l'execució d'aquests fons, de la reprogramació d'aquests fons, la qual cosa, doncs sincerament crec que ens blindarà més, millor, respecte del que teníem amb els convenis de la disposició transitòria novena. Però jo sempre tinc la sensació, Sra. Consellera, quan es juga amb l'Estat que l'Estat sempre juga amb cartes marcades, perquè resulta que el que ja tenim assegurat d'una manera s'aconsegueix, per una via o per una altra, que al final s'acabi perdent. Per tant, aquí tenim realment, doncs hem d'estar atents per assegurar que arribin aquestes inversions.

He entès, perquè jo li he demanat tota una sèrie d'informacions sobre, d'alguna manera li he demanat que objectivés com es triarien aquests projectes: quin procediment se seguirà, quins terminis, quins paràmetres se seguiran per avaluar-los? El decret a la llei en diu alguns, i vostè d'alguna manera el que vingut a entendre de la seva resposta, Sra. Consellera, vostè ja m'ho confirmarà, que ha dit, miri, el Govern s'asseurà amb l'Estat i li plantejarà els projectes que el Govern consideri que són els adequats, previ diàleg amb els agents socials, amb els municipis, amb els consells insulars. Però, Sra. Consellera, el decret llei el que diu és: "*Se promoverán mecanismos de evaluación de carácter competitivo*", *evaluación y competitivo*.

Per tant, si ens ajustem al que diu el decret llei, el Govern no podrà decidir, mira, aquests projectes són els que em van bé a finançar amb el factor d'insularitat, perquè no els puc finançar amb els fons europeus. D'alguna manera vostè el que m'ha contestat és això, vull dir, miri, tenim diverses formes de finançament i col·loquem a cada lloc el que veiem que té més números de sortir; però el decret llei no diu això, parla d'una avaluació de caràcter competitiu, i una avaluació de caràcter competitiu al meu entendre què significa?, i vostè si no està d'acord, m'agradaria que em corregís, vol dir que hi haurà uns criteris, hi haurà uns paràmetres, es presentaran projectes o se sotmetran projectes amb aquests paràmetres i se seleccionaran d'aquesta forma objectiva. Per tant, no d'una forma política sinó d'una forma objectiva. El que serà polític és la fixació dels paràmetres, la fixació dels indicadors. Això sí que serà polític, però la selecció serà fruit d'un procediment més aviat tècnic d'avaluació del compliment d'aquests paràmetres.

Per tant, jo consider que el que vostè m'ha respost no s'ajusta al que diu el decret llei i m'agradaria, no sé si és que encara està en construcció aquest procediment, o vostè sí que

considera que ho podrà fer d'aquesta manera que jo he entès que vostè em deia, que és dir, escolti, presentarem al factor d'insularitat els projectes que ens convinguin. M'agradaria que m'aclarís aquesta qüestió i, per tant, tenir més llum i més claredat sobre quin procediment seguirà el Govern per proposar a la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda les inversions que hagin de finançar-se amb el factor d'insularitat.

Això és tot. Moltes gràcies, consellera, per la seva atenció i moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Correspon ara en torn de contrarèplica donar la paraula a la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Gràcies, Sr. President. Sr. Castells, gràcies per tot el que comenta, ha encertat en moltes de les qüestions. Deixi'm que comenci amb una correcció, o sigui els 2.800 milions no és que s'hagin quedat en 294, sinó que hi va haver inversions directes per 1.200 milions i després hi va haver tota una sèrie de transferències de capital via conveni, unes que es varen executar amb molt èxit i unes altres que el 2011 amb el canvi de govern, amb la suspensió de la disposició addicional novena de l'Estatut d'Autonomia i amb una dinàmica que va perjudicar la comunitat autònoma de les Illes Balears, a la qual el Govern d'Espanya volia recuperar fons, jo he format part d'algunes de les comissions mixtes i m'han dit textualment, que el que volien era recuperar fons d'estatuaris, Rajoy i Montoro havien donat aquesta directriu, es varen haver de retornar projectes que no s'havien executat perquè s'havien instrumentat via un conveni.

Per això és important el règim especial, per això és important que hi hagi una llei, per això és tan important el que diu l'article 20 del Règim Especial, de com s'executen aquestes inversions i després hi ha el que vostè demanava, que era quin és el mecanisme fixat per la llei és en el primer quadrimestre de l'any quan es determinen les inversions que s'han d'imputar al factor d'insularitat, com he dit a la passada intervenció, de manera consensuada, s'ha d'arribar a consensos entre el Govern d'Espanya o l'administració central i l'administració de la comunitat autònoma, que actuaran en representació del territori de la comunitat autònoma, i determinar quins projectes afecten el factor d'insularitat.

Quina és la proposta..., perdonin un moment, torn un moment enrera. L'acord de la comissió mixta que es va celebrar dia 23 de setembre, figura expressament la creació d'una subcomissió, de la qual formen part per part de l'Estat representants del Ministeri d'Hisenda i per part de la comunitat autònoma representants de la Conselleria d'Hisenda i el director de l'Oficina de Planificació i Coordinació de Projectes Estratègics, que jo crec que en aquesta qüestió i en les inversions de la comunitat autònoma, aquesta oficina ha de jugar un paper fonamental, i a partir d'aquest moment ja s'estan tenint els primers contactes per començar aquesta selecció de projectes, en base a tota la feina que s'ha fet prèvia a la

planificació d'inversions estratègiques i també del mecanisme de com ha de funcionar el factor d'insularitat.

Quina és la proposta del Govern de les Illes Balears? Que aquest factor d'insularitat funcioni com una transferència prèvia i després, d'acord amb els projectes que es vagin assignant al factor d'insularitat, es vagin restant anualitats executades. I això és una part important de com es va redactar i un mèrit de com es va redactar el factor d'insularitat i de com es va negociar la passada legislatura des de l'equip de la Conselleria d'Hisenda, que per llei incideix en la importància que siguin anualitats executades d'inversions, per evitar precisament algunes experiències prèvies de convenis que han resultat frustrats per estar sotmesos a la Llei de subvencions i la llei diu expressament que el factor d'insularitat no està sotmès a la Llei de subvencions. D'aquí també la importància que remarcàvem que s'hagi arribat a un acord del factor d'insularitat i de l'efecte que tindrà aquest factor d'insularitat a la potència inversora de la comunitat autònoma en els propers anys.

Quan he dit "si res no canvia", perdoni, no ho deia en el sentit negatiu, els economistes empenen una paraula que és *ceteris paribus*, que és si res no canvia i amb això el que volia dir és que el factor d'insularitat té un factor d'evolució que jo en aquest moment no puc preveure, però a mesura que augmenten les inversions de l'Estat, aquest factor d'insularitat revisat cada any, que s'ha de fer el segon semestre de cada any, s'ha de tornar reunir aquesta subcomissió per determinar l'evolució del factor d'insularitat i quina és la quantitat que correspon a l'exercici següent ... quan deia "si res no canvia", jo el que pretenia dir és, jo entenc que s'ha d'incrementar, però de moment el que hi ha és un import base que ha d'evolucionar d'acord amb les regles del factor, que en aquest moment signifiquen com injecció de fons per a aquesta comunitat autònoma fins al 26, de 623 milions d'euros, que s'afegiran als fons europeus.

També -i acab perquè estic fora de temps- la importància que té l'Oficina de Planificació i Coordinació d'Inversions Estratègiques i el programa d'inversions estratègiques de les Illes Balears que es va presentar en el si del pacte de reactivació, perquè dins d'aquesta oficina i dins de la selecció de projectes s'han implementant mecanismes d'avaluació de projectes; mecanismes d'avaluació de projectes que són una carta de presentació per a aquesta part del règim especial que determina que han de ser projectes sotmesos a competitivitat, s'ha de demostrar que són projectes que milloren la diversificació econòmica, la productivitat i que són els més favorables per a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Moltíssimes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

III.1) Proposició no de llei RGE núm. 17827/20, presentada pel Grup Parlamentari Unidas Podemos, relativa a control de preu de lloguers abusius, garanties per a les persones arrendatàries i petits propietaris i propietàries.

Passam al tercer punt de l'ordre del dia que correspon a les proposicions no de llei i en primer lloc debatrem la proposició no de llei RGE núm. 17827/20 del Grup Parlamentari Unidas Podemos, relativa a control de preu de lloguers abusius, garanties per a les persones arrendatàries i petits propietaris i propietàries.

Començam el debat amb la intervenció del Grup Parlamentari Unidas Podemos. Té la paraula el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Sr. President, bon dia a tothom. Estamos asistiendo en los últimos años a una preocupante subida de los precios de la vivienda, tanto de compra como de alquiler, especialmente en las Baleares. En lo que se refiere a los alquileres, el elevado precio medio de este gasto hace imposible en muchos casos la emancipación de la gente más joven, pero también de la gente que está en sistemas más vulnerables o más precarizada.

Este fenómeno sabemos que no es exclusivo de las Baleares, también pasa en el resto del Estado, y es un dato alarmante que según Eurostat se agrava por el hecho de saber que 4 de cada 10 personas que viven en régimen de alquiler tienen que destinar más del 40% de sus ingresos a este gasto. A ello hay que añadirle que España es el país con más desigualdad social de la Unión Europea, sólo detrás de Chipre.

El alquiler de vivienda registró en el año 21 un precio medio de 11,4 euros por metro cuadrado en Baleares, lo que supone una rebaja con respecto al mismo mes de 2020. En julio pasó más o menos lo mismo. Pero la realidad es que esto son hechos asociados a la propia pandemia, la realidad concreta es que alquilar una vivienda en Baleares es hoy un 11% más caro que hace 5 años y un 45% más que hace 10 años, según estudio del portal inmobiliario Fotocasa.

Los datos más recientes con la lenta recuperación después de la mejora de la incidencia de la pandemia indican que el precio de las Islas, el precio del alquiler de las Islas ya aumento realmente 1,08. Tenemos el precio más caro..., que Baleares sigue siendo uno de los lugares más caros del Estado, sólo detrás de Madrid.

La situación es más grave en el caso de las Baleares al extremarse los factores que explican, perdón, el alto valor de los mismos, entre ellos citaremos tres: la reducida oferta de vivienda pública, la gentrificación y la turistificación y su correlato de alquiler vacacional.

La vivienda pública cuenta en la actualidad, según datos de la propia conselleria, con un total de 1.683 pisos repartidos entre todas las Islas a las cuales hay que sumarle 578 viviendas en construcción y las que están en obras que son unas 130, además de otras que están en fase de concurso de ideas.

En esta legislatura, por lo tanto, se ha incrementado substancialmente la construcción de viviendas públicas aunque, no obstante, entendemos que hay que seguir insistiendo y que la Ley de vivienda de 2018 nos permite avances como, por ejemplo, el tema de la cesión de uso de determinados pisos de grandes tenedores, algo que viene a reflejar, bueno, el esfuerzo que está haciendo para aumentar ese parque público.

No obstante, entendemos que es importante y valorable seguir trabajando o, mejor dicho, iniciar de una vez por todas el desarrollo integral..., el reglamento integral de la Ley de vivienda, algo que nos parece imprescindible y que esperamos que podamos iniciar cuanto antes, según hemos contactado con la propia conselleria.

La gentrificación y la turistificación son fenómenos socioeconómicos que van de la mano, bien conocidos. Convertir el centro de las grandes ciudades, ciudades como Palma evidentemente, pero también Vila o Mahón, son lugares pensando solamente en la oferta turística contribuye, como sabemos, a la alza de los precios. No estamos en contra de esta oferta, pero sí de ordenarla, de planificarla, de diversificar la oferta general y económica para que estos barrios, pero también los más próximos, mejoren o no acaben despoblándose del vecindario tradicional.

Lo que queremos decir es que hay o tenemos que regular, aunque esta palabra ponga nerviosas a muchas personas, creemos que es la única posibilidad para que la gente no tenga que salir de su lugar habitual de vivienda, la gente de la tierra. El alquiler vacacional es un elemento más de estos procesos que van en contra de la propia esencia y configuración identitaria de la gente de esta tierra.

En resumidas cuentas, lo que estamos diciendo es planificar la actividad económica del centro de las ciudades baleares y del litoral. Pedimos, por tanto, la regulación de los precios de alquiler, y la única manera de bajar los precios es con los índices de referencia. Sabemos que limitar esos precios mediante este índice es una buena medida y en este momento disponemos del sistema estatal de índices de referencia del precio del alquiler de vivienda del Ministerio de Movilidad, Transporte y Agenda Urbana, una herramienta ideada para disponer de información suficiente, fiable y contrastada para conocer la situación del mercado del alquiler residencial. Con este sistema se podrían marcar límites a este precio y por tanto evitar su continuada alza.

Por otra parte, es necesario determinar qué zonas o áreas tienen una especial presión en relación con los precios medios de su superficie. En este sentido hemos de recordar que existe un decreto ley de 2017, de 19 de julio, de turismo de las Islas Baleares, que indica en su artículo 3 que el Consejo de Gobierno acordará la declaración de emergencia en materia de vivienda de un distrito, municipio o isla si se verifican objetivamente graves dificultades de la ciudadanía en el acceso a la vivienda, estableciendo para ellos algunos indicadores que deberán desarrollarse reglamentariamente. Este desarrollo obviamente es preceptivo para determinar y concretar dichos indicadores.

Lo que se pide, en definitiva, en esta PNL es el reconocimiento efectivo del derecho a la vivienda y el acceso a los suministros indispensables y también a ese control de precios necesarios para que todas las personas puedan vivir dignamente.

En Unidas Podemos sabemos que con estas iniciativas molestamos un poco o un mucho a la patronal inmobiliaria que no tiene reparos en echar a la calle a personas precarizadas o no facilitar el acceso a una vivienda digna a personas...

(La Sra. Vicepresidenta primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Jiménez, por favor, tendría que terminar.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

... de economía frágil porque ya sabemos que el acceso a la vivienda, claro está, es una cuestión de clase.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sr. Jiménez. Empieza el turno de intervenciones de los grupos que han presentado enmiendas. Por parte del Grupo Parlamentario Popular, para defender la enmienda [RGE núm. 8878/21](#), tiene la palabra el Sr. Sageras.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, presidenta. El primer de tot, crec que els ciutadans de les Illes Balears que tenen un habitatge, que viuen a casa seva i que a més pel que sigui tenen un altre pis, un altre habitatge en propietat, almenys un altre habitatge en propietat, mereixen saber que la presidenta Armengol té la intenció de fer-los cobrar un màxim pel lloguer d'aquell habitatge, i no només això, té la intenció de fer-los cobrar menys del que cobren actualment per aquell habitatge. Jo ja els vaig dir la setmana passada i vostès, senyors de Podemos, erra que erra. Nosaltres estam en contra d'aquesta mesura perquè és un atac a la propietat privada, perquè constata i demostra que les seves polítiques d'habitatge que han fet fins ara han fracassat i perquè -i això és el més greu- aquesta mesura perjudicarà encara més la gent humil i per si no ho sabien l'accés a l'habitatge és un dels pitjors problemes que tenen els ciutadans de les Illes Balears.

(Alguns aplaudiments)

I després vendran els senyors de Podemos i pujaran al faristol i faran demagògia i diran exageracions com sempre, diran que nosaltres estam al costat dels bancs i dels fons d'inversió, i nosaltres amb aquestes mesures i amb aquesta postura als que defensam són als petits propietaris que a més

són els que han posat a disposició de la societat de les Illes Balears el seu esforç, la seva feina i el seu estalvi en forma d'habitatge.

I no només defensam els petits propietaris de les Illes Balears, defensam també la gent més humil, la gent que té necessitat d'habitatge perquè els hem de dir la veritat, senyors de Podemos, presidenta Armengol, amb aquesta mesura aconseguiran el contrari del que diuen tenir la intenció d'aconseguir, es reduirà l'oferta d'habitatge, deixarà d'haver-hi habitatges al mercat de propietaris als quals ja no els interessarà llogar el seu habitatge i pitjor encara, vostès fomentaran el mercat en negre. Si vostès posen un límit es pagarà fins a aquell límit en blanc i la resta es pagarà en negre, és això que volen, senyors de Podemos?

(Alguns aplaudiments)

I el que fa més ràbia de tot, aquestes mesures les volen fer els que fa sis anys que no fan res en política d'habitatge, no fan habitatge públic suficient, habitatges de protecció oficial suficients, aquests sí que els poden llogar a un preu que són els seus, però no obliguin als petits propietaris a posar un màxim al seu lloguer. Són famosos per pagar tard les ajudes al lloguer. Per què traslladen la funció social en nom del dret a l'habitatge als petits propietaris que sí que s'han esforçat i han posat a disposició de la societat habitatge? Dret a l'habitatge? Sí, però on queda el dret a la propietat? Amb l'esquerra no tenim ni dret a l'habitatge ni dret a la propietat privada!

(Alguns aplaudiments)

I una altra cosa, de ver heu consensuat aquestes mesures en el pla de reactivació econòmica vostès que diuen que ho duen tot? Em diran que està d'acord la patronal, la CAEB i segons quins partits que també en formen part? Què n'hi ha de tot això, estau d'acord que es posi un límit en el lloguer de l'habitatge?

Intervenir el preu del lloguer ha fracassat pertot, a París, a Berlín, a San Francisco, us ho vaig dir la setmana passada, a Catalunya sense anar més enfora i per desgràcia fracassarà també a les Illes Balears amb més motiu, perquè en algunes d'aquestes ciutats que jo els coment la gran borsa d'habitatge sí que és veritat que és de grans tenidors, però el 95% dels propietaris de la borsa d'habitatges de les Illes Balears són propietat de les famílies, de gent humil. No ho sabien? No les tenien aquestes dades? Vostès no coneixen la cultura dels ciutadans de les Illes Balears, gent esforçada que amb molta de feina, amb molt d'estalvi han pogut tenir un segon habitatge que posen a disposició, funció que haurien de fer vostès, però que amb aquell segon habitatge i amb aquell lloguer per exemple poden pagar els estudis dels seus fills, per exemple poden tenir una millor jubilació o per exemple fins i tot encara paguen la hipoteca per poder pagar aquell habitatge. Vostès tracten d'especuladors els petits propietaris de les Illes Balears, i això és un insult que nosaltres no consentirem...

(Alguns aplaudiments)

Senyors del PSOE, com pugem vostès, senyors del PSOE, al carro d'aquestes mesures populistes de Podemos?, vostès

que són partits de govern, que tenen experiència, no ho veuen que això no funcionarà i que agreujarà més encara el problema?, per què no fan cas a la seva ministra? “*No hay varitas mágicas, el tope al precio no es la solución*”, Nadia Calviño.

Si de ver els preocupa l'accés a l'habitatge, que per si no ho saben és un dels pitjors problemes dels ciutadans de les Illes Balears facin el que jo els he dit abans: habitatge públic que en sis anys no n'han fet, agilitin el preu de lloguer, però sobretot posin solucions per la banda de l'oferta que és el màxim problema, donin seguretat als propietaris perquè puguin cobrar les seves mensualitats, seguretat.

Protegeixin els propietaris davant les destrosses que a vegades tenen per part dels inquilins o donin seguretat també davant els “okupes”, que això sí que és una xacra. Aquesta és la realitat que tenim a les Illes Balears. El que els dic és veritat. La presidenta Armengol amb les cues de darrere el búquer del Consolat de la Mar no ho veu...

(Remor de veus)

Amb vostès puja la llum, amb vostès puja el preu de l'habitatge, puja el preu del lloguer, la bombona de butà, puja el gasoil, puja la benzina, pugen tots els impostos. Estam condemnats a sofrir, però nosaltres ho canviarem.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sr. Sagreras. Por parte del Grupo Parlamentario Ciudadanos para defender la enmienda [RGE núm. 9528/21](#), tiene la palabra el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, presidenta. La consultora immobiliària Sociedad de Tasación periòdicament presenta informes sobre *el esfuerzo inmobiliario* dels habitants de cada autònoma. L'esforç immobiliari es refereix als anys de sou mitjà que necessita un habitant per adquirir un habitatge en propietat.

En el conjunt d'Espanya el 2021 l'esforç immobiliari se xifra en 7,6 anys a nivell estatal i el 2015 estava en 7,5, per tant, està estable; però a les Illes Balears el 2021 se xifrava en 16,5 anys, el més elevat d'Espanya amb molta diferència, però això no és el pitjor, el 2015 era de 14,2 anys.

Per tant, mentre al conjunt del país, d'Espanya, en els últims anys aquest esforç immobiliari s'ha mantingut estable, el Govern de les Illes Balears, el Govern de què forma part també Unidas Podemos ha aconseguit dificultar encara més l'accés a un habitatge per a molts ciutadans de les nostres illes.

Com ho ha fet? Primer, amb la nefasta llei de l'habitatge, que va servir com a excusa per no edificar cap habitatge social en la legislatura passada. Sí, senyors, cap habitatge social.

Posteriorment han generat inseguretat jurídica als propietaris que avui en dia es veuen obligats a curar-se molt en salut abans de llogar els seus immobles pels problemes que poden tenir per ocupació, per impagament..., una inseguretat jurídica que implica que cada vegada hi hagi menys habitatges en lloguer.

I ara, ara sí, per rematar-ho, iniciatives com aquesta de la limitació de preus de lloguer, una limitació que és una autèntica barbaritat que castiga principalment els més joves i els expulsa del mercat del lloguer, ja posats, els expulsa de les Illes Balears; unes polítiques que ja han fracassat on s'han aplicat, però que el populisme *erre que erre* vol seguir impulsant.

El problema de l'accés a un habitatge és un problema molt complex, molt complex i els problemes complexos no tenen solucions senzilles per molt que els populistes ens intentin convèncer de tot el contrari.

Nosaltres hem presentat esmenes perquè evidentment per solucionar aquest problema s'han de buscar moltes vies i presentem dues propostes.

Les nostres esmenes fan referència... bé, demanem al Parlament de les Illes Balears que insti el Govern de les Illes Balears a potenciar la col·laboració públicoprivada, sí, la col·laboració públicoprivada, per facilitar l'accés a l'habitatge. Vostès increpen la societat que té immobles, increpen els promotors privats, però és necessària aquesta col·laboració si volem buscar solucions a l'accés a l'habitatge i destinar un percentatge d'aquests habitatges que surtin de la col·laboració públicoprivada evidentment als joves, ja ens van bé els percentatges que va anunciar la presidenta del 15% en nous habitatges de protecció oficial o el 50%, ja ens van bé aquests percentatges, però és molt important que els joves puguin tenir habitatge per poder emancipar-se.

Proposem dues propostes molt clares: la primera, convenis de col·laboració entre Govern i promotors privats per a la construcció d'habitatge assequible. Aquests convenis són l'única eina per evitar que les promocions d'obra nova s'orientin únicament a sectors d'alt poder adquisitiu, que és el que està passant ara, perquè els promotors privats puguin tenir beneficis en les seves inversions han de vendre els pisos molt cars i això només es pot canviar si s'arriba a algun acord amb l'administració per poder-los proporcionar habitatges més petits del que marca el planejament, que als habitatges de l'IBAVI sí que es pot fer, o altres possibilitats d'iniciatives per arribar a acords. També evidentment facilitar el canvi d'ús d'edificis turístics obsolets a habitatge social. Això és una reivindicació que diversos partits de l'oposició estem fent insistentment.

Amb aquesta iniciativa milloraríem la planta hotelera i es mitigaria l'escassa oferta d'habitatge per a joves, però evidentment, és molt més senzill vendre fum i vendre que si es limiten els lloguers hi haurà habitatges assequibles per a tothom, tot d'una, pel simple fet de limitar els lloguers compareixeran milers d'habitatges per llogar.

Segurament serà el contrari i això ens planteja la següent pregunta: realment els interessa millorar l'accés a l'habitatge dels ciutadans de les Illes Balears?

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Abrid el turno de fijación de posición, por parte del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Bon dia, diputades, diputats, fa gràcia..., el Sr. Sagreras diu que riurà, fa gràcia que tal grau de populisme digui populistes als altres i tal grau de demagògia digui demagogs als altres...

(Alguns aplaudiments)

En seguirem parlant, Sr. Sagreras, en seguirem parlant perquè no només vostè té el monopoli dels mallorquins que tenen més d'un habitatge a les Illes Balears,...

(Remor de veus)

... no només vostè té el monopoli.

Pel que hem sabut avui mateix pareix que hi ha acord al Govern de l'Estat en la Llei d'habitatge, esperem que vagi en la línia del que necessitam a les Illes Balears.

Avui Podemos ens du una proposició no de llei que parla d'habitatge, qüestió d'actualitat, però no ara, sinó que la cosa ve d'enrere, es va posar en evidència amb la crisi de 2008 que no va quedar resolta i que ara torna a estar damunt la taula amb aquesta nova crisi. Esperem que en sortir d'aquesta nova crisi haguem encaminat solucions ben fonamentades, sòlides i anant a l'arrel del problema tal com planteja aquesta proposta que ens du avui Podemos.

En aquest cas la proposta parla del mercat del lloguer, ja sigui per al llogater, ja sigui per al propietari, que les dues parts són importants, perquè les famílies que amb molts d'esforços han comprat o han tengut la sort d'heretar algun habitatge, també són víctimes de l'especulació del mercat de l'habitatge. L'equilibri sempre és la millor notícia per als petits, siguin empreses, propietaris, etc.

Sr. Sagreras, sap greu veure que intencionadament puja aquí i diu mentides i és molt lleig dir mentides en seu parlamentària. Sap perfectament que l'objectiu és que totes les famílies puguin tenir dret a l'habitatge i vostè sap perfectament que és el problema més greu que hi ha, que les famílies tenguin dret a l'habitatge. Aquest és el problema real i sap perfectament que això si no s'ordena, el mercat tot sol no ho ordena. De fet, tenim barris ja a les Illes Balears allà on la gentrificació ha fet que no hi hagi gent que hi visqui tot l'any, només hi tenim habitatges de lloguer especulatiu. Per tant, aquí hi ha un problema i s'ha de cercar una solució i el mercat no és aquesta solució.

A qui no interessa l'equilibri és a aquell que viu dins l'especulació, grans tenidors i fons voltors. Aquests cerquen precisament el desequilibri i l'especulació en el mercat de l'habitatge. Nosaltres creim que l'habitatge ha de ser un dret fonamental, ja que per poder iniciar un projecte de vida, les famílies necessiten un habitatge i els seus subministraments bàsics. Per això hem de fer el que sigui per garantir l'habitatge com a dret fonamental per a les famílies. És evident que en el cas de l'habitatge el mercat no s'ha equilibrat tot sol, basta veure en la situació en què ens trobam.

A l'Estat espanyol hi ha uns 26 milions d'habitatges, dels quals 3,4 milions estan buits, alhora trobam unes 800.000 famílies en situació d'inseguretat i 1,5 milions de famílies en situació d'exclusió severa. Aquestes són les dades que realment preocupen. Els números són clars i la intervenció més que necessària. Per això és imprescindible la col·laboració entre les diferents administracions, la capacitat de legislar en aquest cas és del Govern central, però les competències i el coneixement dels barris, els pobles i les necessitats de les famílies les han de tenir, les tenen els ajuntaments. Per això és urgent que el ministeri actualitzi les dades del sistema estatal d'índex de preus del lloguer de l'habitatge, ja que només així els ajuntaments podran actualitzar els mapes de zones tensionades, cosa imprescindible, si des de l'Estat hi ha voluntat real de regular el preu del lloguer.

Si volem una societat equilibrada, necessitam que les famílies puguin encarar els projectes de vida amb estabilitat. Per tant, han de tenir accés a allò que hauria de ser un dret fonamental: accés a un habitatge digne. Perquè això sigui possible, és imprescindible intervenir el mercat, en aquest cas del lloguer, amb les zones identificades com a tensionades i sobre els grans tenidors. Només així garantim l'equilibri, que de cap de les maneres no ens dona el mercat.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Mas. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sra. Vicepresidenta. Sr. Jiménez, hoy le he visto poco convencido, poco vehemente, poco ..., porque en otras intervenciones tuyas lo veo a usted y sabe ¿por qué? Porque yo creo que en el fondo ni a usted le gusta esa proposición, estoy convencido de ello, porque yo estoy convencido que su idea en el fondo es cómo solucionamos el problema de la vivienda y para usted la única manera de solucionarlo sería expropiar a todos los propietarios y poner esas viviendas a disposición del pueblo. Pero aquí se tiene usted que contener en esta tribuna, pero yo estoy seguro que usted hoy no ha ejercido como el otro día, por ejemplo con el tema de Afganistán, con esa vehemencia y esa profundidad que a usted le caracteriza, porque en el fondo está defendiendo algo en lo que usted no cree. Usted ni siquiera cree en la regulación del mercado, usted cree directamente que el tenga más de una casa, pues lo que

tienen que hacer es quitársela y dársela a una familia que la necesite y ya está y esta es su idea.

Pero bueno, el problema es que como lo que debatimos aquí no es lo que usted piensa en realidad, sino lo que ha planteado, es algo que se ha demostrado, como ya le han dicho repetidas veces, absolutamente ineficaz. Ha sido un fracaso en Estados Unidos, ha sido un fracaso en Francia, una primera normativa de 2014 hizo que al final de esta regulación, que subiera el precio del alquiler de un 33% y bajara un 15% la oferta, al final en el 2017 fue derogada por los tribunales. Ahora han hecho una nueva ley, la Ley Elan de 2019, que tampoco está consiguiendo ninguno de los objetivos fijados para esta regulación de la vivienda. En Alemania, ¿qué ha sucedido en la regulación en Berlín? Que la vivienda al final ha crecido entre un 5 y un 10% su precio de alquiler. Pero lo que es peor, es que la oferta ha decrecido un 60%, de cada 10 pisos que se podrían habitar en Berlín, 4 salen al mercado y 10 sus propietarios no los sacan al mercado.

Pero ya como ejemplo supremo, tienen ustedes a sus amiguitos de Cataluña, la Sra. Colau, que lo que hace es tres cuartos de lo mismo, intentan regular el precio de la vivienda y ¿qué han conseguido?, pues una bajada del 10% de la oferta de vivienda, frente por ejemplo al horrible Gobierno de Madrid que ha conseguido un aumento del 1,7 y una bajada del precio del 3. Y es que ustedes no entienden el mercado, ni lo entienden ni lo quieren entender, porque ustedes son enemigos del mercado. Pero lo que tienen que hacer es tener un poco de coraje, el que tiene VOX, y decir lo que ustedes piensan en esta tribuna y no intentar engañar a la gente. No creemos en el mercado, no creemos en la propiedad privada, lo que queremos hacer es estatalizar, regular, mandar y los demás a obedecer.

Esto es lo que ustedes piensan y no hay más, no hay más, porque los propietarios de las casas, que como también muy bien se le ha dicho, no son estos fondos buitres con los que ustedes sueñan todas las noches, sino que son pequeños propietarios, tienen perfecto derecho a hacer con su casa..., se lo diré claro para que lo entienda, lo que les salga de las narices, y eso es lo que ustedes no comprenden. Además, si ustedes les dieran garantías jurídicas de que en caso de impago podrían desahuciar rápidamente y sin grandes gastos judiciales al inquilino y por supuesto que en caso de ocupación, en menos de 3 horas estaba el "okupa" en la calle, mucha gente que ahora tiene sus viviendas cerradas, las pondría en alquiler.

¿Pero cuál es su solución mágica? Como somos incapaces de hacer vivienda de protección oficial, como somos incapaces de hacer aquello que la ley sí nos permite para intervenir el mercado, que es aumentar la oferta con vivienda de protección oficial, porque han demostrado ustedes que no son capaces, ¿cuál es su solución mágica según la PNL que ustedes presentan? Impedir que se pueda desahuciar a la gente. Es decir, como yo soy incapaz de dar soluciones habitacionales a los ciudadanos, el particular que cargue con mi responsabilidad, que es lo que a ustedes les gusta, achacar a los demás su responsabilidad. Y su responsabilidad es hacer viviendas de protección oficial, para que la gente pueda acceder a la vivienda y que así se regule el mercado, porque no les quepa la menor duda, más vivienda de protección oficial, bajada.

Y tomen ejemplo, algún día y para variar, de algunos países donde sí funciona una cierta intervención estatal, ¿cuál?, Italia, donde lo que se hace es ofrecer beneficios fiscales a los que rebajan el precio de la vivienda, o Austria, donde por una parte se ofrecen beneficios fiscales y por otra parte se ofrecen ayudas al pago del alquiler a particulares y ahí funciona perfectamente, ahí no hay esos problemas que ustedes aquí se encuentran. Pero claro, son ustedes incapaces de hacer nada que no sea eso. (...), eso sí que es populismo, demagogia y comunismo de vía estrecha.

Gracias, Sra. Vicepresidenta.

(Algun aplaudiment)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias, Sr. Rodríguez. Por parte del Grupo Parlamentario El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, presidenta, senyores i senyors diputats. Des del primer minut en El Pi vàrem ser conscients de la problemàtica de l'habitatge, aquesta problemàtica que pateix de manera intensa la nostra comunitat i un problema que és a causa de molts o diferents factors, una part podríem dir que ve de la política especulativa que ens hem trobat, una altra d'aquestes restriccions urbanístiques que fan que es freni el creixement, també una demanda de compra per part dels turistes o dels estrangers i també una manca de política d'habitatge que sí que és cert que els darrers anys s'ha intentat modificar amb l'aprovació de la llei, i que avui el conseller ha dit que era la primera vegada que aquesta comunitat feia una aposta econòmica important per la construcció d'habitatge social, però també pensam que han de passar de les paraules als fets i que siguin una realitat el més aviat possible.

Com dic, en el 2018 es varen posar les bases amb la Llei d'habitatge a la nostra comunitat i des del nostre grup parlamentari hi vàrem votar a favor, perquè vàiem que era una necessitat urgent i que s'hi havia de donar solució.

A la seva proposició no de llei, Sr. Jiménez, en diferents ocasions parla de l'article 47 de la Constitució, que passa pel dret a un habitatge digne, i ha de ser així, però també hem de tenir en compte l'article 33.1 el qual parla del dret a la propietat privada, i amb això no diem que no s'hagi de trobar un equilibri i s'han d'aplicar les garanties apropiades per intervenir els grans tenidors, i així ja ho vàrem dir a la Llei d'habitatge, per donar aquesta possibilitat d'oferir un habitatge a bon preu als que ho necessitin.

Des d'El Pi vàrem posar damunt la taula diferents opcions per poder ampliar i millorar l'habitatge social i aquestes propostes no sempre s'han tengut en compte i pensam que podrien ser més efectives a l'hora de donar aquest habitatge, era incrementar l'índex de densitat d'ús residencial si són de protecció pública o de preu taxat. També poder modificar l'ús d'altres tipus d'equipament per poder fer habitatges de protecció pública o també a preu taxat; incentivar la col·laboració publicopivada a l'hora de realitzar promocions

d'habitatges de promoció pública o a preu taxat; i facilitar el canvi d'ús dels edificis turístics obsolets en habitatge social a segons quines zones. Crec que són idees que es varen posar damunt la taula i que anirien bé per ampliar l'habitatge social.

Al contrari del que plantegen vostès, si es garantissin als propietaris els lloguers amb una sèrie d'aval per part del Govern i que, en cas d'impagament, hi hagués mecanismes segurs que retornassin a la propietat l'habitatge amb rapidesa, segur que podríem trobar més pisos al mercat i no seria necessària aquesta regularització.

No en parlem si asseguràvem la devolució d'aquells habitatges en cas d'ocupacions il·legals, que també en moltes ocasions hi posen traves.

També m'agradaria fer un recordatori al Grup Parlamentari Podem, que a la legislatura passada manifestaven que el lloguer de vacances era el gran culpable de la manca d'habitatges i la seva proposició no de llei explica clarament que és una problemàtica molt anterior. I no parlem dels grans tenidors, com també deien companys que m'han precedit, sinó d'aquells propietaris petits que poden tenir dos o tres habitatges.

Ha parlat, i també altres portaveus que m'han precedit, d'altres ciutats europees on s'han posat en marxa mesures legislatives per limitar el preu del lloguer i que realment no han tengut els resultats òptims que s'esperaven.

Demanàriem votació separada dels dos punts, al primer punt ens hi abstenríem, perquè pensam que la llei estatal es troba en marxa, han dit si ja han arribat a uns acords, i el fet de blindar la funció social d'habitatge no sabem de quina manera quedarà resolta.

En canvi, en el punt 2 per ventura es podria plantejar regular el preu del lloguer d'alguns habitatges amb unes característiques concretes i a uns llocs concrets i amb una sèrie de controls, però no ho ha de fer el Govern de l'Estat, qui coneix aquesta realitat i pot estudiar un pla estratègic de regulació del lloguer és el Govern de les Illes Balears, per tant l'Estat hauria d'habilitar la comunitat autònoma perquè sigui aquesta que pugui legislar, segons l'article 30.3 de l'Estatut d'Autonomia, aquest fet.

Respecte de les esmenes que han presentat els Grups Popular i Ciutadans, si les acceptassin, que ho dubt, nosaltres hi donàriem suport.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Sureda. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta, i bon dia a tothom. La Declaració universal dels drets humans diu, en el seu article 25.1, que tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li asseguri la salut i el benestar i, en especial, l'alimentació, el

vestit, l'habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris.

També el Pacte internacional dels drets econòmics, socials i culturals, en el seu article 11, parla del dret a tenir un habitatge adequat. En el mateix sentit, la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea fa referència, en el seu article 34, a la qüestió de l'habitatge, la Unió reconeix i respecta el dret a una ajuda social i a una ajuda d'habitatge per garantir una assistència digna.

Aquest dret queda recollit a l'article 47 de la Constitució Espanyola en el qual s'estableix que tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat i que, entre d'altres, els poders públics han de regular la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per tal d'impedir l'especulació. La trampa, però, d'aquest article és que queda fora del nucli dels drets fonamentals, açò vol dir que no es pot reclamar res a l'administració.

Pel que fa al nostre Estatut d'Autonomia, aquest també recull el dret a l'habitatge en el seu article 12.3; a més, l'article 22 del text estatutari conté el manament als poders públics en el sentit que aquests han de garantir el dret d'accés a un habitatge digne dels ciutadans de les Illes Balears.

Pel que fa a l'àmbit competencial, l'Estatut d'Autonomia estableix la competència exclusiva en matèria d'habitatge en el seu article 30.3; en l'exercici d'aquesta competència aquest parlament va aprovar a l'any 2018 la Llei d'habitatge. Val a dir que, tot i que aquesta llei estableix mesures valentes en defensa del dret a l'habitatge, el seu desenvolupament reglamentari encara no ha estat completat.

Tal com queda explicat a l'exposició de motius de la iniciativa que debatem, el preu del lloguer d'habitatges s'ha disparat durant els darrers anys a l'Estat espanyol, les Illes Balears no són una excepció en aquesta tendència, sinó que són un dels territoris que pateixen més agudament aquesta problemàtica.

La crisi provocada per la pandèmia de la COVID-19 fa encara més urgent la necessitat d'adoptar mesures per fer efectiu el dret d'habitatge, atès que aquesta situació ha deixat molts de ciutadans de les Illes Balears i d'arreu de l'Estat en una situació de vulnerabilitat econòmica i social molt dura que els dificulta aquest dret.

Fixi'ns que tota la legislació parla de dret, no de mercaderia. I és que mentre l'habitatge sigui vist com a una mercaderia i no com a un dret mai no trobarem la solució adequada a un problema amb molts de factors relacionats, com per exemple la precarietat laboral.

Vagi per endavant que donarem suport a aquesta iniciativa, però MÉS per Menorca consideram que es fa necessari que les administracions competents en matèria d'habitatge puguin introduir instruments normatius per controlar les rendes dels lloguers d'habitatge, com ara els règims de contenció o de moderació de les rendes de lloguer d'habitatges. En aquest sentit, cal destacar que es produeix una paradoxa, atès que, si bé moltes comunitats autònomes tenim la competència

exclusiva en matèria d'habitatge, com és el cas de les nostres illes, d'acord amb l'article 30.3 de l'Estatut, no queda clar que aquestes mateixes comunitats autònomes puguin establir règims de contenció o de moderació de preus, però la limitació que ens imposa el marc legal estatal, atès que l'article 149.1.8 de la Constitució Espanyola reserva a l'Estat les competències en les bases de les obligacions contractuals; aquestes obligacions contractuals queden recollides a la Llei d'arrendaments urbans la qual, en el seu article 17.1 estableix que les rendes de lloguer d'habitatges han de ser fixades lliurement entre les parts del contracte d'arrendament.

Aquesta disposició de la legislació estatal ha estat utilitzada per argumentar contra la possibilitat que les comunitats autònomes puguem establir règims de contenció o moderació de les rendes.

En conseqüència, el nostre partit va presentar una proposició de llei per modificar l'article 17 de la LAU per tal de possibilitar que les comunitats autònomes, competents en matèria d'habitatge, puguem establir règims de contenció o moderació de les rendes de lloguer. Aquesta necessitat, de fet, va quedar palesa a la primera cimera Illes Balears-Comunitat Valenciana, celebrada a Palma els passats 5 i 6 de juliol. Un dels acords que es van prendre a l'esmentada cimera va ser, literalment, el següent: "El Govern de les Illes Balears i la Generalitat Valenciana defensaran de forma conjunta davant l'Estat la inclusió dins la Llei estatal d'habitatge de mecanismes legals pels quals les comunitats autònomes puguin controlar els preus en els mercats tensionats, així com el fet d'establir mecanismes de cooperació per garantir la funció social de l'habitatge davant els usos especulatiu.

Per tant, esperam que aquest govern sigui conseqüent amb els acords que pren i posi fil a l'agulla.

Gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Ferrer.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Gràcies, Sr. President i bon dia a tothom. L'habitatge juga un paper essencial en la vida i dignitat de les persones, les polítiques d'habitatge tenen la missió de garantir a tota la població un allotjament i un espai on els permeti dur a terme els seus projectes de vida i convivència personal o col·lectius, de forma socialment cohesionada, territorialment equilibrada i mediambientalment sostenible.

Tot i que la Constitució sí que recull el dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat, les polítiques d'habitatge segueixen essent encara insuficients per atendre tota la demanda social i resoldre els problemes de mercat existents.

A Balears nosaltres reafirmam el nostre compromís amb aquests objectius i per això en la legislatura i mitja que duim

enllaçada s'han dut a terme diversos eixos que ja comencen a donar fruits i són veritats constatables, no són creences o aquests "creemos" d'alguns, són pedres, primeres pedres que es convertiran en claus, no són pans i peixos d'un text bíblic o d'una altra cosa que ens hem de creure per fe, sinó que són realitats i que sobta que constantment es posin sempre en dubte en aquest Parlament.

Quan acabi la legislatura tindrè més de 1.000 habitatges en dos anys, en unes illes on en quaranta anys se'n varen construir només 1.800. Des de l'any 2015 hem multiplicat per sis, s'ha aprovat, a més, en aquest parlament, l'import per a ajudes de lloguer, i per 6,5 el nombre de beneficiaris; en el 2015, 1,5 milions; el 2016, 2,8; 2017, 4,9; 2018, 5,7, no els vull avorrir, 2020, 8,7, i ja per al 2021, amb el major pressupost habilitat per a subvencions a ajudes de lloguer amb un total de més de 9 milions d'euros.

(Alguns aplaudiments)

Segurament a algú això li explota al cap, ja ho sé, ho veiem cada vegada a les preguntes, ho hem vist avui a la sessió de control, no es pot entendre aquesta xifra i diuen que encara queda gent per resoldre, però evidentment qui anava a tocar a la porta del Govern balear a l'any 2014? Ningú, perquè se la trobaven tancada. Qui va a tocar a la porta del Govern de les Illes Balears ara, on hi ha 9 i busques de milions darrera esperant les subvencions? Molta gent, sens dubte.

La previsió és que aquestes ajudes arribin a beneficiar a més de 5.000 famílies.

Com a característiques, s'ha elevat en un 5% els ingressos que pot tenir un nucli familiar per accedir a aquestes ajudes, per tant s'amplia el nombre de beneficiaris que poden assolir-les. Per primera vegada també s'equiparen les famílies monoparentals amb les nombroses, vagi per la bancada de VOX d'allà darrere perquè vegin que hi ha un reconeixement també als diversos models de família, que no només creiem en un únic model de família.

Per tot això, nosaltres creiem que necessitam una política d'habitatge sòlida, completa i transversal, que pugui perdurar en el temps i resoldre tots els problemes conjunturals, com els estructurals que s'arrosseguen des de fa massa temps. Per aconseguir-ho és imprescindible predisposició, cosa que no he escoltat aquí per part de l'oposició, perquè el que realment ens demanen és novament un credo, nosaltres demanam diàleg, voluntat de consens i ells segueixen amb el credo, perquè diuen, primer de tot, ho he escoltat a la seva convenció del Partit Popular la setmana passada, que els espanyols no sabem votar, que troben que Sarkozy era un príncep exemplar, i avui ens parlaven del búnquer, del famós búnquer...

(Remor de veus)

... quan ells a la seva època l'únic que varen saber construir va ser un hotel de luxe on hi havia d'haver habitatges protegits.

(Alguns aplaudiments)

I ja sé que això no els agrada que els ho diguin, però ho hem de dir. Nosaltres consideram que cal recollir les experiències impulsades a altres països europeus i que han donat bons fruits i implantar instruments de protecció tant per a aquelles llars que accedeixen a un lloguer privat, com per a aquelles que travessen dificultats per haver accedit a la compra en el cicle més alt del mercat immobiliari.

La nova llei que nosaltres volem impulsar ha de contenir la garantia del dret constitucional a un habitatge digne adequat i assequible a tothom, regular les polítiques d'habitatge com a servei públic i d'interès general, no com a un bé especulatiu; delimitar el blindatge de la funció social de l'habitatge en definir un estatut de drets i deures associats a la propietat; promoure el desenvolupament de parcs públics d'habitatges estables; reforçar la planificació i cooperació interadministrativa en la matèria.

També consideram que cal establir mecanismes de contenció i baixada de preus del lloguer a l'habitatge com a una estratègia amb diferents vectors, no només un, perquè aquí s'acusava que nosaltres ho fiàvem tot a aquesta carta, no, es fia a una estratègia on es complementen un amb l'altre, on es defineixin les zones de mercats tensionats, es defineixin qui són els grans tenidors, la mobilització d'habitatges buits i prestar una especial atenció a les persones que no tinguin una llar o que es trobin en risc de perdre-la.

Cal crear també un entorn fiscal favorable per a la reducció de preu de lloguer i l'increment de l'oferta a un preu assequible.

A l'esmena del Partit Popular nosaltres no hem vist res de tot això, traslladen la culpa de la manca d'habitatge als ocupes, no diuen ni mu dels grans tenidors, passen molta pena dels petits propietaris, nosaltres també, els quals són perjudicats precisament pels grans tenidors, i dels grans tenidors a l'esmena no n'he vist res. Del Parlament que ha fet aquí el diputat del Partit Popular no he sentit ni un sol mot dels grans tenidors, únicament acusar d'una cosa infundada que el nostre partit està en contra dels petits propietaris.

De l'esmena de Ciudadanos, nosaltres consideram que seria una bona base per treballar i pensam que es podria haver considerat per part del partit proponent.

I ja vaig acabant, Sr. President, el Pla d'inversions estratègiques, els que puguen aquí a omplir-se la boca que ells estan a favor de l'habitatge públic, etc., no s'asseuen en el Pacte de reactivació d'on ha sorgit l'estratègia número 9, d'habitatge i regeneració urbana...

(Alguns aplaudiments)

..., 28,3 milions d'euros per a rehabilitació energètica residencial; 12,3 milions d'euros d'habitatges públics...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Ferrer.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Vaig acabant, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

No, acabi.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

... 12,3 per a habitatges públics energèticament eficients.

Sincerament, vostès fan allò de *creemos*, nosaltres *hacemos*.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ferrer. Ara correspon al grup proponent, té la paraula el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Sr. President. Bueno, pues estamos con los discursos acostumbrados, nos vamos intercambiando estas cuestiones, llevamos hablando de vivienda mucho tiempo, indudablemente partimos de puntos de base totalmente distintos.

Hay una cuestión que me interesaría referenciar aquí y es una cosa que dice la ONU, el comité de las naciones unidas dice "La creciente falta de asequibilidad de la vivienda, particularmente dentro del mercado privado, a causa de los precios excesivos, nos indica, o por ello recomienda al Estado que adopte las medidas necesarias para reglamentar el mercado privado de la vivienda para facilitar la accesibilidad, disponibilidad y asequibilidad de una vivienda adecuada para las personas de bajos ingresos". Y también le recomienda al estado español que revise su legislación sobre arrendamientos y lleve a cabo modificaciones necesarias a fin de garantizar una protección adecuada de la seguridad de tenencia y establecer mecanismos judiciales efectivos que garanticen la protección del derecho a una vivienda adecuada.

En realidad, lo que se está haciendo, por tanto, en su trabajo, más allá de lo que el Sr. Rodríguez me dice, me tacha de algo que soy, que nunca he negado, que yo soy comunista, evidentemente, pero lo que estamos haciendo en este momento no es hablar de la expropiación de nada, estamos intentando seguir recomendaciones de Naciones Unidas y adecuarlas al marco tanto del Estado, como saben ustedes se está negociando en el conjunto del estado, con el marco nuestro de la comunidad autónoma; es decir, no se está haciendo nada que no esté dentro de unos planteamientos de carácter internacional.

Lo que me dice el Sr. Sagreras, pues, hombre, es que si... dejarlo todo en manos del mercado, pues ¿qué le voy a decir yo respecto a esto? Mire usted, ahora se están alquilando aquí en Palma, o salía la noticia hace pocos días, pisos de 18 metros cuadrados por 480 euros, eso es una celda, Sr. Sagreras, una

celda que se alquila por ese precio, ¿eh?, es una celda, no es una vivienda. Entonces, ésa es la cuestión fundamental.

Y no se refiera usted siempre al pequeño propietario que nosotros, la gente que estamos aquí a la izquierda, vamos en contra del pequeño propietario, para nada. Es decir, todo lo que se está haciendo en líneas generales es trabajar en contra...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

... en contra precisamente de esos grandes tenedores, de esos grandes propietarios, no del pequeño propietario que tiene una cosa de alquiler de toda la vida y tal y que cual. Eso no es así. Lo que, además para que lo sepan ustedes, no sé si lo saben, pero ahora mismo ya lo que se está negociando hoy, que se está aprobando un acuerdo en el Gobierno central, al final lo que se quiere..., y además que nos lo están pidiendo también algunas personas como por ejemplo El Pi, es decir, que el ámbito de decisión sobre estos índices de precios de referencia, esta planificación -perdón- sea de las propias comunidades, que tenga competencia la comunidad autónoma para decidir estas cuestiones. Esto se va a aprobar pues probablemente en el día de hoy o mañana, alguno de estos días.

Es decir, se está un poco en esta línea de trabajo para dar decisión obviamente a las comunidades autónomas, es decir, que tienen que tener, al margen de que haya un marco referencial general.

Por lo tanto, yo creo que estamos trabajando en esta línea general de intentar ayudar a toda la ciudadanía a tener una vivienda digna. Esto es nuestro principal..., ¡ah!, y le recuerdo, por cierto, Sr. Sgreras, también, es decir, se dice que aquí no se ha hecho nada en todo este tiempo, en la época de Bauzá se construyeron 14 viviendas de protección oficial solamente. Aquí posiblemente es verdad que no sean suficientes, y siempre lo decimos, que hay que seguir trabajando, hay que seguir trabajando bastante para conseguir este objetivo al que creo que entre todos y todas queremos llegar. Ésta es un poco esta idea.

Por supuesto no vamos a aceptar su enmienda de los "okupas", ese tema tan recurrente suyo, ¿no?, ese tema tan recurrente de toda la vida, los "okupas", principal problema que hay cuando tenemos otros muchos más importantes antes de esto.

Decimos también que, bueno, me encanta lo que dice VOX de que..., ese esfuerzo compilador que habla en nombre de toda la ciudadanía de las Baleares y además sabe lo que yo pienso. Es total, eso es genial, me encanta, porque..., yo que sé, salga usted aquí y hable en nombre de todos, acabaremos antes.

Entonces, yo creo que el compañero del Partido Socialista ha expresado perfectamente todas las ayudas, todos los cometidos que se han hecho desde la Conselleria de Vivienda en este último tiempo y creo que no me voy a extender sobre porque ¿para qué?, porque ya se ha explicado bastante bien.

Yo creo que hay una preocupación en general desde la izquierda de aquí, los dos partidos MÉS per Mallorca y MÉS per Menorca lo han expresado también aquí, también el Partido Socialista, la preocupación por ese tema haciendo propuestas concretas, tal vez desde ámbitos distintos, pero ésta es la idea, trabajar por una cuestión. Y no olvidemos una cosa fundamental también aquí, es decir, nosotros venimos de un plan muy largo de vivienda que se remonta a los años 80, 85, cuando precisamente se empezó a dejar al mercado libre el trabajo que hay con respecto a la vivienda. Estos son los principales problemas que ha habido. Es decir, en los primeros años de la democracia en este país se trabajó muchísimo por la vivienda de protección oficial, eso desgraciadamente poco a poco se fue dejando, se fue dejando, se fue abandonando y ahora estamos en esta situación que nos pilla en un momento muy complicado y que hay que tratar de solventar.

La última crisis hipotecaria además, que ya sabemos lo que pasó aquí, ¿no?, que aquí en Baleares y en el conjunto del Estado, que acabó con muchísima gente en la calle con los desahucios, no se afrontó como se tenía que deber afrontado en aquel momento...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Jiménez, acabi, per favor.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

... no se afrontó -ya acabo-, no se afrontó como un problema de acceso a la vivienda sino que fue tratado en líneas generales como un problema de gestión financiera, es decir, porque al final la vivienda se ha convertido en un negocio y eso es lo que ustedes defienden, el negocio, no el pequeño propietario, ustedes defienden el negocio de un derecho fundamental...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

... de las personas.

Gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Un cop aclarit que el grup proposant no accepta cap de les dues esmenes i sí que accepta votació separada, procedim en primer lloc a votar el primer punt. Votam.

30 vots a favor, 4 no i 21 abstencions.

Ara votam el punt número 2. Votam.

30 sí, 25 no i cap abstenció.

III.2) Proposició no de llei RGE núm. 8081/21, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a IVA i targetes de crèdit per a apostes i jocs d'atzar.

Passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 8081/21, del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a IVA i targetes de crèdit per a apostes i jocs d'atzar. Començam el debat amb la intervenció del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca i donam la paraula a la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies, Sr. President. Som avui aquí per instar fer una passa més en la lluita contra l'addicció al joc per doblers que afecta tantes persones ludòpates i el seu entorn familiar i que suposa també un handicap afegit per a la seva rehabilitació ja que en molts de casos se generen situacions de vulnerabilitat socioeconòmica que s'arrosseguen durant anys. L'endeutament, les fallides, les depressions i el consum de substàncies són algunes de les conseqüències més greus d'aquestes patologies.

Encara que les dades oficials no discriminen entre targetes de pagament de crèdit o de dèbit resulta evident que les persones que roden en situació de joc problemàtic o afectades per trastorns de joc patològic presenten un elevat risc d'utilitzar targetes de crèdit per realitzar les seves apostes, incrementar el seu risc d'endeutament, incrementant precisament aquest risc d'endeutament.

En relació amb el joc *on line* els experts destaquen la passivitat de l'administració quant a la seva regulació i permissivitat. Des que varen legalitzar el 2011, fa una dècada, les quantitats jugades han crescut exponencialment, des de 2.722 milions d'euros només quantificats el 2012 fins a més 13.000 milions d'euros a partir de 2017. Malgrat això, les aportacions fiscals són escasses, són escasses perquè..., i és un sector que per altra banda no crea llocs de treball, el joc *on line*.

Més del 72% de les quantitats jugades *on line* es paguen amb targetes bancàries, segons l'anàlisi del perfil del jugador *on line* del Ministeri de Consum. La prohibició de l'ús de les targetes de crèdit per participar en jocs per doblers per protegir les persones consumidores que avui proposam a aquesta proposició no de llei, l'han demanada també associacions en defensa del dret de les persones consumidores, com FACUA, i no és nova perquè des de l'abril de 2020 el Regne Unit ja la té implantada.

Pel que fa a efectes sobre la salut, el joc *on line* s'ha convertit en la segona causa de joc patològic tan sols per darrere de les màquines escurabutxaques. I una dada molt important és que en el cas dels joves les modalitats del joc *on line* són la principal causa d'addicció al joc.

L'altra qüestió que plantejam és eliminar l'exempció de pagament de l'IVA que consideram que no té cap justificació. És de justícia que les empreses que duen a terme aquesta activitat contribueixin amb el conjunt de la societat en el pagament d'aquest impost transversal que ens afecta pràcticament a totes les persones i que hem de pagar per

qualsevol producte, els més bàsics i els més essencials, com deim, una barra de pa, l'alimentació, qualsevol, fins i tot les dones per qualsevol producte d'higiene íntima del qual no podem prescindir.

Per això, en coherència també instam que es proposi l'eliminació a la directiva europea que regula l'IVA d'aquesta possibilitat d'exempció de les activitats per jocs per doblers i apostes defensant aquesta qüestió davant les institucions europees, tant des d'un punt de vista que sigui per protecció de l'interès general com precisament per també afavorir un equilibri fiscal que creiem que és necessari.

Ja en el 2014 la comissió d'experts per a la reforma del sistema tributari espanyol va recomanar, en la proposta número 72 del seu informe lliurat aleshores al ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, que hauria de reduir-se l'àmbit de l'exempció continguda en el punt 19, a l'apartat 1, de l'article 20 de l'IVA, establint condicions i límits, perquè les loteries i altres jocs d'atzar o de doblers gaudeixin d'aquesta exempció.

Però aquestes recomanacions no varen ser escoltades i en aquests vuit anys ens trobam que el volum de negoci del joc públic i privat, en línia i presencial, a Espanya, no ha aturat de créixer en aquests vuit anys, i ha arribat en el 2019 a 49.000 milions d'euros. Amb un marge de joc, quantitats jugades menys premis i bonus, superior als 10.000 milions d'euros, segons el ministeri; unes dades que crec que són prou importants i escarrufen.

Creiem que és en el marc del Comitè d'experts creat l'abril de 2021 per dissenyar la reforma fiscal espanyola que està vinculada a aquest pla d'ajudes de la Unió Europea, creiem que és on s'ha d'abordar aquesta eliminació de l'exempció fiscal de l'IVA que actualment gaudeixen loteries, jocs d'atzar i jocs per doblers, inclosos les apostes, tenint en compte altres criteris com és l'evidència científica i sociosanitària relativa a la capacitat addictiva d'aquestes modalitats i com són aquestes que he esmentat abans, i el seu impacte, sobretot, per la salut mental i la qualitat de vida de les persones.

Per tant, tenint en compte que segons els estudis ... també hem d'afegir que el joc patològic dels menors d'edat multiplica per tres la de la població general, això ens hauria de preocupar i molt, principalment, en les apostes dels bars i salons de joc. Per això creiem que mesures concretes, específiques, com les que avui proposam són una passa més que se suma a la lluita contra l'addicció del joc que creiem tan necessària.

Per tant, demanam des d'aquí el suport de tota la cambra.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Campomar. Correspon ara la intervenció del Grup Parlamentari Ciudadanos, que ha presentat l'esmena RGE núm. 9600/21. Donam la paraula al Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Buenos días, señores. Solicita de esta cámara en su exposición de motivos esta proposición no de ley una reflexión sobre las nefastas consecuencias del endeudamiento a causa de la participación en juegos de azar, algo así como lo que nos proponía Dostoievski con las aventuras de Alexei Ivánovich en Rulentenburg.

Apela, pues, esta proposición al corazón de nuestros diputados, no a sus cabezas, al presentar de una nueva forma de vulnerabilidad la socio-económica causa del endeudamiento por juego de azar, a través de la cual se solicitará su acuerdo con unas medidas que no vemos directamente relacionadas con el trastorno terapéutico al que hacen referencia. Precisamente por esto, para dar una respuesta a la apelación que se nos hace hoy en esta cámara, hemos propuesto una enmienda de adición que espero que consideren que sí que tiene en cuenta los aspectos de atención y prevención del trastorno citado.

Porque el problema es que los planteamientos equívocos conducen inexorablemente a soluciones equívocas. En su primer punto insta esta proposición a la prohibición del pago con crédito de tarjeta de las apuestas de los juegos de azar. Les aviso, eso sí, que nos mostraremos favorables a este punto, que le daremos nuestra aprobación por cuanto pudiera servir para desincentivar el juego con fondos ajenos que, evidentemente, sería una actividad poco correcta.

Eso sí, lo haremos con varias consideraciones que creemos dignas de ser expresadas. Primero, que el abuso o el mal uso de algunas libertades por parte de unas minorías, sean éstas lo vulnerables que sean, no deberían ser usadas por el legislador para restringir los derechos y las libertades de la mayoría de la población.

Segundo, el crédito personal que significan las tarjetas se basa, precisamente, en la libre disposición por parte del usuario del crédito otorgado. Es decir, usted hace con esto precisamente lo que le parece, ese es el contrato que ha realizado con una..., exactamente. Un crédito que, desde marzo de 2011 en que se promulgó la Ley de economía sostenible, ya se supone sujeto a la norma de que la concesión de créditos debe supeditarse a la base de la auténtica capacidad financiera del cliente.

Por otro lado, al resultar inevitable que el usuario pueda acceder a créditos de otro origen, probablemente mucho más opaco y peligroso, no tenemos tan clara la pertinencia de esta medida. Estamos evitando que lo haga con crédito de sitios oficiales, podría hacerlo con otro tipo de crédito y podría resultar relativamente nefasto.

Ahora bien, en los puntos 2 y 3 la proposición entra en el tema de la fiscalidad aplicada a los juegos de azar. Esto implica que entramos en la normativa europea que está recogida en la directiva comunitaria 91/680 CEE, que solicita que los estados miembros eximan las apuestas de IVA. Por lo visto, considero el legislador europeo que era más oportuno el hacer tributar sobre los premios, que sí que están gravados inmediatamente pero no sobre los boletos.

Es nuestra legislación, entonces, para adecuarla a través de la Ley de IVA, como cita perfectamente la Sra. Joana Aina Campomar, en el artículo 20, apartado primero, punto 19 - gracias por la precisión-, exime de IVA a los juegos de azar aunque no sus costes de gestión ni de servicios. Entonces, la propuesta número 72 de esta comisión de plataforma informativa y tributaria es precisamente..., incidía sobre este tema pero tenemos algunas limitaciones.

Primero, nuestra ley de IVA lo que pretende, y así lo reconoce en su exposición de motivos, es aproximarse a una armonización fiscal europea que no profundice en las diferencias entre los países miembros, ¿de acuerdo?, porque no se daría lugar ya que el juego se realiza generalmente *on line* si en uno de los países se grava con un impuesto a que se jugase a través de un segundo país, se podría operar con Italia donde una operación de juego, una apuesta, no costaría 121 euros sino 100, al estar exenta de IVA. Entraríamos en un lío europeo importante.

Así que para aproximarse a la armonización fiscal europea no parece esto acorde. Y no acabamos de ver, todo sea dicho, cómo puede ayudar a los ludópatas el hecho de tributar, este pagar 121 euros por una apuesta de 100. Yo, más bien ya que nuestra preocupación era su endeudamiento, entendería que estamos ahondando precisamente ese endeudamiento.

Así pues, con la vista puesta en la petición del principio de su proposición, la vulnerabilidad socio-económica generada por el endeudamiento de una parte de los ludópatas, les hemos presentado una enmienda de adición que lo que propone es el añadido de un punto cuarto sobre atención a las conductas adictivas y las situaciones de vulnerabilidad que, en sus peticiones, la proposición parece más bien obviar y soslayar.

Esperamos que nos la acepte y que sea aceptada por esta cámara.

Gracias, señores.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez. Correspon ara torn de fixació de posicions. En primer lloc, el Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Bonet.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. BONET I DÍAZ:

Gràcies, president. M'explicaré amb claredat perquè no es tergiversi el que pensam des del Partit Popular.

El Partit Popular reconeix de manera molt seriosa que existeix un problema a la societat que és la ludopatia. Nosaltres estam a favor de la regulació d'aquest món, com hem dit a totes i a cada una de les intervencions, tant a comissions com aquí en el plenari i, per tant, volem participar, volem col·laborar i volem ser proactius en aquesta regulació que s'està fent.

Si bé és important aclarir que no hem de confondre una bona regulació amb fer restriccions extremes o prohibicions perquè no ens hem d'enganyar: el joc és legal, està controlat, està localitzat, ben regulat i, a més a més, crea llocs de feina i cotitzacions a la Seguretat Social per als seus empleats.

El joc d'atzar és un passatemp i un entreteniment, i tota la gent que hi juga, sense abusar, ho fa des de la seva total llibertat, la qual cosa ens sembla bé, com no pot ser d'altra manera.

D'altra banda, les restriccions i prohibicions poden ser contraproductives perquè per molt que vulguin, aquest joc seguirà, on sigui, aquestes prohibicions només poden conduir al fet que hi hagi joc clandestí a locals, a cases i que no es tenguí ni controlat ni localitzat i molt manco que hi hagi seguretat per als seus empleats i a més a més això faria també que fos impossible que es duguessin a terme les inspeccions adients com sí es reben a locals regulats i que, per tant, compleixen amb tota la normativa.

Vos posaré, però, un altre exemple, duit a l'extrem perquè vegin també el que pretenen fer. Crec que aquí ningú o quasi ningú no està en contra dels videojocs, molts de nins i no tan nins hi jugam, amb més freqüència uns que altres, però el passat mes de setembre vàrem tenir coneixement que un al·lot va ser ingressat per la seva addicció a un videojoc, hi jugava vint hores diàries, vint.

Convindran amb mi que això no és el més normal, no tots els nins hi juguem vint hores diàries i, per tant, no podem dir que els videojocs creen addicció a tots els que hi juguen ni podem dir que tothom que hi juga és addicte, no?, però seguint la seva lògica també s'haurien de prohibir tots els videojocs, que es tanquin totes les sales de jocs recreatius, que cap nin no pugui jugar a casa seva, que es prohibeixi la venda de videojocs, que es pugui l'IVA a tots els videojocs... No em diguin que no té a veure perquè no hi ha doblers per enmig ni targetes perquè saben ben bé que als videojocs també es fan pagaments i hi ha targetes vinculades.

Penso que és vital que es diferenciï totalment el que és oci, el que és entreteniment o passatemp amb el que és una malaltia o una ludopatia i, per tant, no es poden ni s'han de fer regulacions extremes o prohibicions com si tot fos una malaltia.

El que sí és veritat i no ens en podem abstreure és que es fa feina en un decret estatal que pareix que acabarà prohibint les targetes al joc i, per tant, no tendria cap sentit que coneixent aquesta situació en què ens trobam no votàssim a favor d'aquest primer punt.

També és veritat que no hem entès per què en la intervenció del grup proponent només s'ha parlat de targetes a les apostes *on line*, entenc que se segueix la mateixa proposta que hi ha per escrit.

Per tant, demanariem votació separada dels tres punts d'aquesta proposta no de llei que presenta MÉS per Mallorca. Als punts 2 i 3 votarem en contra per diferents motius: primer, que no veim la relació directa entre l'evidència científica i sociosanitària relativa a la capacitat addictiva amb una pujada

de l'IVA. Entenc que pensen que si es puja el cost a un jugador aquest no jugarà, una deducció que fan vostès, que jo respecto, però que no té cap evidència ni científica, ni sociosanitària ni res de res. El que pensam és que una pujada de l'IVA a un ludòpata només aconseguirà que el malalt s'endeuti més, i convindran amb mi que no és la solució. El que sí aconseguirem és que tots aquells que juguen per oci o per entreteniment paguin més a l'Estat, el que fa entendre que aquesta proposta té un afany recaptador. Ja saben que no estam a favor de cap pujada d'impostos, per això ideològicament no podem votar a favor d'aquestes dues propostes.

Ja per acabar, volem demanar a tots els que votaran a favor d'aquestes propostes 2 i 3 que diguin aquí a tribuna si volen pujar les apostes del trot també al 21%. A mi m'agradaria que tot el sector del trot sabés si volen pujar aquest IVA al 21% perquè tampoc no en tenguí cap dubte.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Bonet. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidente. Hemos debatido en la Comisión de Economía en muchas ocasiones sobre el sector del juego y creo que en general coincidimos en que aunque sea una actividad legal -una actividad legal-, eso hay que reconocerlo, acarrea muchos problemas a una parte de nuestra sociedad. Eso es algo con lo que hasta ahora parece que todos coincidimos.

Hablamos de problemas de ludopatía, que además acaban generando un endeudamiento a las personas y lo que hace es que les cueste muchísimo rehabilitarse y salir de ese mundo y no solo es un tema por salud a quien lo padece, la persona en sí, también para su familia que por desgracia en la mayoría de casos, y según lo demuestran todos los estudios, son familias que acaban rompiéndose a causa de los problemas generados por las deudas y por las conductas del juego en sí.

En esta ocasión esta PNL plantea dos dilemas diferenciados dentro de sus tres puntos: uno relativo a prohibir el uso de tarjetas de crédito en actividades de juegos de azar o apuestas de juego, vuelvo a decirlo: tarjetas de crédito, porque la intervención que me ha precedido parece que olvida que las tarjetas de crédito usan el dinero de que uno dispone, las de débito endeudan, si hablamos de intentar frenar el endeudamiento de esas personas tiene todo el sentido, entonces creo que estaremos a favor y creo que es muy positivo; y otro que aborda la eliminación de las exenciones del IVA que actualmente tienen los juegos de azar y de apuestas o, mejor dicho, insta al Estado a que aplique marcos normativos para ver si la Unión Europea rebaja esa limitación porque como bien se ha dicho es una normativa europea y además se dice que se estudie teniendo en cuenta el impacto sanitario, el impacto que en cuanto a salud mental tiene. Eso quiere decir que esos estudios..., bueno, esos estudios o esa petición tiene sentido.

El primer punto, el que insta al Estado a prohibir el pago con tarjetas en la actividad del juego y dinero mediante tarjetas de crédito hay que decirlo muy claro: es que la gente por desgracia en la ludopatía se endeuda y esas deudas afectan no solo a esa persona, también a su familia llegando incluso en casos extremos a perder propiedades.

Todo lo que sea legislar para evitar la acumulación de deudas, que luego además te persiguen durante muchos años, lo vemos muy necesario y más en un sector tan nocivo para la salud como el del juego y las apuestas.

En ese sentido, y creo que prácticamente todos coincidiremos en este parlamento, si los pagos quedan restringidos al menos a las tarjetas de débito, al menos se paliará o se conseguirá que esa gente no se endeude tanto.

En cuanto al segundo y al tercer punto sí que quiero aclarar que por nuestra parte votaremos a favor. Creemos que se debe abordar la eliminación de la exención de IVA en este sector que contempla además una normativa europea, que además se debe hacer con criterios científicos, como ya he comentado, según el impacto contra la salud mental y la calidad de vida que puedan generar esas actividades. Lo comento porque es que hay muchos productos que son nocivos y tienen su impuesto propio, igual que el juego tiene su impuesto propio, y luego además se paga IVA. Aquí tenemos una exención que es el sector del juego. Todos sabemos que el sector del juego es un sector muy fuerte y que presiona muchísimo. Entonces hay una excepción en la norma a nivel europeo y creemos que no debería de existir tal excepción, precisamente para equilibrar la carga fiscal conforme a las problemáticas que realmente acarrea a nuestra sociedad.

Estamos hablando de un sector que en los últimos años ha crecido más del doble, o sea, está creciendo muchísimo. Estamos hablando de un sector, y esto en la Comisión de Economía todos estamos de acuerdo, que por desgracia cada vez está afectando a más sectores de la población en cuanto a problemáticas de ludopatía y salud mental con lo cual nosotros creemos que sí que hay que instar al Estado para que vea o intente que a nivel europeo esa normativa, que directamente hace que tengan una exención en cuanto al IVA, sea revisada e incluso eliminada porque es una carga muy real de una problemática que está ocurriendo.

Además quiero volver a hacer hincapié: son precisamente los sectores más vulnerables de la población los que más lo padecen, son los barrios más humildes donde parte de este sector pretende hacer negocio y además viendo que en los últimos años cada vez han crecido más las casas de apuestas, cada vez hay más problemas de ludopatía, de problemas mentales derivados del juego creemos, al menos desde Unidas Podemos lo creemos, que es una cuestión de estado regular esta actividad y velar por el interés general de la gente.

Por eso mismo votaremos que sí, porque creemos que hay que actualizarlo a una realidad actual y es que, por desgracia, cada vez más en crecimiento y hay que adaptarse.

Entendemos que son sectores con mucha fuerza, que presionan muchísimo, pero no vemos por qué otros productos

tienen un impuesto específico, el IVA, y justamente este que también puede llegar a ser nocivo, como se ha dicho hay (...) que no, hay que no, pero puede llegar a ser nocivo, no entendemos por qué tiene que tener una exención cuando el resto de productos no la tienen.

No entraré a debatir, porque sería un debate muy complejo, en cuanto a la otra cuestión de los videojuegos que se ha dicho, lo que sí quiero comentar es precisamente las compañías de videojuego, yo soy aficionado e incluso juego a videojuegos, precisamente aplicaron el control parental en todos los dispositivos de *hardware* porque detectaron que los niños pequeños generaban adicción y se podían enganchar durante muchas horas y en países asiáticos ha habido problemas serios de salud.

Actualmente todo *hardware* de consolas y de ordenadores tiene control parental para limitar las horas de uso precisamente porque podía llegar a generarlo, entonces, no hay que negar, por mucho que se diga, no hay que negar cuestiones que pueden llegar a ocurrir, lo que hay que hacer es que se solventen las problemáticas...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. López, por favor.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Ya acabo. Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. López. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Vaya por delante que compartimos completamente la exposición que nos ha hecho MÉS de la problemática que existe y gravísima de la ludopatía, y no sólo la problemática en sí sino, lo que es más grave, que cada vez afecta más a gente joven y a menores de edad.

Desde VOX hemos apoyado siempre todo lo que son limitaciones y control del juego, lo hemos hecho, por ejemplo, en el Ayuntamiento de Palma votando a favor de las propuestas que impedían la apertura de nuevas salas de juego en las cercanías de colegios, por ejemplo; en Madrid también me consta que nuestro grupo parlamentario en la Asamblea de Madrid ha votado varias propuestas a favor de estas limitaciones y control del juego, con lo cual en esto estamos absolutamente de acuerdo con ustedes.

¿Dónde nace nuestra discrepancia? Pues creo que no han profundizado realmente en el fondo de la cuestión que ustedes venían hoy a debatir aquí, que es intentar subsanar, poner coto a este problema. Por una parte, por desgracia cuando se generaliza siempre se cometen injusticias, entonces, ustedes han englobado todo el juego de azar en un mismo balón, pero

hay que decir que cualquier experto les podrá informar que la ludopatía a aquello que realmente afecta, el caso que todos hemos conocido de la señora que se va a comprar al supermercado y vuelve sin compra porque se lo ha dejado en una máquina tragaperras, por ejemplo, o el que se ha jugado lo que tiene y lo que no tiene en la mesa de un casino, ... y no hablemos de los jóvenes que entran en estas casas de apuestas además atraídos por esas pantallas donde hay muchos deportes con lo cual es que prácticamente están buscando ese tipo de público ... Pero ustedes en todo esto han englobado a las loterías y apuestas del Estado, lo que genera la ludopatía es el premio inmediato, nadie se convierte en ludópata si no obtiene un beneficio inmediato. Y también han englobado ustedes, por ejemplo, al cupón de la ONCE.

Entonces, desde nuestro punto de vista yo les rogaría que le dieran una vuelta a este tema porque realmente vienen ustedes con buenas intenciones, pero no están sirviendo al objetivo que ustedes pretenden porque nos ha dicho la Sra. Campomar: "¿qué puestos de trabajo crea el juego?", pues evidentemente el juego *on line* genera muy pocos, pero la ONCE tiene 19.000 vendedores de cupón y las administraciones de lotería unos 14.000 trabajadores. ¿Con la que está cayendo realmente ustedes quieren incentivar una pérdida de puestos de trabajo legítimos que además, y como les digo, no fomentan la ludopatía? Nadie se arruina por jugar a la primitiva, la gente se arruina jugando a las cartas, jugando a las tragaperras, jugando en el casino, no se arruinan echando la quiniela para el domingo.

Ése es el fallo de origen por lo que por desgracia nos vamos a tener que oponer a esta propuesta que ustedes hacen, primero porque lo único que se le ocurre para intentar evitar este problema, como bien se ha dicho, es subir los impuestos, con lo cual el problema sigue existiendo, pero nosotros ganaremos más. Eso no es una manera. Traigan ustedes a este parlamento propuestas de limitación de apertura de nuevas casas de apuestas, mayores controles, sanciones durísimas para cuando se encuentren menores en estas casas de apuestas. Todo eso lo apoyaremos.

Luego, por ejemplo, el tema de las tarjetas de crédito, yo supongo que ustedes sabrán que hay una normativa del Ministerio de Hacienda que impide realizar pagos en efectivos a partir de ciertas cantidades. Yo entiendo que ustedes no conozcan, por ejemplo, el funcionamiento de una administración de lotería, pero en Navidad es muy habitual que venga una gran compañía a llevarse la lotería para sus trabajadores y haga pagos de 10, de 15, de 20, de 30.000 euros y ¿cómo los va a pagar si no es con una tarjeta de crédito?, ¿tiene que ir al banco a conformar un talón, pagar los gastos, ir o tiene que dar un talón y el administrador que es el responsable le tiene que dar la lotería y ya veremos si cobro? Ése es uno de los temas, por eso le digo, si desligasen ustedes las loterías y apuestas del Estado dentro de esta moción incluso del primer punto les podríamos votar a favor, el problema es que casi impelen ustedes a cometer una irregularidad que está controlada por blanqueo de capitales.

En definitiva, de verdad, entiendo que hay buena voluntad por su parte, pero esa buena voluntad se diluye cuando ustedes lo único que vienen aquí es a pedirnos que haya más impuestos

sobre una actividad, lo cual consideramos que no contribuye para nada a actuar en contra de la ludopatía.

Gracias, Sr. Presidente.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputades. Senyores i senyors de MÉS, vagi per endavant el suport d'aquest Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes a la proposició no de llei que avui presenten. Estam d'acord a prohibir el pagament amb targeta de crèdit de tota activitat de joc d'atzar i jocs per doblers incloent-hi les apostes, tant *on line* com presencials, de reserva estatal. Estam d'acord també a abordar l'eliminació de l'exempció total d'IVA que actualment gaudeixen les loteries, el joc d'atzar i també els jocs de diferents tipus. Per altra banda, també pensam que el Govern de l'Estat ha de defensar davant les institucions europees aquestes mesures.

Aquesta prohibició, com vostès saben molt bé, ja està aprovat al Regne Unit, però també vull destacar aquí una mica d'hipocresia, i m'explicaré un poquet més tard. Per una banda, aquí a Espanya els jocs d'atzar suposen un 2,6% del producte interior brut, es cobra molt en impost, però pagam molt en impostos aquells que hi jugam i ens pareix una mica una utopia concedir aquestes mesures que avui presenten.

En qualsevol cas, també els voldria dir que -com deia- al Regne Unit ja està prohibit i, per altra banda, això redueix els riscos de danys als consumidors per jugar amb doblers que no tenen, quan no es pot utilitzar òbviament aquesta targeta de crèdit i no de dèbit, com deia el company de Podem.

Per altra banda, també aquest és un moment important i parlava d'hipocresia i m'explic. Al Regne Unit està clar no poden legislar més enllà de les seves barreres i fronteres, ells no deixen que juguin *on line* amb targeta de crèdit els seus ciutadans, però hem de recordar també que els productes que més compren i nosaltres, parl dels espanyols allà, són per exemple mobles i llar, però també compram molt de jocs d'atzar. He de dir que Espanya suposa un 14,2% del percentatge de compres *on line* al Regne Unit i també, per altra banda, hem de dir que aquestes comissions que se'n duen afecten negocis com aquest que avui ens ocupa, un joc *on line* que està en expansió i on bona part dels operadors són britànics o tenen la seu en el territori tant a les Illes com a Gibraltar, en aquests àmbits els pagaments a través de targeta crèdit són la norma.

És a dir, crec que hauria d'haver una altesa de mires més enllà de cada país fer el seu, això si arriba, perquè al final molt bé, el Regne Unit per una banda no deixa als seus habitants que puguin pagar amb targeta de crèdit, però sí que la resta

nodreixen un sector que cada vegada es cobra més persones amb ludopaties.

Al joc presencial espanyol, he de recordar, està prohibit pagar amb targeta de crèdit. I vull fer una darrera reflexió, a banda que ja els he dit que el nostre grup parlamentari els donarà suport, dia 2 de juliol de 2020, és a dir, fa més d'un any aquest grup parlamentari va presentar una proposició no de llei preocupats per aquesta ludopatia, que és un dels problemes sanitaris i socials que més s'incrementa sobretot en els joves gràcies a la facilitat en la qual els menors poden accedir a tota aquesta oferta i els missatges contradictoris que els arriben per una banda i per l'altra.

Aquesta proposició no de llei presentada per aquest Grup Parlamentari El Pi parlava de la posada en marxa de diferents mesures o actuacions encaminades a conscienciar i a informar la ciutadania en matèria de joc i d'apostes, parlava de l'impuls de les modificacions legals necessàries per part del Govern de les Illes per prohibir o limitar el màxim possible, sempre dins l'àmbit òbviament de les seves competències, la publicitat.

I tercer, i aquí vaig, al foment de les modificacions legals necessàries per part del Govern de l'Estat relatives al joc en línia i la publicitat sobre el joc. Ho dic, Sra. Campomar, perquè la vull animar, no la vull desanimar, però, bé, nosaltres li donam suport, però aquestes coses moltes vegades queden en paper banyat i més quan hi ha empreses que se'n nodreixen quan hi ha impostos que es cobren i quan el producte interior brut té una pessigada important d'aquests jocs *on line*.

Per tant, el nostre suport és total, absolut i torn recordar que aquesta proposta que va presentar El Pi i es va aprovar dia 2 de juliol del 2020, va ser aprovada per unanimitat i, de moment, d'aquelles coses que reivindicàvem i que tots hi vàrem estar d'acord, no en sabem absolutament res.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sr. President, bon dia de nou a tothom. Bé, venim a parlar avui dels jocs d'atzar, hi ha alguns diputats que han parlat de barrejar-los tots un poc, però crec que faré un poc d'història. L'augment de la ludopatia és evident i és una xacra que hem de combatre a la nostra societat i en tots els seus vessants. El joc ha estat una eina de sociabilització, es troba dins la nostra cultura, és una qüestió que ajuda a pertànyer a un grup, fomenta la competitivitat, (...) tan competitiva com la d'avui, quan es defensa el lliure mercat, pensem que el lliure mercat és la competitivitat i el joc, justament, tracta d'aquesta situació; també genera emocions positives i la recerca de l'evasió del sentiment negatiu.

El benefici immediat, s'ha parlat del benefici immediat també, no només del benefici immediat, en totes les coses en el joc i també en els treballs, que es cobra molt poc però que

siguin més ràpids o les empreses que volen treure un benefici immediat en qualsevol cosa, ja sigui la venda de pisos d'una manera... del benefici més alt en una venda ràpida o d'aquesta manera.

Les cases de joc han crescut molt, les digitals i també les presencials, prometen aquest benefici elevat, una il·lusió molt grossa que moltes vegades desenvolupa problemes molt greus. També les targetes de crèdit, es parla de les targetes de crèdit i hem obviat una part important, les targetes *revolving*, aquestes targetes que tenen uns interessos molt elevats i que generen molts problemes a famílies perquè si arribi molt ràpid, és tan senzill com esperar qualsevol dia si viatgen a Barajas, és un lloc on passa molt sovint i per desgràcia perden un vol, serà molt ràpid que algú vingui a oferir-los qualsevol tipus de targeta que promet una quantitat molt gran de finançament, amb interessos en teoria molt assequibles i que per a moltes famílies es converteixen en un problema molt greu.

El joc també està inclòs dins els bars, als pobles es juga a les cartes, al dòmino i es juga amb monedes o amb mongetes de petit valor, per què? Perquè fa falta que hi hagi algun estímul, si no tenim aquest estímul no es vol jugar.

La ludopatia és una malaltia i ara és quan (...) que és un problema de salut pública, és un problema real que tenim, és un problema que al 1980, el DSM3, el manual que estableix quines són les malalties que tenim, va dir que era una addicció, a la revisió quarta va ser un trastorn d'impuls que justament part del que es demostra ara i a la revisió cinquena és un trastorn d'addicció no relacionat amb substàncies.

Al segle XX, el passat segle, no fa tant, no tant de temps, era molt més senzill controlar l'accés als joves; també hem de tenir en compte el problema per als joves, perquè si no tenies els 18 anys no podies entrar ni tan sols al bingo, i no podies accedir-hi. Avui en dia, amb l'anonimat que permeten les cases de joc *on line*, en les quals es pot decidir d'estar enregistrat, el problema es fa més greu i també amb les targetes de crèdit, perquè es pot fer un pagament de quantitats molt grosses directament a través d'aquestes targetes.

S'ha parlat també del joc en els joves, l'inici del joc ara mateix, entre els 15 i 17 anys, està demostrat que el joc problemàtic comença a aquestes edats. L'edat mitjana del jugador mitjà que té problemes de ludopatia és als 19 anys, i als 23 anys és quan el jugador normal, que no té aquesta ludopatia, té accés al joc i ho fa d'una manera molt comuna.

S'ha parlat de si hi havia regulació de publicitat, per sort el Reial Decret de comunicació comercial de l'activitat del joc va entrar per fi en vigor el 31 d'agost, que regula, entre d'altres, la publicitat i que només hi puguin accedir clients verificats i que no tinguin d'alguna manera demostrats problemes de comportament ludopàtic.

Totes les mesures que proposen al final ajuden que es pugui aturar aquesta xacra, quan s'ha parlat, s'ha volgut comparar un poc..., bé, primer s'ha parlat de l'ONCE, de les travesses, al final podem fer voltes a la realitat, però la realitat és que el joc és un problema. Què hi ha d'altres tipus de substàncies que també es troben gravades amb l'IVA, com pot ser l'alcohol,

com pot ser el tabac, a part d'imposts especials, com ha dit el diputat de Podem, i també tenen IVA, per què? Perquè els impostos serveixen també per pal·liar una part de la societat, i aquí és on ve la diferència, la part progressista entenem que els problemes han de tenir uns impostos que poden ajudar també a tenir solucions per al problema tipus de l'estat general.

Quan s'ha parlat dels videojocs, crec que barrejar les dues coses, els videojocs dels nins amb les patologies d'addicció per substàncies, de joc, alerta, crec que barregen ous amb caragols, que es troben a un nivell diferent.

I també s'ha presentat, per acabar, que se m'esgota el temps, una esmena per part del Grup Ciutadans, si és acceptada, per la nostra part donarem suport als tres punts d'acord que proposa el Grup MÉS per Menorca, així com també l'esmena proposada.

Gràcies, i enhorabona per la proposta.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sanz. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Marí.

EL SR. MARÍ I TUR:

Gràcies, president, bon dia, senyores i senyors diputats. El problema avui en dia del joc es concentra substancialment en el joc *on line* i en aquesta línia el Govern de l'Estat espanyol, liderat pel Partit Socialista i per Podemos, ja té damunt la taula un esborrany de reial decret, que esperem que sigui aprovat a finals d'aquest 2021, que té la principal finalitat de reduir els riscos derivats del joc *on line*, a què també la diputada proposant s'ha referit amb els termes de reduir-ne els riscos.

Per tant, Partit Socialista i Podemos tenim dins la nostra agenda la regulació del joc i la regulació del joc *on line*. Aquest decret que dic ja inclou, inclourà la mesura de regulació de pagaments perquè els pagaments no es puguin fer amb targetes de crèdit, i així reduir els riscos de l'endeutament que pugui generar un ús irresponsable del joc. Per tant, si és d'aquesta manera, comprendran que no podem fer més que donar-li suport i vot favorable al primer punt d'aquesta proposició que avui ens presenta el compromís de la mà de MÉS per Mallorca.

No només això, sinó que aquest reial decret inclourà també una gran sèrie de mesures per evitar la caiguda en el joc incontrolat, com són els autocontrols inicials de despeses i de dipòsits màxims diaris i mensuals, preconfigurats, que el que han de fer, precisament, com bé alguns dels diputats han comentat, que seria bo de fer, és detectar jugadors intensius que fan despeses i jocs per sobre del que establiran les estadístiques. El que se cerca i el que cercam és permetre un joc responsable, mantenir un entreteniment a aquells que en volen gaudir, perquè les ràtios de ludopatia actualment són baixes a la nostra comunitat, però essent molt i molt conscients dels riscos i els grans perills que avui en dia pot comportar.

Des del 2016 al 2020 s'ha gairebé duplicat la despesa mitjana per jugador, la despesa mitjana anual, envoltant dels 312 euros a gairebé 600 euros anuals. I el grup d'edat amb major creixement són també els de 18 i 19 anys, per tant, aquests són els perills evidents.

L'actual Govern de les Illes també hi ha fet molta feina, recordam el Decret 42/2019, que establia les distàncies mínimes a centres escolars i la suspensió de noves llicències amb la finalitat única d'ordenar el desenvolupament i fèiem una política de joc responsable que mantenguí un equilibri entre la protecció de menors i vulnerables i els interessos econòmics del sector.

I amb els interessos econòmics del sector podem parlar de la segona part de la proposta, que és aquesta regulació de l'IVA. Nosaltres hi estam d'acord perquè hem de recordar també que és una proposta que ve de la comissió d'experts per a la reforma del sistema tributari, igualment nosaltres no pensam o no som tan partidaris de combatre els problemes de ludopatia des de la cosa fiscal, sinó que pensam que principalment s'ha de combatre des de l'educació, la teràpia, la prevenció, i per això hem de dir també que donam...

(Alguns aplaudiments)

... suport a l'esmena de Ciutadans, en cas que el grup proposant la volgués acceptar.

En segon lloc, també per ser una proposta rigorosa, hauríem de comentar que les sales de joc ja paguen la taxa fiscal del joc, aquí tampoc ningú no ho ha esmentat i, és clar, algú, llegint-se la proposta, podria pensar que no existeix cap tributació sobre el joc, paguen la taxa fiscal del joc, que també és envoltant el 21%, que ens dona a la comunitat uns 40 milions d'euros anuals, directes, perquè és un tribut totalment cedit. Per tant, això també s'havia de dir.

I per últim, una mica per contestar algunes qüestions que ha dit, com per exemple, és clar, el senyor del Partit Popular, jo no sé on han llegit els senyors del Partit Popular que aquí es vulguin, prohibir, tancar les sales de joc, jo pens que aquí no és l'escenari en el que ens trobam i, si no, ara tindrà un torn la senyora proposant per dir-ho, però aquí ningú no ha dit de tancar o prohibir amb excés. Jo pens que tal vegada no tenien molts arguments avui i han hagut d'anar a cercar una desgràcia puntual d'un infant una mica per dir que el Govern de les Illes Balears tancaria i prohibiria tota la indústria del videojoc quan no és totalment el que han dit...

(Remor de veus)

... -sí, sí, sí, vostès han dit: no, ara el Govern tancarà perquè l'únic que vol fer és prohibir i aquest infant ha tengut un problema (...)-, bé, si no repassin les intervencions.

I també una mica en línia del que deien, i també crec que ha estat VOX, perquè, és clar, parlaven que es generen llocs d'ocupació i es generen cotitzacions a la Seguretat Social, però si està molt bé i tal vegada pens que hi ha una cosa que vostès coneixen i saben prou, però, bé, és clar, tal vegada no la saben, perquè també la setmana passada varen aprovar propostes que

parlen de retroactivitat fiscal, que està declarat inconstitucional des del 87, però bé, dit això, ja no sé què esperar del Partit Popular; però vostès sabran que treure l'exempció de l'IVA i, per tant, repercutir IVA sobre els ingressos de les sales de joc, també els permet a la vegada desgravar unes quotes suportades que ara mateix no poden desgravar. Per tant, aquí, en tant que pot augmentar el preu per jugador, a les sales de joc els aporta també un benefici fiscal, per tant, això també ho haurien de tenir en compte.

Moltes gràcies.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT.

Gràcies, Sr. Mari. Ara donam la paraula al grup proponent, té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies, Sr. President, gràcies a tots els grups que donaran suport a la proposta, per començar.

Gràcies, Sra. Pons, entenem també un poc els seus comentaris en relació que de vegades moltes de les propostes que aprovam aquí no en veiem mai el fruit i encara que tots creguem que s'han d'aprovar per unanimitat i no en veiem mai el fruit i crea una mica d'aquesta indignació i aquesta impotència, i jo crec que la seva intervenció ho ha deixat ben clar, i també quan ha posat de relleu, per exemple, la hipocresia del Regne Unit a l'hora que prohibeix una cosa però al final se'n beneficia molt. Jo crec que en aquest món precisament del qual parlem ara passa moltes vegades aquesta qüestió.

Dit això, Sr. Méndez, nosaltres..., vostè ha fet dues afirmacions, o jo he entès: *que el abuso de minorías no ha de restringir mayorías*, això, la veritat, és que vostè amb aquesta "daixona" no regularia res, entenc jo, vostè deixaria sense regular els temes de tabac, ni temes de..., o sigui, per un abús no regularia res, bé, és que l'abús es pot entendre que es fan moltes coses, i tots tenim clar que s'han de regular, jo en això no puc compartir aquest argument, evidentment.

Després em diu, les targetes de crèdit que són de lliure disposició, doncs sí, sí, i també un senyor, quan va a comprar tabac també paga perquè vol, vull dir, aquí no parlem d'obligar ningú, el contrari, no parlem fins i tot de prohibir.

Perquè això sí que li vull dir al Sr. Bonet, vostè torna venir aquí amb l'alarmisme que sempre fa el PP, com si nosaltres aquí venguéssim a prohibir res, és que no hem vengut a prohibir res, precisament nosaltres el que venim a dir és que és una injustícia, consideram, i, a més, seria una corresponsabilitat i que, a més, no ho diem nosaltres, que un sector que maneja 49.000 milions d'euros i que té uns beneficis nets de 10.000 milions d'euros anuals, home!, hauria de pagar l'IVA, que és el que pagam tots per anar a comprar el pa i tot, i per anar a comprar l'arròs, que un senyor que només cobra un sou mínim interprofessional, que ha de dedicar un 30 o un 40% del seu sou a serveis bàsics, d'aquest 30 o 40% paga IVA cada més i tal vegada 100 o 200 euros d'IVA cada mes, només per uns

serveis bàsics; i vostè troba que, en canvi, per aquestes activitats d'oci, a més, que, a part de les conseqüències..., no, idò nosaltres no compartim aquesta visió. I ja li dic, nosaltres..., i, a més, la seva comparació amb el tema dels videojocs, és que no parlem del mateix, és que vostè aquí ha volgut mesclar ous amb caragols, i en el tema dels videojocs, evidentment necessita tot uns estudis i necessita..., però no té res a veure amb videojocs, uns pares o es compren un videojoc i aquests videojocs paguen l'IVA.

(Petit aldarull i alguns aplaudiments)

Ara, no té res a veure, vostè aquí ha volgut embullar però ve a dir la mateixa recepta de sempre, el PP no vol pujar els impostos, amb això el Sr. Rodríguez ha estat clar, ha estat clar, nosaltres no estam d'acord amb cap pujada d'imposts, i ja està, i en això ja ens ho hagués deixat clar, ja tanmateix tota la resta han estat excuses, excuses que ens ha volgut vendre aquí, perquè estam molt d'acord, el joc perjudica, estam d'acord amb el diagnòstic, això no servirà de res, al final no impedirà..., bé, nosaltres aquí, en cap moment, a la nostra proposta hem dit que això solucionaria el problema. Ja voldríem nosaltres que fos tan fàcil, que fos tan fàcil solucionar aquest problema amb la proposta que duem avui, jo crec que aquí tots ho firmariem, tots signariem que fos tan fàcil, diguem, solucionar aquest problema només amb la proposta d'avui.

Nosaltres, ja ho he dit ben clar, nosaltres proposam una proposta per sumar, per sumar, amb mesures concretes i en aquest sentit posam mesures concretes de control, però també mesures concretes de solidaritat i de corresponsabilitat, perquè, com li he dit, si qualsevol persona ha de pagar IVA per qualsevol servei bàsic, consideram que també s'ha de pagar IVA per aquestes qüestions. I aquesta és la nostra visió i crec que, a més, s'entén.

Pel que fa a les (...) a les loteries estatals, nosaltres, de veritat, crec que tot s'ha de tractar igual, això evidentment nosaltres el que proposam és que sigui una comissió d'experts que estudiï aquestes qüestions i, a més, el que menys em preocupa, Sr. Rodríguez, és si una gran empresa podrà pagar bitllets de loteria, 15.000 euros amb una targeta, jo en aquest moment, vista la problemàtica, és el darrer que em preocupa, ja li dic jo, i crec que hauria de ser el darrer que ens hauria de preocupar a tots, perquè som davant d'una problemàtica molt seriosa, que jo crec que aquesta visió que tenen vostès és molt sectorial, en el sentit que només miren per a uns, que és un senyor que pot pagar 15.000 euros amb una targeta, que jo no en conec cap encara, encara no tenc cap amic que pugui pagar amb una targeta que tenguui un crèdit de 15.000 euros per anar a comprar bitllets de loteria -vostè en coneix molts? Veig que em diu que sí, bé, mira, té aquesta sort, jo no els conec.

Per tant, nosaltres al final, com he dit abans, agraïts, creiem que aquesta mesura que proposam avui i que és instar aquest canvi normatiu, que, a més, com els he dit, vostès aquí ens han fet d'experts, però és que nosaltres no som els primers que ho diem, ja els ho vàrem dir el 2014, però no varen voler fer cas, ja ho varen dir a la comissió d'experts, nosaltres el que proposam és que es torni dur i es torni pensar aquesta situació. I evidentment, també es dugui, diguem, a nivell de les institucions europees, a nivell de la normativa europea, a nivell

d'aquesta directiva perquè també es repensi aquesta exempció a nivell de tot els estats europeus, perquè sí, amb això estam d'acord que també aquesta possible exempció també s'ha de tractar a nivell europeu.

I per tant, nosaltres...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

... -acab ara mateix-, perdoni, només una cosa, no podem acceptar l'esmena, me n'he oblidat, només perquè en el 2014 es va aprovar un decret pel qual es crea la comissió del joc que precisament té aquestes funcions que vostès ens proposen i que, per tant, en aquest moment, com que ja està en marxa no..., però no perquè no ens sembli bé, sinó perquè ja hi ha un instrument que fa aquest mateix servei.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Campomar, accepta votació separada? Idò procedim a la votació.

En primer lloc, del punt número 1. Votam.

48 sí, 4 no, cap abstenció.

Ara passam a votar el punt número 2. Votam.

31 sí, 20 no, cap abstenció.

I ara passam a votar el punt número 3. Votam.

31 sí, 21 no i cap abstenció.

IV. Compareixença urgent de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, per informar sobre l'acord pres a la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda, on s'ha fixat el factor d'insularitat (escrit RGE núm. 7792/21, presentat pel Govern de les Illes Balears).

A continuació passam al quart punt de l'ordre del dia que consisteix en la compareixença urgent de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, per informar sobre l'acord pres a la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda, on s'ha fixat el factor d'insularitat, segons l'escrit RGE núm. 7792/21.

Començam amb la intervenció de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Gràcies, Sr. President. Senyors diputats i senyores diputades, comparesc avui davant el Ple de la cambra per parlar

d'un tema que ja s'ha compartit bastant en aquesta cambra, com és l'acord assolit a la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda entre l'Administració de l'Estat i la comunitat autònoma el passat 23 de setembre, relatiu a desplegament del factor d'insularitat del Règim Especial de les Illes Balears i la seva incorporació per primera vegada en el Pressupost General de l'Estat.

Des de les Illes Balears, jo crec que tots els aquí presents ho compartirem, hem recorregut un llarg camí que continuarà amb la defensa de comptar amb compensacions del fet insular. Primer es va traduir en el Règim Especial de 1998 i en les seves modificacions, un procés que no va donar els resultats esperats, no estava probablement la situació prou madura i que va requerir nous avanços.

El major avanç és el que es va aconseguir amb l'actual Règim Especial de les Illes Balears el 2019, responent a allò que emana del nostre Estatut d'Autonomia de 2007 i continuant amb aquest camí, heretat de tota la feina de la societat de les Illes Balears, aquest govern ha treballat des del primer dia sense deixar de reclamar-ho, el desplegament de l'aplicació efectiva de tot el Règim Especial de les Illes Balears que es va aprovar mitjançant el Reial decret llei 4/2019, de 22 de febrer, una reivindicació encapçalada per la presidenta de les Illes Balears i acompanyada de tot el Govern de les Illes Balears i jo crec que de tots els partits polítics, de tota la societat d'aquestes illes.

Aquest treball, vull recordar, dóna continuïtat a aquest treball de reivindicació del desplegament a la feina que es va fer l'anterior legislatura per l'aprovació del Règim Especial del 2019.

Aquella fita va ser assolida després d'un ampli consens social i després de les negociacions del Govern de les Illes Balears, de la consellera d'Hisenda d'aquell moment, l'actual presidenta del Consell Insular de Mallorca, i que va aconseguir un ampli consens a l'hora de la seva aprovació i així es va reflectir amb el suport majoritari dels grups parlamentaris de diferent color polític en l'aprovació del Règim Especial al Congrés dels Diputats.

Una de les fites d'aquest Règim Especial és la incorporació, després d'una evolució de diferents conceptes que es varen anar discutint al llarg de tota la negociació, del factor d'insularitat; un instrument financer destinat a assegurar la deguda compensació dels desequilibris inherents a la discontinuïtat territorial que implica el fet insular i el pluriinsular, especialment en matèria d'inversions públiques a les Illes Balears.

Per al desplegament d'aquesta eina, per compensar el dèficit inversor històric de l'Estat a les Illes Balears, i tal i com preveu el decret llei, s'ha treballat políticament i tècnicament a tots els nivells, amb el Ministeri d'Hisenda i amb la resta de ministeris, per proposar i consensuar la metodologia de càlcul de la dotació inicial del factor d'insularitat. I dic políticament i tècnicament perquè, al marge de qüestions tècniques, hi ha hagut una feina intensa de negociació política per poder incloure aquest factor en el pressupost de 2022 o en el projecte de Pressupost General de l'Estat de 2022.

Una fita que s'ha fet realitat, s'ha aprovat en Comissió Mixta d'Economia i Hisenda entre l'Administració de l'Estat i la comunitat autònoma, el passat 23 de setembre. I s'ha arribat a aquest acord perquè se'ns passen pantalles, jo crec, molt ràpidament després d'haver viscut la situació més greu que probablement hem viscut en aquesta comunitat autònoma i en el món sencer, amb la irrupció de la pandèmia i amb el greu impacte social i econòmic; una crisi social, sanitària i econòmica que ens ha sacsejat a tots i que probablement ha trasbalsat totes les previsions que teníem tots en els nostres projectes, tant polítics com vitals, els projectes empresarials, amb una situació absolutament disruptiva.

I quan començam a recuperar una certa normalitat, a poc a poc començam amb la recuperació, es tanca aquest acord per la incorporació del factor de la insularitat. Després d'aquest acord que insta el Govern de l'Estat a incloure en el Pressupost de l'Estat de 2022, 183 milions i un import fins a 2026 de 623 milions, 183 enguany, amb el pagament d'uns endarreriments de 73 milions o d'una compensació per l'endarreriment de l'aprovació del factor dels 73 milions i després 110 milions anuals en els pressuposts anuals de l'Estat fins al 2026; un projecte de pressupost que aviat s'aprovarà en el Congrés dels Diputats i després en el Senat per a la seva aprovació definitiva. Jo ja des d'aquí deman als grups polítics que donin suport als Pressuposts Generals de l'Estat per a 2022 que inclouran el factor d'insularitat i una passa significativa per a aquesta comunitat autònoma.

Hi ha hagut crítiques i hi ha hagut molt de debat polític i a tots ens hauria agradat que el factor d'insularitat s'hagués aprovat abans. Personalment, m'hagués agradat que el factor d'insularitat s'hagués aprovat abans, però no puc deixar de dir que amb la situació tan greu que hem viscut, amb l'esclat de la pandèmia que ha fet botar qualsevol previsió pressupostària que poguéssim tenir en aquesta comunitat autònoma, i probablement en les arquitectures estatals també, hem tengut més suport financer que mai per part de l'Administració General de l'Estat, que ha pres cura d'aquestes competències que tenim totes les comunitats autònomes en serveis públics fonamentals, com són sanitat, educació i serveis socials, fonamentals per aquesta xarxa de suport per a la població en unes situacions tan greus com hem viscut en aquest moment.

Hem estat la comunitat autònoma amb un major impacte econòmic de la crisi sanitària i jo crec que, de la mateixa manera, hem rebut el major impacte financer per sostenir la nostra població i per situar-nos a una bona situació de partida. Ho vaig comentar dimarts passat, però jo no vull oblidar coses que són bones notícies per a aquesta comunitat autònoma i que creen informació de context i que tenen rellevància perquè determinen com començam la recuperació, hem tengut la major línia d'ajuda als sectors productius d'aquesta comunitat autònoma: 855 milions d'euros que varen començar a pagar des de finals de juliol, que ja hem completat la concessió i el pagament a més de 10.400 empreses, que hem estat la comunitat autònoma, perquè ho sabíem, perquè sabíem que era important, perquè tothom ha sumat esforços en la mateixa direcció, però hem estat la comunitat autònoma que de forma més àgil ha tramitat i ha pagat aquests fons estatals. I crec que això també és significatiu i també és significatiu per al

desenvolupament de la nostra comunitat autònoma i per com afrontar la recuperació.

També podem parlar d'altres fons extraordinaris, com són els dos fons COVID que s'han habilitat, dels quals la comunitat autònoma ha rebut més de 770 milions d'euros. Això provocarà probablement que l'impacte sobre les finances de la comunitat autònoma fins el 2021, fins al tancament del 2021 pugui ser neutre, quan podria haver estat un desastre per la nostra situació financera i hem pogut suportar les ajudes a les empreses, hem pogut suportar el creixement de la despesa en matèria de serveis públics fonamentals i hem pogut atendre de manera solvent la necessitat de la població d'aquesta comunitat autònoma. Però això no lleva que, com sempre hem dit i en les intervencions que s'han fet en aquest parlament hem continuat insistint, hem reclamat i treballat per al desplegament total del règim especial. Hem reclamat i hem treballat i reclamam i continuam treballant.

En aquests comptes on tot s'ha complicat i encara a pesar de la pandèmia, s'ha dut a terme la reclamació d'aquest títol III del règim especial de les Illes Balears, que és la inclusió del factor d'insularitat, que es traslladarà als nous pressuposts generals de l'Estat; un acord -com deia- aconseguit per la via tècnica òbviament, però especialment per la via política.

Vull remarcar la feina que s'ha fet des del consens, perquè no hi ha una altra manera d'arribar a aquest tipus d'acord, de convocar la comissió mixta, de determinar una metodologia de càlcul, de determinar una quantitat i de marcar un calendari. Teníem el mandat d'aquest parlament, aquest parlament havia insistit molt que no podia passar un exercici més sense la inclusió del factor d'insularitat en el pressupost general de l'Estat. I s'ha fet aquesta feina de consensuar que significa justificar i convèncer de les nostres aspiracions legítimes, interlocutors que a la vegada ho poden veure de manera diferent. Són 183 milions d'euros que s'incorporen al pressupost general de l'Estat del 22, amb una quantitat -com deia- base de 110 milions d'euros i una quantitat a afegida de 73 milions d'euros. Aquesta quantitat base es perllongarà fins a 2023 i significarà una quantitat total al final del període de 623 milions d'euros.

El factor d'insularitat ens permet complir amb allò que tantes vegades hem reclamat des de les Illes Balears, que és compensar el dèficit inversor de l'Estat a les Illes Balears i garantir fons estatals addicionals, per tal de contribuir a situar les Illes Balears en la mitjana de la inversió estatal a les comunitats autònomes.

Tal i com hem anat explicant, per la quantificació de la dotació inicial, s'ha tengut en compte la diferència entre la inversió que fa l'Estat per càpita a les Illes Balears i la inversió que fa per càpita a les comunitats autònomes de règim comú. I s'ha fet basant-se en inversió executada, i això té una raó de ser perquè l'Estat no executa òbviament tot el que té d'inversions i el que té d'inversions a les Illes Balears s'executa encara menys, probablement per la distància territorial, per l'efectivitat de l'execució d'inversions directes aquí a les Illes Balears, però és un fet constatat que encara s'executa menys el capítol 6 a les Illes Balears que a la resta de l'Estat.

S'han tengut en compte tant les inversions directes, que són la massa principal, les inversions territorialitzades, com les indirectes, que són les transferències de capital que fa l'Estat a les comunitats autònomes i per al període 2015-2018. El 2018 és el darrer any de dades disponibles en inversió o en execució de pressupost general de l'Estat. I el 2015 és el primer any que hi ha dades regionalitzades en inversió pública del sector públic instrumental de l'Estat. Així mateix, aquest factor d'insularitat recull aquests 73 milions en compensació, que el 2022 s'hauran de correspondre a actuacions ja realitzades en àmbits especialment afectats pel fet insular.

És a dir -ho heu comentat- hi ha una dotació inicial que per a cinc anys significa 550 milions d'euros en els propers cinc anys i que s'ha fet d'acord amb allò que preveia el Reial decret llei de Règim Especial i d'acord amb les expectatives que crec que tenien els diferents grups polítics.

Però evidentment el camí no s'acaba aquí i pràcticament acaba de començar, ha estat una primera passa, crec que hi havia una oportunitat política i era una primera passa i una passa important i ara hem de seguir tot el procés que determina el real decret llei, per posar en marxa l'assignació de recursos, actuacions que rebran finançament a través del factor d'insularitat. I, com hem dit en tot moment, caldrà seguir negociant també per continuar avançant cap a la tramitació i l'aprovació definitiva del règim fiscal, un règim fiscal acordat el 2019 en forma d'avantprojecte de llei del Consell de Ministres, però que ha d'arribar al Congrés per a la seva tramitació i aprovació definitiva.

Ara -com deia- el més immediat és el desplegament del factor d'insularitat, seleccionar les actuacions a finançar amb aquests recursos en àmbits, com diu el decret llei, especialment afectats per la insularitat i la pluriinsularitat, com preveu el decret llei i com es farà i com es preveu a l'acord, amb una subcomissió molt tècnica, creada a tal efecte en el mateix acord aprovat fa dues setmanes.

Pel que fa a l'ús dels recursos d'aquest factor d'insularitat, ha de finançar actuacions especialment afectades per la insularitat i la pluriinsularitat i a més, en matèries com sistemes i infraestructures de transport -això ho diu l'article 19 del decret llei-, gestió i sanejament de recursos hídrics i del litoral, costes i platges, infraestructures i xarxes d'energia i promoció de renovables i energies alternatives, infraestructures de transport i sistemes de mobilitat, beques a l'estudi i a la recerca en el sistema educatiu i ajudes a la mobilitat, modernització i diversificació del sector turístic, promoció de la recerca, desenvolupament tecnològic i innovació, tractament, reutilització, recollida, reciclatge i transport de residus i actuacions sobre el patrimoni cultural, etnològic, arqueològic, arquitectònic i paisatgístic de les Illes Balears. En definitiva, entre tots, seguir avançant en aquesta feina.

I ja vaig acabant. Crec que és important i ho hem dit diverses vegades, la incorporació d'aquests primers 183 milions en el pressupost de l'Estat per fer inversions a les Illes Balears en qüestions que han de servir per impulsar un canvi de model a les Illes Balears, per fer-lo més sostenible, per fer-lo més inclusiu, per fer-lo més competitiu i crec que també és just reconèixer que aquest factor d'insularitat ha arribat després

d'una situació gravíssima a nivell financer, tant a les arques públiques com al sector privat i una situació gravíssima que afecta greument la vida de les persones d'aquesta comunitat autònoma i de la resta del país.

Sabem que encara queda molt de camí per recórrer, que tenim moltíssimes qüestions pendents, no s'ha desenvolupat encara tot el contingut del règim especial de les Illes Balears, però crec que sí que és un moment de satisfacció saber que anam avançant. Crec que, ho hem dit altres vegades, és part d'un èxit col·lectiu, són passes que anam avançant per compensar aquesta comunitat autònoma, moltes vegades malentesa i per això també valor totes les veus que s'han afegit a aquest èxit i han fet pròpia la seva intervenció i la consecució d'aquesta fita.

Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Abans de les intervencions dels grups parlamentaris, la presidència, per tal d'ordenar el debat, li demana si contestarà individualment o globalment?

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Conjuntament.

EL SR. PRESIDENT:

Idò començam amb la intervenció del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Costa.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. COSTA I COSTA:

Bé, moltes gràcies, Sr. President. En primer lloc, bon dia, Sra. Consellera, agrair-li aquesta compareixença voluntària que ha fet en aquest parlament per explicar la negociació que hi ha hagut en relació amb el factor d'insularitat.

La veritat és que, Sra. Consellera, el primer que li he de dir és que està molt bé que vostè expliqui les negociacions i què ha passat amb el factor d'insularitat i les quanties, etc., però li he de reconèixer que és una qüestió que ja coneixia, la veritat és que jo pensava -li dic sincerament, Sra. Consellera- que avui vendria vostè i ens contaria alguna cosa més que no sabéssim ja, i la veritat és que després de la seva intervenció..., no m'ha aclarit gaire cosa més del que ja sabíem, Sra. Consellera.

I, per tant, la meua intervenció serà per fer-li una sèrie de preguntes. Llavors, si té a bé contestar-me-les jo li agrairia molt.

En primer lloc, la primera pregunta que li volia fer és: com és possible que haguéssim arribat a un acord en relació amb el bloc de fiscalitat del Règim Especial, en el mes de febrer del 2019 i avui, havent-hi aquell consens en aquell moment, no hi

hagi forma que la ministra Montero tregui el règim fiscal de dins el calaix, l'aprovi en el Consell de Ministres..., per cert, ja va aprovar un avantprojecte en aquell mes de febrer de 2019, idò el tregui de dins el calaix, que el té en el ministeri i el dugui a les Corts perquè el puguem tramitar. Quin és aquest miracle? Ens ho pot explicar, Sra. Consellera? Si hi havia acord el mes de febrer de 2019, com és que ara no hi ha forma que el tregui de dins el calaix, la ministra Montero? És quelcom que no aconseguim entendre... Va fer el *paripé*, potser, la ministra Montero quan el va aprovar en aquell moment a tres mesos de les eleccions? Contesti'ns-ho si no li sap greu, Sra. Consellera.

En segon lloc, jo li volia preguntar una altra cosa. Miri, avui mateix en el Senat es debat una moció del Grup Parlamentari Popular on un dels punts, entre d'altres, diu s'aprovarà el Règim Fiscal propi per a les Illes Balears -que no en tenim cap, evidentment-, tal. Vostès, els senadors del Partit Socialista, li donaran suport avui, a la moció? És una altra pregunta que li volia fer, Sra. Consellera. Vostès han parlat amb els senadors del Partit Socialista per dir que donin suport a aquesta moció del Partit Popular? Vostè, com a consellera, o la presidenta o el vicepresident aquí present. Ens donaran suport, en aquesta moció, sí o no?

En tercer lloc, vostè sap que el Grup Parlamentari Popular té en tramitació el bloc de fiscalitat del Règim Especial en el Senat. Exactament el mateix avantprojecte que vostès varen aprovar el mes de febrer de 2019, el Partit Popular el que ha fet és dur-lo al Senat per aprovar-lo. Només hi ha dos canvis. Només hi ha dos canvis: el primer canvi és que vostès varen aprovar un avantprojecte que tenia data de caducitat el 2026, nosaltres ens negam a acceptar un bloc de fiscalitat que tengui data de caducitat. Jo crec que vostè, Sra. Consellera, també hi deu estar d'acord, o és que vostè vol que el 2026 es perdi el bloc de fiscalitat? Nosaltres no, nosaltres volem un bloc de fiscalitat com té Canàries, que el té perpetu en el temps, indefinidament. Bé, idò, aquesta és la primera modificació. I la segona modificació: que varem introduir..., -tota la resta és exactament igual, eh?, paraula per paraula-, la segona modificació és la deducció per R+D+I per les empreses de les Illes Balears, exactament igual que té Canàries. Les dues úniques modificacions. Si vostè surt, Sra. Consellera, i ens diu que està en contra d'aquestes modificacions..., digui'ns-ho; si no -li repetesc la pregunta-, com és possible que ho haguéssim consensuat i ho teníem clar, tots hi estàvem d'acord en el mes de febrer i avui no hi hagi manera que s'aprovi.

El que ara em du una altra vegada a formular la pregunta: a part de la moció d'avui en el Senat, donarà suport el Partit Socialista a aquest projecte de llei en el Senat, sí o no? M'agradaria també fer extensiva la pregunta als senadors d'Unidas Podemos. A veure si ens ho poden respondre..., ah!, no en tenim, em sap greu, però..., donin un suport, espitgin el Partit Socialista, a veure si és possible que puguem aprovar aquest bloc de fiscalitat del REB.

Li he fet una sèrie de preguntes, Sra. Consellera, molt concretes, molt concretes i ens agradaria moltíssim que avui poguéssim aclarir aquests dubtes que tenim des del Partit Popular.

En quart lloc -ja no sé si és en tercer o en quart, és igual-, en quart lloc, Sra. Consellera, m'agradaria fer-li una altra pregunta. Miri, s'ha pactat, vostè ho ha dit clarament, un factor d'insularitat de 110 milions d'euros anuals, molt bé. L'article 19, apartat a), del Reial decret llei 4/2019, posa clarament que un dels destins del fons o del factor d'insularitat són o poden ser infraestructures en matèria de transports, molt bé. Jo li vull formular la pregunta següent per si me la pot contestar: finançaran vostès inversions en carreteres a les Illes Balears amb el factor d'insularitat, sí o no? I si és que sí, o no -no ho sé, digui'ns-ho-, els convenis de carreteres amb els consells insulars, se signaran enguany, sí o no?

Vostè sap, Sra. Consellera, que hi ha un conveni de carreteres pendent de signar de 230 milions d'euros amb el Consell Insular de Mallorca, el Sr. Sevillano, per cert, que està intentant negociar amb el Ministeri de Foment i Transports, hi haurà signatura sí o no? Només li faig saber una cosa, vostè ho sap, Sra. Consellera, però li faig saber una cosa: el conveni de carreteres amb el Consell Insular de Mallorca està pendent, 230 quilos. El conveni de carreteres amb el Consell Insular d'Eivissa, que ara no hi ha el president però..., pendent també. El conveni de carreteres amb el Consell Insular de Menorca, pendent també. Tots estan, els consells insulars, vegem si això, tal... Sra. Consellera, no ens agradaria que des del Ministeri de Transports ens diguessin "escolti, vagi a parlar amb la Sra. Armengol, ara, per finançar les carreteres a les Illes Balears", perquè, si fos així, Sra. Consellera, hauríem fet un molt mal negoci. I això sí que no ens agradaria en absolut.

Per tant, hi ha d'haver convenis de carreteres amb els consells insulars i hi ha d'haver factor d'insularitat, perquè el factor d'insularitat han de ser recursos extraordinaris per fer inversions a les Illes Balears, Sra. Consellera.

Tampoc no ens agradaria en absolut que desaparegués, per exemple, el conveni ferroviari amb el Ministeri de Transports, i ens temem que podria ser, sí 10 milions d'euros hi ha, 10 milionets, bé... I el conveni per fer inversions a zones madures, 20 milions d'euros, allà pel Ministeri d'Indústria, Turisme i tal...

Si es produeix aquest efecte de substitució serà una situació dramàtica i ja li puc anticipar una cosa, Sra. Consellera: l'engany als ciutadans de les Illes Balears serà massiu si succeeix això. Per tant, aquests Pressuposts Generals de l'Estat que ens diu, sense haver-los vist ningú, que hi donem suport els diputats del Partit Popular en el Congrés, home...!, és com a mínim, aventurat, eh? Sobretot per si, avui, avui mateix, surt als mitjans de comunicació que vostès, als Pressuposts Generals de l'Estat!, 15% mínim d'impost de societats a tal... O sigui, hi ha pujades d'imposts. I a més la regulació del preu dels lloguers, també ho han pactat amb Unidas Podemos i ho inclouen als pressuposts. Vostè creu que el Partit Popular pot donar suport a aquests pressuposts amb aquests supòsits que posen damunt la taula?

En fi, jo crec que és ciència ficció. En canvi, vostès sí que tenen l'oportunitat de votar a favor al Senat, els seus senadors, per poder aprovar el Projecte de llei sense cap tipus de dubte, sobretot perquè ja estava pactat d'abans!, ja li ho he dit: estava

totalment pactat! En conseqüència és realment sorprenent que no es pugui aprovar.

Sobretot, perquè pensam des del Partit Popular que el règim especial i concretament la part fiscal del règim especial ha de servir per abaixar els impostos a les empreses i als ciutadans de les Illes Balears, i abaixar els impostos perquè tinguem empreses que puguin competir en igualtat de condicions respecte de les empreses ubicades, o localitzades en el continent. És la finalitat del règim especial, aquesta és la finalitat, aconseguir igualar una qüestió que ens retalla en aquest sentit, que és la insularitat que ens situï, per tant, en igualtat de condicions. Per tant, la part fiscal és essencial per guanyar competitivitat.

I el règim especial també és eina per abaixar els preus. Miri, el passat dia 30 de setembre sortia: "Balears és la comunitat més cara d'Espanya per fer la compra" i, efectivament, és la més cara d'Espanya i sap per què és la més cara d'Espanya?, entre altres coses perquè hi ha una insularitat que incrementa els preus dels productes i, per tant, els ciutadans de les Illes Balears els hem de pagar més cars.

I finalment per acabar, vostè ens diu que hem compensat amb 73 milions d'euros d'endarrerament, molt bé. Sí, però el que no ens diu, Sra. Consellera, és que n'hem perdut com a mínim 220, 110 de 2019 i 110 de 2020, això no ens ho diu, Sra. Consellera. Per tant, han canviat vostès 73 milions d'euros a canvi de 220. Tampoc ens diu, Sra. Consellera...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Costa, per favor.

EL SR. COSTA I COSTA:

Sí, ara acab. Aquests 73 milions d'euros li serviran a vostè..., ja ens va bé, eh?, no hi ha cap problema, per tancar un forat que són els pressuposts de 2022. Vostès aniran allí, certificaran inversions ja fetes i els enviaran 73 milions d'euros que són ingressos que tindrà el 2022, ja ens va bé, eh?, serà per tancar un forat de 73 milions d'euros, que jo crec que ens anirà bé tancar algun forat de cara a 2022, amb les davallades d'ingressos que es preveuen.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Sans.

LA SRA. SANS I REGIS:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, moltes gràcies per les seves explicacions. És cert que una part d'aquestes explicacions ja les havíem escoltat en aquest parlament aquestes setmanes anteriors, però pensam que mai no sobra informar de primera mà i de forma més extensa de l'acord

aconseguit i respondre aquelles qüestions que hagin pogut quedar en dubte.

Començaré dient que hem d'estar orgullosos i contentes que els governs progressistes, tant d'aquí com de l'Estat, compleixen amb una demanda històrica i de justícia de la nostra comunitat, com és la dotació del factor d'insularitat del REB, Govern del qual formam part Unidas Podemos i que d'ençà que vàrem entrar en el Govern de l'Estat hem estat espitjant per aconseguir aquest factor d'insularitat del REB. L'any passat no va poder ser, però enguany sí, 183 milions de factor d'insularitat i 110 en els pròxims anys i molt per damunt de les expectatives d'alguns grups parlamentaris d'aquest parlament i concretament del Partit Popular, que, com va dir el Sr. Costa la setmana passada, es conformaven amb 90 milions d'euros.

Miri, Sra. Consellera, ni un dia d'alegria o de bones paraules van tenir els diversos grups de l'oposició, que imagin que desitjaven que aquest any tampoc no haguéssim pogut tenir dotat el factor d'insularitat per continuar fent el seu rol d'oposició i de desgastar els diferents governs tant d'aquí com de l'Estat. I bé, per a nosaltres, tot el contrari, celebrem aquest canvi de sensibilitat cap a les Illes que ha tingut el Govern de l'Estat i sí, em permetré dir que aquest canvi també es produeix des que Unidas Podemos entra a formar part dels dos governs. Hem vist com ho hem aconseguit durant aquesta maleïda pandèmia que tant de bo no haguéssim de viure ni els ciutadans d'aquí ni de cap lloc del món, i pens que hi ha unes fites que crec oportú remarcar, perquè si no ho feim nosaltres aquí la memòria, alguns partits demostren que la tenen ben curta. Per una part hem vist els ERTA en contraposició dels ERO del Partit Popular, amb les ajudes a fixos discontinus, que com tots sabem és una modalitat contractual molt típica de la nostra comunitat, amb l'arribada de 855 milions d'ajudes directes per a empreses i autònoms afectats per la COVID, que vull recordar també que el Partit Popular va decidir abstenir-se en el Congrés. I aprofit també avui aquí, Sra. Consellera, per posar en valor la tasca feta des del Govern autonòmic, que ja ha pagat totes aquestes ajudes i que hem estat els primers del país. També hem vist aquest increment de sensibilitat en les negociacions ja molt avançades, on l'esborrany del Pla estratègic nacional de la PAC ja inclou el reconeixement de les Illes com a regió insular.

En definitiva, tot un seguit de mesures que han tengut en compte la nostra comunitat, l'afectació de la pandèmia amb la major caiguda del PIB i també allò que suposa ser unes illes. I si bé és cert que aquestes mesures s'han donat en un context de crisi, vull posar de manifest també la clara diferenciació de com es varen gestionar les dues crisis que hem patit. Enfront de la primera, l'anterior, amb una caiguda d'un 2,5% vàrem patir les retallades del Partit Popular, que pareix que a vegades se n'obliden. I amb l'actual caiguda d'un 25% hem vist totes les mesures que abans he esmentat més aquest reforçament de la cosa pública, que jo crec que és una fita molt important, aquest reforçament que s'ha fet durant la pandèmia. Són qüestions que -com dic- hem de repetir per tal de recordar-les i deixar ben clar qui està governant a favor de la majoria de la ciutadania i qui no ho va fer, ni tampoc té pensat fer-ho en un futur, que són aquí a la meua dreta.

Miri, Sra. Consellera, aquestes darreres setmanes també hem vist com el factor d'insularitat havia estat la gran demanda de totes les forces polítiques i que el mateix dia que es va aconseguir, automàticament, es va canviar la demanda al Govern de l'Estat i en aquest Govern, per tal que s'inclouï també el règim fiscal, que ja hem vist ara fa cinc minuts que ho comentaven. I jo li dic, si vostè hagués vingut aquí amb 1.000 milions de factor d'insularitat, per a l'oposició hauria estat com sentir ploure totalment. Això no lleva que des d'Unidas Podemos també apostem per continuar aconseguint millores per a la ciutadania de les Illes i una d'aquestes millores -ja li dic- també és aquest règim fiscal que es va pactar abans de les eleccions autonòmiques de 2019, que també estic convençuda que també arribarà, perquè en els darrers anys hem vist -com deia abans- aquest canvi de conscienciació i augment de la sensibilitat cap a la nostra comunitat.

Des d'Unidas Podemos treballarem per tal que també sigui una realitat, com hem treballat fins ara, com hem defensat sempre i ho farem a través de la negociació política que hem demostrat que aquesta és la vertadera via i més efectiva, per tal d'aconseguir millores per part del Govern de l'Estat, com ha estat l'arribada del factor d'insularitat. Crec que els fets demostren què ocorre quan al capdavant d'un govern hi ha forces progressistes, del qual també formam part Unidas Podemos, i que s'avança per aconseguir fites que milloren la vida dels illencs, perquè aquestes darreres setmanes també hem vist com tothom ha pretès penjar-se aquesta medalla del factor d'insularitat, fins i tot hem vist el Partit Popular, que el que realment s'ha dedicat a fer ha estat a posar pals a les rodes durant tota la pandèmia, deixant molt a desitjar com partit majoritari de l'oposició, ho hem vist en tots els vots contraris o abstencions a mesures molt positives de les Illes, hem vist el seu avanç aquí del vot que emetran en el Congrés dels Diputats a l'hora de votar els pressuposts, perquè és clar que és una formació que si ha de defensar qualcú, defensarà les grans elèctriques, defensarà els grans especuladors, els fons voltor, els bancs i les grans fortunes, perquè bàsicament és això allò que pugem a repetir aquí cada vegada que els hem d'escoltar. Per tant -com dic- queda clar quines són les prioritats de cada un.

De fet, aquesta fita històrica que s'ha aconseguit, s'ha aconseguit amb l'empenta de la societat civil i amb un acord arribat per dos governs progressistes del mateix color. Des d'aquí i des de la nostra formació, deim que ens hem de donar l'enhorabona per la feina ben feta i continuar treballant per aconseguir i continuar avançant.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Sans. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, president. Gràcies, consellera, per venir aquí a fer una exposició de com va anar la signatura del factor

d'insularitat que ens permet saber exactament fins on podem arribar amb aquest finançament extra que tindrà el Govern de les Illes Balears.

Ho ha anunciat vostè, va ser una fita històrica, el 23 de setembre se signa el factor d'insularitat i pluriinsularitat, com també ha manifestat vostè. La portaveu del Grup Parlamentari Unides Podem ha dit que tothom es vol posar medalles, a veure, queda per saber si no hagués signat el factor d'insularitat el 23 de setembre, si una majoria de 30 diputats no hagués presentat un recurs d'inconstitucionalitat a la llei de pressuposts del 2021? Segurament, no sé com hagués anat, perquè l'excusa que ha posat la consellera, que aquest factor s'ha signat tant tard per culpa de la pandèmia, bé, disculpi, però considero que és molt feble, perquè el Reial Decret Llei era del 22 de febrer del 2019, i ja som el 2021, es podia haver signat abans, i segurament s'ha vist influït per aquesta pressió que han fet 30 diputats d'aquest Parlament.

Dit això, la firma del factor d'insularitat és evidentment una bona notícia i ens pot posar en la mitjana d'inversions de l'Estat, que ja toca, després d'estar molts anys a la cua, que hem tengut molts anys de menyspreu per part del Govern central. I encara així no és suficient per acomplir el que es diu a l'article 138.1 del a Constitució, que ja es plantejava en el preàmbul del Reial Decret Llei 4/2019, del règim especial de les Illes Balears, on es fa referència a aquest article 138.1 de la Constitució Espanyol en què es reconeix el fet insular com a una circumstància de particular atenció que s'ha de tenir en compte a l'hora d'establir l'adequat i just equilibri econòmic entre les diverses parts del territori espanyol, en vistes a l'efectiva realització del principi de solidaritat.

Bé, una vegada conegut l'import del factor d'insularitat, no ens conformem i hem de seguir batallant perquè els ciutadans de les Illes Balears es trobin en igualtat d'oportunitats amb els habitants de la península. Per tant, no ens podem aturar aquí, hem de seguir exigint el desenvolupament de polítiques fiscals que permetin a les nostres empreses competir en igualtat d'oportunitats. Vostè ha manifestat que el Govern no s'atura aquí i que seguirà lluitant, però nosaltres evidentment, des de l'oposició, estarem vigilants.

Tampoc no ens hem d'aturar aquí, perquè hem de seguir exigint que els ciutadans de les nostres illes tinguin unes despeses o una cistella de la compra, que ja s'ha dit que és de les més cares d'Espanya, en igualtat de condicions amb la resta de ciutadans de la península. Per tant, s'ha de desenvolupar d'una manera immediata la part fiscal del règim especial de les Illes Balears i s'ha de procedir a la seva efectiva aplicació a partir de l'1 de gener del 2022, per evitar els desavantatges i sobre costos de la insularitat.

I ja ho vam dir la setmana passada, si no pot ser d'aplicació l'1 de gener del 2022, acceptem que s'aprovi més tard, però amb efectes retroactius a l'1 de gener del 2022; part fiscal, impostos estatals, un IVA reduït amb incentius, bonificacions, exempcions, etc., perquè únicament es compensaran els desequilibris amb mesures i incentius a la producció, amb tipus especials d'IVA, amb bonificacions i exempcions per a empreses per al nostre sector primari i per a les activitats dels

nostres sectors estratègics, per exemple, com el del calçat, la bijuteria o el sector nàutic.

I aquí hi incidim, perquè també el Govern ha de fer un esforç per a la reducció d'imposts, no pot ser que a determinats trams, amb una cistella de la compra més cara d'Espanya, l'IRPF autonòmic a les Illes Balears sigui més elevat que a altres comunitats, no pot ser que a un moment on és necessari impulsar l'activitat econòmica, el Govern no faci més que cercar justificacions i moltes polititzades per no abaixar impostos.

Sra. Consellera, es milloraran els plus o els complements d'insularitat dels empleats públics destinats a les nostres Illes? Perquè, què faran amb aquests 183 milions d'euros, a quins projectes els destinaran? Sàpiga que estarem vigilants perquè vagin alineats amb els reptes de futur de les Illes Balears, i vostè a la seva intervenció ha manifestat que sí, que durant aquests mesos el Govern d'Espanya ha tractat molt bé l'economia, les finances de les Illes Balears presentant moltes ajudes; però, bé, és conegut per tots que aquests doblers que s'han aplicat a les ajudes no venien del Govern de l'Estat espanyol, venien d'Europa i el Govern de l'Estat espanyol els ha distribuït per comunitats autònomes, per tant, d'esforç poca cosa ha fet el Govern del Sr. Sánchez amb les Illes Balears.

Insistir, finalment, amb les passes que s'han de fer a partir d'ara, hem de seguir batallant per al desenvolupament de la part fiscal del REB i que els ciutadans de les Illes Balears es trobin en igualtat de condicions amb els ciutadans de la península.

Moltes gràcies.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies, Sr. President. Bé, Sra. Consellera, duem 30 anys en llista d'espera per rebre la compensació que ens pertoca per la nostra insularitat, nosaltres ja ho hem dit moltes vegades, ja n'hi ha hagut prou. I sí, perquè amb l'acord de la comissió bilateral fa unes setmanes sobre aquest fons d'insularitat s'ha fet una passa important endavant, ho reconeixem, però des de MÉS per Mallorca continuem pensant que s'hauria d'haver fet abans, i ho hem dit i hi insistim.

No podem ser complaents, totalment complaents, perquè la història de deslleialtat institucional en finançament protagonitzada tant pel PP com pel PSOE amb el cap del Govern espanyol i que han governat alternativament és molt llarga, molt llarga aquesta història: des del primer Estatut del 83, vàrem haver d'esperar el règim especial del 98, que no va compensar suficientment ni el descompte de resident, encara que el Govern espanyol..., fins i tot un descompte que periòdicament es qüestiona, es qüestiona per part de l'estat, l'han qüestionat quan ha governat el PP, ara fa uns anys el Sr. Ábalos, en fi, sempre és un tema en el qual es reincideix,

sembla que ens fan un regal i que no ens el mereixem, i nosaltres creiem que en això realment és una..., això sí que és una deslleialtat.

Tampoc en el transport de mercaderies, sempre hi ha problemes, també sabem que hi ha un límit, hi ha la regla de *minimis* que també ho impedeix, però creiem que també l'estat això no s'ho ha pres prou seriosament com per fer la pressió que pertoca a nivell europeu, perquè el transport de mercaderies, aquestes subvencions també tenguessin aquestes subvencions que pertocuen a les nostres empreses.

I ja passam al 22 de febrer del 2019, amb la publicació del nou REIB, però hem hagut d'esperar dos anys i mig, hem hagut d'esperar dos anys i mig amb pressions polítiques, socials i un recurs d'inconstitucionalitat, perquè hi hagués aquest primer acord del fons d'insularitat.

Sabem que hi havia altres coses en marxa en temes d'energia i això, però sobre el fons d'insularitat hem hagut d'esperar dos anys i mig. La veritat és que també hem de dir que les al·legacions que va fer el Govern espanyol en aquest recurs d'inconstitucionalitat, donant a entendre que no és obligatori acomplir aquest Reial Decret Llei 4/2019, la veritat és que no ens ajuden a confiar en les actuacions del Govern amb aquesta lleialtat, creiem sempre que actua... fins ara ens ha demostrat que actua molt de forma deslleial.

I des de MÉS per Mallorca exigim també a cada intervenció que aquest règim especial és coix perquè és evident que les mesures fiscals anunciades ja en el 2019 ja haurien de ser aquí, tampoc no s'entén que hagin passat dos anys i mig i no tinguem, hi hagi aquest avantprojecte de llei dins un calaix, que nosaltres varem saber (...), que el Sr. Sánchez ja l'hauria d'haver tret fa estona de dins aquest calaix i que fins ara no s'hagi tramès al Congrés. Perquè aquest aspecte fiscal, diguem, és indispensable, és indispensable perquè molts problemes generats a la insularitat a nivell empresarial, precisament estan relacionat que, per poder competir amb igualtat de condicions necessiten precisament aquestes bonificacions i aquestes subvencions i requereixen aquestes mesures fiscals valentes i justes, i més en aquest moment que ens trobam.

Ja abans de la pandèmia era important, amb la pandèmia molt més i en aquest moment de postpandèmia encara ho és més, o sigui que..., el que sí li demanam consellera és que faci tota la pressió política des del Govern, però també a nivell de tot el seu partit, del Partit Socialista, perquè realment aquest règim fiscal arribi el més aviat possible.

I nosaltres, és ver, consideram... s'ha parlat molt dels fons europeus, però nosaltres consideram que els fons europeus no poden resoldre ni donar resposta a aquesta condició territorial tan específica, on la responsabilitat de respondre és del Govern espanyol i que fins ara no havia respost, ha fet una passa endavant, però encara ens falta acomplir aquest Reial Decret Llei 4/2019, que es desenvolupi de forma íntegra, perquè hi ha molts altres aspectes que aquesta comissió bilateral no va afrontar, per tant necessitam això i, com he dit, la urgència d'aprovar aquest règim especial fiscal.

Perquè nosaltres sí que consideram que és positiu que amb aquests fons europeus sí que s'hagi emmarcat o s'hagi impulsat aquest pla estratègic de les Illes Balears, perquè nosaltres el diagnòstic del Pla estratègic de les Illes Balears que s'ha aprovat fa poc confirma el que ha defensat fa temps MÉS per Mallorca, perquè hem de diferenciar els problemes conjunturals dels estructurals, així com aquells que suposen un fre al desenvolupament econòmic de les Illes Balears.

Per tant, coincidim que l'anàlisi de la realitat de les Illes Balears ha de tenir en compte, com a un primer paràmetre definitori, com ja diu aquesta estratègia, la insularitat, no només com a una realitat diferenciada d'altres territoris peninsulars, sinó pels desequilibris que genera, els denominats costs d'insularitat i que en el cas de Menorca i d'Eivissa és una doble insularitat i en el cas de Formentera una triple insularitat, fa estona que no ho tornam dir, però realment aquesta és la realitat, vull dir que ens queixam a Mallorca, però és que realment Menorca, Eivissa i Formentera encara tenen una situació encara molt pitjor que Mallorca.

I precisament aquesta circumstància a cada illa repercuteix en variables significatives, com hem dit, en prestació de serveis, infraestructures, etc.

És cert que el model econòmic se sustenta fonamentalment amb el turisme, i bé a nivell, diguem, de primer ordre mundial, vull dir que fa poc sabem que en aquesta postpandèmia, ara, en aquest any, per a mi hem estat, diguem, la regió que més turistes han vingut en proporció, però nosaltres creiem que precisament aquesta pandèmia i hi incidim i crec que en això aquest pla estratègic hi fa incidència, és que ens ha posat, diguem, ens ha obert els ulls, ens ha presentat l'evidència científica que som més vulnerables encara a aquestes crisis econòmiques, ho hem d'admetre i, per tant, ens ha estat més urgent que maig prendre mesures de ser més resilients, unes mesures de tenir recursos, de protegir els nostres recursos naturals, de cohesió social, i bé, moltes coses.

S'hi afegixen també, i jo crec que ja s'ha dit moltes vegades, les tendències demogràfiques, és cert que nosaltres ara hem crescut de forma, vull dir que hem crescut quasi un 40% en aquesta darrera dècada em sembla que era, vull dir que ara ja representam un 3,73% de la població espanyola, tenim més d'1.200.000 habitants, bé, encara més, però bé, el cert és que de cada vegada hi ha més població resident, però el PIB, aquesta és la realitat que tenim, cada vegada tenim llocs de feina més precaritzats i nosaltres creiem que la pandèmia precisament si ja érem precaris abans de la pandèmia, s'han convertit encara en molt més precaris, jo els puc dir que, per exemple, les zones turístiques, jo visc a zona turística i si les cambres abans feien deu habitacions, enguany, en el 2021, per a les mateixes hores n'han hagudes de fer 15 o 20, aquesta és la realitat, ha perjudicat aquesta pandèmia encara molt més amb moltes condicions precàries.

I el que és cert és que hem de tenir en compte precisament que aquesta pressió demogràfica tant resident, com de visitants que ens venen, que forma aquest índex de pressió humana, doncs ens afecta en moltes qüestions, ens afecta els serveis públics, ens afecta la pressió sobre els nostres recursos naturals i, per tant, nosaltres ens enfrontam, Sra. Consellera, crec que el

repte és difícil a partir d'ara, i per això hem de disposar de tots els recursos que ens corresponen i hem de ser capaços d'exigir-los.

I aquí, insistir, acomplir aquest règim especial de forma íntegra, amb aquest règim especial fiscal que realment sigui compensatori i amb un nou sistema de finançament just. Nosaltres no coincidim amb el PP que el règim especial només ha de servir per abaixar impostos, no, no coincidim des de MÉS per Mallorca creiem que el règim especial ens ha de permetre tenir uns mateixos serveis públics, dignes, suficients i justos que es mereixen les persones que viuen a les nostres illes. Nosaltres en això creiem que no compartim aquest objectiu.

Hem d'aprofitar com he dit aquests fons europeus de nova generació, perquè precisament la seva paraula ho diu, de nova generació, per a les generacions futures, perquè hi hem de pensar i no només en repetir impulsos o mecàniques de creixement econòmic que fins ara no hem seguit. Jo crec que hem d'aprendre, i això ens ha de fer continuar precisament a prendre un altre camí, modificar aquest camí i intentar, com hem dit, nosaltres i com he dit que jo crec que aquest pla estratègic ho deixa ben clar, que hem de crear una ruta precisament per fer la nostra societat econòmicament més resilient i socialment més cohesionada.

Nosaltres hem d'avançar decididament en la transformació del model econòmic i social de les Illes Balear per fer-lo, com he dit, més resilient, més competitiu, més productiu digitalment, més sostenible i equilibrat i és evident, tampoc no coincidim amb la fixació que té el Partit Popular, nosaltres amb aquest... carreteres, carreteres, carreteres sempre, grans infraestructures sempre, no, evidentment, nosaltres aquest no és l'objectiu de MÉS per Mallorca, nosaltres volem realment un pla, una estratègia, que aquests recursos que demanem i que creiem que ens mereixem i que exigim que siguin el més aviat possible, siguin precisament per millorar els serveis públics de la gent que viu a Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Campomar. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Baleares té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, Sr. Presidente. Sra. Sánchez, ha venido usted hoy aquí a contarnos un acuerdo entre el Gobierno regional al que usted pertenece con el Gobierno de la nación, por el cual ha fijado un importe de euros, han fijado ustedes un importe de euros que el Gobierno de la nación transfiera al Gobierno regional para compensar la insularidad. Ciertamente, nosotros siempre hemos defendido en este parlamento que la insularidad es un hecho físico que afecta a los habitantes de Baleares y que, además, debe ser compensado para poder lograr un equilibrio económico adecuado y justo entre las diversas partes del territorio español, tal y como recoge la Constitución Española desde hace 43 años, en su artículo 138.

Ahora bien, lo que no dice la Constitución es cómo debe compensarse esa insularidad y ahí es dónde empieza el circo: primero, con un régimen especial balear aprobado en la época de Aznar, cuando aquí gobernaba Jaime Matas, ambos del mismo partido, como ustedes saben, corría el año 1998, y ahí tuvimos la primera actuación estelar del circo del REB, protagonizada entonces por el Partido Popular: se establecieron descuentos a los residentes para poder viajar en avión o en barco, en el porcentaje que el Gobierno quisiera establecer en cada momento, con el consiguiente aumento de las tarifas por parte de las compañías, y ya se idearon ahí toda una serie de comisiones mixtas entre ambos gobiernos que debían acordar cómo compensar la insularidad en diferentes ámbitos.

Estas comisiones mixtas, que consisten en reuniones entre ambos gobiernos, debían establecer compensaciones en el transporte de mercancías, potenciar el sector náutico, fomentar y desarrollar el turismo, potenciar el transporte ferroviario, promover la diversificación energética, y hasta dejaron en manos de una futura comisión mixta fijar medidas para desestacionalizar y diversificar el sector turístico. Y así fue como se ideó un sistema para compensar la insularidad que no establece nada en concreto, sino que deja al arbitrio de lo que quieran acordar los gobiernos de turno, el cumplimiento de un mandato constitucional. Y de paso se permiten ambos gobiernos seguir poniéndose medallas a *in aeternum* a costa de la insularidad.

Y así llegamos al nuevo REB, al nuevo régimen especial balear, esta vez ideado por los socialistas en el 2019. La Sra. Armengol y el Sr. Sánchez siguen con el sistema ideado hace 20 años y dieron un paso más, ahora tenemos un nuevo número en el circo de los creadores de Sánchez y Armengol, les presentamos el factor de insularidad. Y ¿qué es el factor de insularidad?

Pues ni más ni menos que la diferencia entre lo que el Gobierno de la nación ha invertido en el resto de España y lo que ha invertido en Baleares durante los últimos dos años. Pasados los dos años, invirtiendo menos en Baleares que en la media del resto de España, llegan ahora, como si fuesen el Mesías, con el dinero que ellos mismos han decidido no invertir antes. Y ya tenemos la actuación estelar de la Sra. Armengol y la ministra Montero convocando a la prensa en Raixa y hoy aquí, con la comparecencia de la consejera de Hacienda, para mayo autobombo.

Y yo me pregunto, Sra. Consejera, si contamos con un régimen especial balear que lo que hace es situar a Baleares en la media de inversión del Estado y encima con un retraso de dos años, ¿en qué compensa eso la insularidad? Porque lo cierto es que no recibimos más que la media de inversión del Estado, esa ha sido la fantástica contribución socialista al régimen especial balear, el factor de insularidad, que lo que hace es igualar a Baleares con la media del Estado.

Porque quiero pensar, Sra. Consejera, que esa cantidad de 110 millones de euros estará calculada conforme a unos criterios objetivos ¿verdad? ¿O es que dependemos de lo que ustedes quieran acordar, a tanto alzado, según cómo sople el viento ese día? Prefiero pensar que han aplicado ustedes la peculiar fórmula que crearon en el Real Decreto Ley del año

2019, que dice así: “La dotación inicial para el primer ejercicio se fijará a partir de una metodología consensuada en el marco de la correspondiente comisión mixta -como no-, partiendo de la base del nivel de inversión media anual del estado en el conjunto del territorio español, dentro del período temporal que se determine”. Y la parte contratante de la primera parte esta..., en fin, ¿me puede explicar cuál ha sido ese período temporal que se ha determinado y por qué ese y no otro?

Lo que pretendo decir con todo esto es que seguimos sujetos a un llamado régimen especial balear que lo único que hace es buscar fórmulas que permitan un autobombo de los políticos que en cada momento ostenten el poder de los gobiernos regional y nacional, cuando debería tratarse de algo aprobado donde reside la soberanía nacional y, por tanto, ser debatido y aprobado en el Congreso de los Diputados, no dejando margen a la negociación ni a criterios de oportunidad política para mercadear con las necesidades de los ciudadanos que habitamos estas islas y que sufrimos mayores costes de producción y de vida; aquí es más caro traer energía, es más cara la producción de bienes y servicios; existen más dificultades para proveer de esos bienes y servicios a la población, y tanto las empresas como las familias, como las administraciones públicas soportan unos costes superiores al resto de españoles que viven en territorio peninsular.

Y como ya tuve ocasión de manifestar la semana pasada y otras tantas veces que hemos hablado aquí de este tema, lo más triste de todo esto es que 43 años después del reconocimiento del hecho insular por la Constitución Española, continuamos sin medidas eficaces que compensen los sobrecostes de la insularidad, como por ejemplo el reconocimiento de retribuciones salariales o pluses de insularidad que compensen realmente el sobrecoste de venir a las islas a trabajar y que sí perciben los trabajadores del sector público en el archipiélago canario. Esa sí es una medida destinada a paliar los costes de la insularidad,

Sra. Consejera, a mí me gustaría que me explicase qué medidas concretas van a implementar desde el Gobierno balear para compensar la insularidad a las empresas y familias que vivimos aquí. A mí que nos cuente que han estado negociando con el Gobierno nacional formado por sus compañeros de partido sobre cuánto dinero había que destinar a ese invento del factor de insularidad, no me aporta, eso ya lo sabíamos todos. Lo que me interesa saber es qué actuaciones, qué modificaciones van a introducir para que la compensación de la insularidad sea algo más que igualar a Baleares con la media estatal en cuanto a inversiones, mediante un retraso deliberado en el pago del factor de insularidad que ustedes mismos se han inventado y que no consiste más, como he dicho, que en entregar al Gobierno de Baleares lo que ya habían decidido quitar antes para darlo luego, con el único fin de montar un circo para su autobombo y el de la Sra. Armengol.

Muchas gracias, presidente.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sra. Consellera, és evident que aquesta és una història molt llarga i una història de presa de pèl absoluta a les Illes Balears, començant per la Constitució de fa 43 anys que reconeix una cosa que no ha tengut cap efecte pràctic ni cap efecte real a la vida dels ciutadans de les Illes Balears. Però, bé, aquesta és una història que continua, evidentment, com ja s'ha dit, amb el règim especial del 98, on també tot va quedar a l'arbitri que l'estat ho volgués fer, una voluntat política que al final mai no s'acaba duent a terme i duent a la pràctica; amb l'Estatut d'Autonomia del 2007, que ens oblidam fàcilment d'això, perquè és l'Estatut d'Autonomia del 2007 el que recull l'existència d'un instrument financer i aquest instrument financer s'havia de reflectir en aquest nou règim especial que l'Estatut d'Autonomia havia estipulat que s'aprovaria en un termini de 7 anys, cosa que no va succeir i que durant aquest període de 7 anys hi hauria unes inversions estatutàries, que alguns varen calcular en 2.400 milions d'euros en total, en 7 anys, 400 milions anuals, que tampoc es varen produir.

I per tant, evidentment, l'escepticisme de molts en relació amb el règim especial i en relació amb els acords i amb les promeses i amb els compromisos és descriptible i és lògic que així sigui, perquè la història avala aquest escepticisme.

El que no podem acceptar, i en això coincideix plenament amb el Sr. Pérez-Ribas, és l'excusa, és que ens ha agafat la pandèmia. No, no, no, -no-, febrer del 2019 a març 2020 hi ha més d'un any i no hi havia pandèmia, per tant, a mi l'excusa de la pandèmia no em serveix de res, em sembla que són vuits i nous i cartes que no lliguen. Vostès tenien l'obligació als pressuposts generals per al 2020, que s'elaboren a finals de l'any 2019, de reflectir el factor d'insularitat, i no hi havia pandèmia, i no ho varen fer perquè no hi havia voluntat política del Partit Socialista d'acomplir. I deixi'ns d'excuses de la pandèmia!

El règim especial diu, i això és molt important, que el factor d'insularitat serveix per afrontar els desequilibris inherents a la discontinuïtat territorial. I jo la pregunta que em faig és quin càlcul ha fet el Govern de les Illes Balears que són aquests desequilibris inherents a la discontinuïtat territorial, perquè l'important és saber: el Govern de les Illes Balears considera que els desequilibris tenen aquest pressupost, tenen aquest valor, quants de cents de milions d'euros suposen els desequilibris inherents a la discontinuïtat territorial? I a partir d'aquest càlcul, el Govern de les Illes Balears hauria d'anar a negociar amb l'Estat el factor d'insularitat, però aquí no es fa això, aquí no s'ha fet això; aquí, durant dos anys i mig no s'ha fet res, i després venen de cop i volta i fan una comissió de pressa i corrents i fixen una xifra.

Que és una xifra que és vera que el mateix règim especial diu que s'ha de considerar la mitjana de les inversions estatals durant un període temporal, és vera, però el mateix règim diu

que s'han de considerar altres magnituds i variables procedents: quines altres magnituds i variables procedents ha tengut en compte aquest acord, quines? Cap. O sí? I vostè capeja, idè ens ho expliqui perquè a mi amb les sis pàgines del seu acord, que ha costat dos anys i mig aconseguir, no en veig cap de magnitud o variable, per tant, si n'hi ha una altra m'agradaria que ens il·luminàs i ens tragués de la nostra ignorància.

Com l'excusa del període temporal que vostès han considerat, 2015-2018, vostè ens ha fet una explicació, que diu, bé, és que a partir del 2015 ja calculades les inversions territorialitzades. Entendrà que el Grup Parlamentari d'El Pi consideràs que l'obligació del Govern de les Illes Balears calculàs les inversions territorialitzades més enllà d'aquest període, que és la informació que li dona l'estat, perquè aquesta dada és fonamental per calcular el factor d'insularitat. Si vostès haguessin agafat un altre període temporal més llarg per ventura la quantitat del factor d'insularitat s'hagués incrementat. I, per tant, jo li deman: per què vostès no han fet diverses hipòtesis de període temporal? Quines diverses hipòtesis de període temporal han posat damunt la taula per negociar el factor d'insularitat? O s'han acontentat amb el període temporal que ha marcat l'estat, els ha dit aquest, i vostès han dit: va bé? Jo m'ho deman. Perquè és clar vostès d'això no expliquen res, no expliquen res i és del que haurien de donar explicacions, perquè aquí vostè ve a comparèixer a explicar totes aquestes qüestions de les quals, ja dic, ni una paraula hem sentit a la seva intervenció, i crec que és molt important.

El càlcul dels desequilibris inherents a la discontinuïtat territorial, primera qüestió que vostè ens hauria de clarificar.

Segona, quines altres magnituds i variables procedents ha tengut en compte?

Tercera, per què aquest període temporal i no un altre? Son tres qüestions fonamentals perquè aquest acord tengui sentit o no tengui sentit.

Una altra qüestió, una quarta qüestió important, l'índex d'actualització. Jo no sé fins a quin punt això que vostès han fet és il·legal, perquè vostès signen un acord que diu: bé, bé, escolta, el factor d'insularitat seran 110 milions del 2022 fins al 2026. Bé, no és el que diu el Reial Decret Llei del Règim especial de les Illes Balears, perquè el que diu és que es calcularà, es farà una metodologia i es calcularà l'any base i cada any hi haurà una actualització, vostès no actualitzen del 2023 al 2025 no hi ha actualització, no hi ha actualització. Això per a mi no és complir el règim especial, però voldria que ens ho explicàs com així... quina classe d'actualització és aquesta on no existeix l'actualització durant quatre exercicis pressupostaris? Una actualització, com a mínim, estranya, però segur que vostè ens ho podrà explicar i ens ho podrà clarificar.

Com és absolutament incomprendible la seva compensació, bé, durant dos exercicis no hi ha hagut factor d'insularitat, ens donen 73 milions. Per què 73 milions? Ah, no ho sabem, per posar qualche cosa, perquè tapeu quatre forats. Bé, si vostès mateixos diuen que el factor d'insularitat s'ha de calcular en 110 milions, com ha dit el Sr. Costa i jo vaig dir tot d'una que es va saber aquesta qüestió en roda de premsa, home, com a

mínim la compensació haurien de ser 220 milions, com a mínim; però no sabem per què 73, ens ho podria explicar per què 73.

I què passa amb la resta, amb la diferència de 220 a 73? Renunciam? Renuncia el Govern de les Illes Balears o com dirien vostès continuaran la via política? Perquè els agradi o no els agradi la pressió del recurs d'inconstitucionalitat impulsat pel Grup Parlamentari d'El Pi amb el suport de molts altres diputats i grups parlamentaris, ha estat una eina fonamental per desembarrar aquesta situació, per desembussar aquesta situació i perquè realment vostès es posassin les piles. Perquè si no la sensació general és que vostès haguessin continuat tirant per la tangent i passant del tema, que és el que la història demostra que ha passat durant 43 anys.

Perquè, com bé s'ha constatat en aquest debat, el règim especial o la part fiscal del règim especial, la part fiscal del règim especial, és una mostra més d'aquest menyspreu i d'aquesta ignorància; vostès diuen que tenen pactada una cosa, i ho deia amb tota la raó el portaveu del Grup Parlamentari Popular, home, dos anys i mig per treure un paper d'un calaix i dur-lo al Congrés dels Diputats, Déu n'hi do!, no? Déu n'hi do! Molta voluntat política no sembla que hi hagi en aquesta qüestió perquè vostès no volen realment aprovar la part fiscal, perquè si no, si la tenen consensuada i la tenen escrita i la tenen feta no hi ha una altra explicació que la manca de voluntat.

I no ens parli de la pandèmia, que l'acord també va tenir més d'un any per dur-lo al Parlament sense necessitat de la pandèmia.

I acab, evidentment és fonamental que aquests recursos siguin extraordinaris, que no siguin un canvi de nomenclatura en els pressuposts i el que hi havia a una part ho posarem a una altra i crearem una façana molt guapa, haurem venut un paquet, que li haurem posat un paquet preciós però al final les Illes Balears continuaran a la cua en inversions i continuaran, que és el més important, sense compensar la insularitat de bon de veres. Perquè com també s'ha dit aquí, i aquesta és una qüestió capital, al final el que fem amb el factor d'insularitat, en tot cas, és arribar a la mitjana d'inversions de l'estat, però no donam compliment a l'article 138 de la Constitució ni a la pretensió bàsica de l'existència d'un règim especial, que és que hi hagi condicions d'igualtat d'oportunitats en els territoris insulars i en els territoris continentals.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, Sra. Consellera, no puc dir que la seva intervenció ens hagi sorprès, perquè, és clar, no ha dit res que no sabéssim, res nou, tal vegada... jo quan l'he sentida a vostè, la seva intervenció he pensat, ostres!, de què ha servit aquesta compareixença. Després, quan he sentit la resta de portaveus, he dit, mira, com a mínim servirà perquè els

diferents portaveus, perquè n'hi ha alguns que doncs realment sempre és un plaer escoltar-los per la solidesa de les seves argumentacions, traslladin a la consellera la visió de la resta de grups.

Igual que ja vaig tenir l'oportunitat de fer la setmana passada, per tant, jo no m'allargaré gaire, perquè tampoc no crec que valgui repetir coses que ja s'han dit aquí, al ple de la setmana passada, a una interpel·lació directa a vostè del meu grup i ja vam parlar d'aquest tema.

Dic que no hi ha res nou, perquè, és clar, vostès van fer, també hi vaig fer referència, a una pregunta que vaig fer a la presidenta, vam fer una reunió en aquest parlament, però no en aquesta sala, en què van exposar a grans trets el que vostè ens ha dit ara, és que de fet, per això dic que no ens ha dit res nou perquè bàsicament és el que es va explicar en aquella reunió, reunió en la qual, per cert, alguns cronistes van dir que tothom havia expressat el seu suport. Jo ja sé que, de veritat, ja sé que un diputat de Menorca pinta molt poc a la gran capital palmesana, però jo vaig agafar la paraula i, evidentment, reconeixent el mèrit que sé que té l'acord que vostè ha aconseguit, vaig expressar la meua crítica, sobretot en un element en què alguns altres portaveus ja hi han fet èmfasi: no confonguem assolir la mitjana estatal en inversions amb compensar els costos de la insularitat. I això en aquella reunió es va dir.

Igual que la propaganda que ha fet el Govern d'aquell acord es continua dient: per fi es compensen els costos d'insularitat. I jo, i li insistesc, Sra. Consellera, no és per fer oposició gratuïta, reconeixent el mèrit que té l'acord que vostè ha aconseguit, jo crec que hem de tenir la serietat i la solvència de no enganyar la població i transmetre un missatge fals de què ja tenim compensats els costos de la insularitat, perquè aquests doblers tot just arriben a equiparar-nos a la mitjana.

Per tant, jo, a la intervenció que vaig fer en aquesta reunió de dijous, en aquesta institució, però no pas en aquesta sala, ja vaig cridar l'atenció sobre aquesta confusió i, vaja, no ho sé, tal vegada hi ha gent que no sap llegir entre línies, però si no es va veure que això era una intervenció crítica, doncs vaja, deu ser que el relat, el relat dels *spin doctors* moltes vegades desconnecta de la realitat. els *spin doctors*, per si algú no m'entén em refereixo a tots aquests assessors de comunicació que té el Govern.

Quant a la interpel·lació la veritat és que jo li vaig plantejar tota una sèrie de qüestions, li vaig ensenyar uns nombres i tal i, la veritat, la resposta va ser decebedora en el sentit que vostè no va respondre en gran mesura a..., feia la sensació que vostè venia amb una intervenció preparada i va respondre..., de fet va eludir entrar en els debats que jo li plantejava.

Jo no ho reproduiré perquè s'assemblen molt als que ja han expressat altres portaveus de l'oposició i per tant no vull repetir-me, em reafirm en tot el que vaig dir, vaig posar una sèrie de nombres, uns nombres sobre la taula perquè a grans trets és que agafem el període que agafem aquí l'Estat més o menys ha invertit uns 200 milions l'any i el que aconseguim ara són 100 més que ens equiparen a la mitjana del que ens tocaria

i per tant la compensació dels costos d'insularitat ha d'anar més enllà.

També, i enllaçant amb la interpel·lació que li he fet fa una estona, Sra. Consellera, en el seu moment quan es varen pactar les inversions estatutàries, que jo estic d'acord amb vostè que si han estat un fracàs en gran part, no en gran part, en tota la part per culpa dels governs del Partit Popular, amb això estic totalment d'acord amb vostè, però quan es varen acordar, i això ho varen fer vostès, el govern de Zapatero amb el govern d'Antich, es va fer una estimació de 400 milions d'euros l'any.

Per tant, escolti..., en la bugada han anat perdent llençols, és a dir, pactem el (...) estatutari, 400 milions l'any, ja abans hem vist que allò ha quedat anys llum, eh?, i ara de fet aconseguim aquests 100 addicionals que ens situen en 300 i ja donem per compensats els costos de la insularitat.

Crec que en benefici, vostè que abans deia "nosaltres reivindicarem tots els projectes que facin falta sempre que siguin en benefici de la població de les Illes Balears", jo crec, Sra. Consellera, que en benefici de la població de les Illes Balears hem de ser una mica prudentes a l'hora de vendre aquest acord com un acord històric, com una nova era en el finançament de les Illes Balears perquè generarem una expectativa en la ciutadania que després es veurà frustrada.

Aleshores, crec que s'ha de reconèixer el mèrit del Govern, el seu mèrit personal, de la presidenta en haver aconseguir aquest acord, aquest finançament, però no llancem un missatge equívoc, tendencios o equivocat a la ciutadania que ja tenim compensats els costos de la insularitat perquè això -les dades canten- està molt lluny de la realitat.

Això és tota la meva primera intervenció, ja he dit que no em volia allargar, en funció de les respostes que doni no descart intervenir en el segon torn.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Truyols.

LA SRA. TRUYOLS I MARTÍ:

Moltes gràcies, Sr. President. Diputats i diputades. Avui faré un repàs dels fets que han ocorregut en relació amb l'aprovació del règim especial de les Illes Balears, convé fer-ho perquè alguns se n'obliden.

Any 2019, primer fet, concretament dia 22 de febrer, s'aprova el Reial decret llei 4/2019, de règim especial de les Illes Balears, que disposa en el seu títol III la creació d'un factor d'insularitat amb l'objectiu de compensar els desequilibris que genera la discontinuïtat territorial pròpia del fet insular i pluriinsular. Aquesta és una fita històrica perquè per primera vegada es reconeix normativament la necessitat de crear un fons per a les Illes Balears amb el propòsit de compensar la manca de competitivitat de les nostres empreses

i els efectes que sobre el poder adquisitiu de les famílies genera la insularitat.

La necessitat d'inversió a efectes de la dotació inicial del fons d'insularitat partiran de la base del nivell d'inversió mitjana anual de l'Estat en el conjunt del territori espanyol i es preveu l'actualització del fons tenint en compte un índex que es calcula en funció de les inversions executades pel sector públic estatal.

Així mateix, el reial decret estableix quin serà el destí del fons, com ara infraestructures en matèria de transport; sanejament i reutilització de recursos hídrics; infraestructures en matèria d'energia, amb especial atenció a la promoció d'energies renovables; utilització de vehicles híbrids i elèctrics i instal·lació de punts de recàrrega; beques d'estudi i investigació; infraestructures en matèria turística; promoció de la recerca, desenvolupament i innovació; residus i, finalment, actuacions sobre el patrimoni cultural i paisatgístic de les Illes Balears, entre d'altres.

Si més no el factor d'insularitat té garantida la seva continuïtat amb aquest govern d'esquerres perquè és l'únic govern que ha aconseguit fins ara que es facin passes importants per compensar la insularitat. Així la disposició addicional primera estableix que a la finalització del primer quinquenni es durà a terme un procés d'avaluació d'actuacions i resultats en el si de la comissió mixta que serà la que proposarà la pròrroga o l'actualització del fons.

A més, el fons d'insularitat és un fons extraordinari, creat amb l'únic ànim de compensar el dèficit d'inversions per mor de compensar els desequilibris que genera el fet insular i que, per tant, no ha de substituir en cap cas els convenis d'inversió executats a les Illes Balears.

Per això, el reial decret també regula a la disposició transitòria segona que el disposat en relació amb la regulació del factor d'insularitat s'entendrà sense perjudici dels convenis que amb anterioritat a l'entrada en vigor puguin subscriure l'Administració de l'Estat i la de la comunitat autònoma de les Illes Balears en el marc del previst a la disposició transitòria novena de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. És un fons nou no equiparable als convenis d'inversió.

Mirin, a l'hora de conformar el factor d'insularitat es va garantir el mètode de càlcul, l'índex d'actualització del fons, la continuïtat de les inversions i la complementarietat i l'exclusivitat del fons enfront d'altres convenis d'inversió. I això és un fet.

El Reial decret llei 4/2019 és el resultat de les reunions que es varen produir al Ministeri d'Hisenda amb la ministra Montero després d'anys de negociacions en primer lloc amb el Sr. Montoro. Resultat de les reunions amb el Sr. Montoro, zero actuacions, això sí, molt de *marear la perdiz* i molt de desfer calça, tot això amb la cooperació necessària de la parella Sr. Company-Sr. Costa.

El Partit Popular no ha fet res més que barrejar xifres, que si ara el fons són 50 milions, que si ara 90, que si ara 130 o 150, que si dues xifres, que si tres, que ara mateix resulta que

direm 400 perquè convé, incloent-hi les inversions estatutàries, perquè 110, que és el que ha aconseguit el govern d'esquerres són més que 90 i, és clar, més que 50. Per tant, res de sumar sinó més bé marejar, això sí, ara la parella ha canviat, és la Sra. Prohens i el Sr. Costa.

Vostè, Sr. Costa, que demana que diferenciem factor d'insularitat i conveni d'inversions, però després ens acusa de parlar de 400 milions d'euros i els ajunta a l'hora de fer el seu discurs.

Resultat de les reunions amb la Sra. Montero, i primer fet, aprovació del règim especial de les Illes Balears per part de dos governs d'esquerres, l'estatal amb el Sr. Sánchez al capdavant i l'autonòmic amb la Sra. Armengol al capdavant.

Any 2020, segon fet, arriben més de 400 milions d'euros de fons extraordinaris, 431 milions del fons extraordinari COVID de 16 milions i 19 milions d'altres fons.

Any 2021, tercer fet, ens deriven 330 milions d'euros del fons estatal COVID 2021.

Any 2021, quart fet, arriben 855 milions d'euros que permeten convocar la major línia d'ajuts a empreses i autònoms, la major quantitat per càpita de l'Estat, cinc vegades més que la mitjana.

Any 2021, cinquè fet -fa unes setmanes- una altra fita històrica sorgida de l'acord i del diàleg perquè s'ha consensuat la metodologia del càlcul del factor d'insularitat i s'ha fixat l'import a incorporar al projecte de llei de pressuposts generals de l'Estat per a 2022 la dotació de 110 milions d'euros més 73 milions addicionals per al 2022 com a compensació del temps que ha transcorregut des de l'aprovació del Reial decret llei 4/2019.

Tots aquests fets sumen i són el resultat del consens, del diàleg i del suport dels agents socials i econòmics...

(Alguns aplaudiments)

... a la política del Govern.

El factor d'insularitat era un deute que tenia l'Estat amb les Illes Balears i a la fi ens ho reconeixen i d'això ens n'hauríem d'alegrar tots, també els partits de dretes.

Mirin, la realitat és la que és, ara mateix podem garantir que els pressuposts generals de l'Estat per a 2022 compten amb 183 milions d'euros en concepte de factor d'insularitat, el doble dels 90 milions intangibles, incorporis i impalpables del Sr. Montoro.

Han estat un bon grapat d'anys de feina, de reclamació de l'establiment d'un equilibri adequat i just entre les diverses parts del territori espanyol que atengui les circumstàncies del fet insular, tal i com estableix l'article 138 de la Constitució Espanyola, anys en què els fets reals i tangibles han estat l'aprovació del Reial decret llei 4/2019 i la incorporació d'aquests 183 milions d'euros al pressupost de l'Estat.

Ara falta aprovar la part fiscal del règim econòmic de les Illes Balears. No dubtin que el Govern de les Illes Balears seguirà reclamant aquesta part fiscal amb la mateixa contundència amb què ha reclamat el factor d'insularitat, una proposta fiscal molt més ambiciosa de la que va anunciar el PP menys d'un mes abans de les eleccions de 2015, un règim fiscal que defensa no només la creació i atracció d'empreses cap al nostre territori, sinó també les inversions que garanteixen la continuïtat de les nostres empreses ja existents, a més de la creació d'un règim especial per a les empreses industrials, ramaderes i pesqueres tant si són empresaris individuals com societats mercantils.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Truyols. Correspon ara la contestació per part de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, senyors diputats i senyores diputades, per les seves aportacions. El primer que s'ha comentat és si era excessiva aquesta compareixença, jo havia considerat que era el correcte, s'havien fet moltíssimes intervencions en àmbits en els quals no s'havia pogut contestar d'una manera ordenada i la intenció era poder contestar -i així s'intentarà d'una manera ordenada- les qüestions que es plantegin sense allargar-me o sense allargar massa les explicacions que faig en nom del Govern de les Illes Balears.

L'excusa..., no és una excusa, la pandèmia no és una excusa. Jo aprofit quan estic parlant del règim especial, on tots ens queixam de tan malament com ens tracten, de tan malament com funciona el sector públic, per treure pit d'una qüestió que jo pens que ha estat cabdal per sortir endavant en aquesta pandèmia que és la resposta d'Europa i la resposta de l'Estat espanyol. La resposta d'Europa i la resposta de l'Estat espanyol ha permès que amb una caiguda de més del 20% del producte interior brut d'aquesta comunitat autònoma no tenguem una situació de conflictivitat social al carrer importantíssima i una situació gravíssima en tots els aspectes. I això no vol dir que consideri que la situació està arreglada ni que estam en una situació on totes les famílies tenen totes les seves necessitats cobertes, però sí que pens que l'impacte de la pandèmia s'ha esmorteït per l'actuació d'Europa i per l'actuació de l'Estat espanyol i he de dir això perquè som a un estat en què els recursos es recaptin centralitzadament i els recursos que vénen d'Europa es reparteixen centralitzadament, és a dir, l'Estat espanyol canalitza, ens agradi o no ens agradi, perquè en aquests moments és l'ordre que tenim, la resposta ha estat que ha aconseguit esmorteir les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia.

Jo crec que això és una qüestió de la qual tots hauríem d'estar orgullosos i de la qual tots hauríem de fer bandera per dir que el sector públic ha estat qui ha expandit aquesta xarxa de suport de totes les famílies en la qüestió dels ERTO, en la

qüestió dels ICO, dels ISBA, en la liquiditat que ha injectat el Banc Central Europeu, en totes les..., amb el suport que ens han donat des de l'administració central per a les finances públiques, amb els 855 milions d'ajudes als nostres sectors productius.

No vull passar pantalla. Jo vull dir que això és important i vull prendre consciència que la feina a la qual tots ens dedicam té sentit, té sentit perquè dona suport i té sentit perquè millora la vida dels ciutadans d'aquesta comunitat autònoma en la pitjor de les circumstàncies.

No és una excusa, és una circumstància. Ha passat aquesta circumstància i enmig d'aquesta circumstància en la qual hem tengut un suport important que ha permès que l'afectació no sigui tan greu en la vida dels nostres ciutadans i les seves famílies s'ha pogut desenvolupar també un acord sobre el règim especial de les Illes Balears, i això és tot.

Ara tenim el factor d'insularitat pràcticament a la butxaca, ja ho hem dit abans, no?, que s'ha d'aprovar al pressupost general de l'Estat, estarà a l'avantprojecte de pressuposts i que els grups haurien de votar a favor d'aquest factor d'insularitat i ara jo també he passat pantalla, no?, ara hem d'aplicar el factor d'insularitat i hem de desenvolupar el règim fiscal de les Illes Balears.

El règim fiscal no és per baixar impostos. El règim fiscal són una sèrie de beneficis en l'impost de societats per promoure la inversió de les empreses i del nostre teixit productiu i l'establiment d'empreses en el nostre territori i per compensar els desavantatges que suposa la insularitat per a l'activitat econòmica. És això el règim fiscal, però no es tracta que el nostre territori es converteixi en un paradís fiscal, sinó que del que es tracta és de promoure la nostra economia, promoure el nostre teixit productiu i promoure també un canvi de model.

Quant als senadors, parlem amb els senadors, parlem amb els diputats, parlem amb..., per part del Govern d'Espanya, amb qualsevol contacte i enllaç i aliat que tinguem prop del Govern central per aconseguir les millors condicions per als ciutadans de les nostres illes.

Què passarà avui horabaixa? No ho sé, però el que sí que sé és quin és el mandat que tenim com a Govern de les Illes Balears, que és desenvolupar el règim fiscal, influir, insistir per al desenvolupament del règim fiscal que el Govern ha d'impulsar al Congrés de Diputats i que els diputats han de votar en seu parlamentària, amb les majories que hi ha en aquest moment, quan arribi el moment cada grup parlamentari tindrà la seva responsabilitat i així ho va dir la ministra quan va venir aquí, no?, que la següent passa era aprovar el règim fiscal.

Crec que serà una molt bona notícia per a la nostra comunitat autònoma per afrontar d'una manera diferent la recuperació i per a la reconstrucció i la transformació del nostre model econòmic. O sigui que sí, jo esper que s'aprovi el règim fiscal i esper que de la mateixa manera que la pressió política i la feina que s'ha fet -i ho hem dit- per part de tota la societat i dels partits polítics i dels diferents agents s'ha aconseguit una passa més, que és la fixació del factor d'insularitat i la inclusió

en el pressupost general de l'Estat, també continuem avançant en la part del règim fiscal.

Jo, és clar..., quan sent parlar el Partit Popular em... em preocupa perquè dic ara cercaran excuses per no aprovar el pressupost general de l'Estat si hi ha factor d'insularitat en al·legar que hi ha substitucions d'unes partides per unes altres. Jo sé perfectament el que hi havia al pressupost de 2021, al pressupost de 2022 hi haurà un factor d'insularitat i allà podran comprovar si hi ha substitucions de partides o no.

Quan em parla de com s'executarà aquell factor d'insularitat i a quin projecte es destinarà, ho hem parlat abans, està fixat a la llei i està fixat a l'acord. Es va fer un acord, es va determinar una subcomissió, una subcomissió que jo pens que hem de destinar les persones més acostumades a negociar i a fer feina amb els alts funcionaris de l'Estat en la qüestió de determinar quins projectes i com es financen, de les Illes Balears. En principi això ha de ser els quatre primers mesos de l'any. Jo esper que això sigui abans dels quatre primers mesos de l'any per determinar quins projectes es financen a càrrec del factor d'insularitat i ja ho he dit abans, no?, esper també que sigui caràcter plurianual, això ho va dir la presidenta també, perquè siguin projectes emblemàtics i projectes transformadors de la nostra economia.

És clar però, el Partit Popular em parla d'inversions de l'Estat de les Illes Balears i de desconfiança, i jo em deman què ha fet el Partit Popular per a aquestes illes, no?, en l'àmbit de finançament d'aquestes illes quan el seu líder el que defensa és el sistema de finançament de 2002 que ens situava en la pitjor situació de finançament...

(Alguns aplaudiments)

... històrica d'aquesta comunitat autònoma que va canviar un govern socialista a l'Estat i un govern de pacte a les Illes Balears i que ens va situar, amb les seves deficiències i amb qüestions que no hi poden estar d'acord, com a mínim a la mitjana del finançament per càpita d'una població ajustada, que un dia podem parlar de les..., bé, ho hem parlat diverses vegades, de les seves deficiències.

Un Partit Popular que va perdre les inversions estatutàries, perquè aquí havien d'arribar amb convenis no 2.800 milions, sinó una part d'aquells 2.800 milions, en un període de 7 anys, que eren 859, en varen arribar 349; el Partit Popular va decidir el 2011 que això s'havia acabat, a nivell estatal, i va decidir el 2011 que això s'havia acabat a nivell autonòmic i es van deixar d'executar inversions estatutàries, no es varen negociar pròrrogues ni cap altre tipus d'adaptació i es varen tornar a l'Estat 58 milions d'aquestes inversions, 64 si comptam els interessos.

I em parlava el Sr. Costa del conveni de carreteres, jo el seu conveni de carreteres l'he viscut, el conveni de carreteres, 430 milions en 10 anys prepagables, va arribar Maria Salom, que avui discutirà en el Senat la..., que discutirà, crec, no?, la moció del Partit Popular, i va dir: aturem màquines, aturem màquines! Prepagable passa a postpagable, el que s'havia prepagat es va acabar d'executar després de l'aturada de màquines la legislatura passada, 200 milions d'euros que a finals de la

legislatura passada es convertien en inversions a favor del que es considerava procedent aquí, a l'illa de Mallorca. I el que queda és el que vostè reclama d'aquesta inacció, d'aquesta aturada de màquines i de tot allò que no es acomplir.

Per això el règim especial planteja una qüestió diferent de com es tracta el règim especial, no està subjecte a llei de subvencions, i no em cansaré de dir-ho i ho repetirem perquè tothom ho tengui ben integrat i per part de l'Estat que estigui ben integrat, i es tracta d'inversió executada, d'inversió executada per aquestes illes, de compensació d'inversió executada, no d'inversions condicionades a complir determinades qüestions.

Tornant al Partit Popular, han votat en el Congrés en contra de les inversions europees, en contra del decret d'inversions europees, en contra de l'*Espanya puede*, fan promeses de baixades d'imposts i després, quan governen, puguen els impostos...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... -gastar el necessari, gastar el necessari per mantenir la dignitat de les persones d'aquesta comunitat autònoma.

(Alguns aplaudiments)

I es posen de perfil i es posen de perfil en l'etapa més dura que ha viscut aquesta comunitat autònoma, i es posen de perfil i un perfil d'atac al Govern el qual conduïa una situació, una circumstància que li ha tocat conduir de la millor manera i amb la major professionalitat, reconeguda també per altres instàncies, i es posen de perfil quan activam un pacte de reactivació. I la meua pregunta és: què han aportat o què aporten a la història d'aquesta comunitat autònoma? Perquè al final tots passarem per caixa i al final tots passarem per... haurem de retre comptes.

El factor d'insularitat, ja ho he dit abans, s'incorpora a una quantitat de fons molt importants que tendrem a aquesta comunitat autònoma per fer inversions en un període molt curt, en un període fins al 2026, ho ha dit la representant de MÉS per Mallorca, jo crec que és molt important la configuració de l'Oficina de Projectes Estratègics; jo crec que és important tenir un full de ruta consensuat amb la societat, amb els partits polítics, amb els diferents agents que ens marquen a què dedicarem tots aquests recursos, jo crec que és important tenir un objectiu clar i jo crec que un ampli consens de cap on volem dirigir els esforços per modificar el nostre model econòmic i la nostra societat, i jo crec que es va començar a dibuixar aquest camí prèviament, després de la pandèmia, que va actuar com a revulsiu, prèviament a la pandèmia, perquè ja hi havia molt de discurs construït i, prèviament, òbviament, als fons europeus.

Crec que hi ha una necessitat detectada perquè aquest factor d'insularitat i aquestes inversions europees que venen d'Europa, però passen per Espanya, afectin els ciutadans de manera positiva, els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears, s'ha detectat la necessitat que jo cerc que té aquesta comunitat autònoma i ha tengut sempre de planificar, d'avaluar, de fer el seguiment de les inversions i de retre comptes a la ciutadania del que es fa amb els recursos que obtenim; jo crec que el

Govern de les Illes Balears aquí actua com a representant d'un territori i hem de participar en l'ús d'aquests recursos, també els municipis i també els consells insulars.

Altre..., ho dic quant a les preguntes sobre a què s'aplicaria el factor d'insularitat.

Quant als sous dels funcionaris de l'Estat a les Illes Balears, és un problema greu, el sou dels funcionaris de l'Estat a les Illes Balears és un problema greu que afecta greument els serveis que presta l'Estat en el nostre territori, això en aquest moment no està inclòs en el factor d'insularitat. Jo pens, faltaria més que haguéssim de pagar els sous dels funcionaris de l'Estat!, esper que l'Estat pagui els seus funcionaris de manera adequada i que prestin un bon servei a les Illes Balears.

Després, la qüestió del canvi de model que han comentat els de MÉS per Mallorca, jo crec que ara tendrem, i ho he explicat, 623, si els 73 van perquè tenim un dèficit en el pressupost del 22, i el pressupost del 22 serà un pressupost complicat, 550 milions de factor d'insularitat, 300 milions de React, 1.500 milions de fons europeus, dels quals 430 venen per la qüestió de la insularitat en aquest territori; jo crec que és un repte més que encoratjador per poder dir que, per primera vegada, després de tot un relat que s'ha anat construint, tendrem els recursos possibles per fer d'aquest somni que tenim tots d'aquesta comunitat autònoma, una comunitat autònoma més inclusiva, una comunitat autònoma més sostenible, una comunitat autònoma més competitiva, poder passar de les paraules als fets i que es faci una realitat.

Del factor d'insularitat, fa poc, quan es parlava del recurs d'inconstitucionalitat, que ara vostès demanaven anècdotes o qüestions molt concretes, en el recurs d'inconstitucionalitat, quan vàrem veure la res..., i és un parèntesi, quan vàrem veure la resposta de l'Estat, de les idees que donava l'advocat de l'Estat, de qüestions que ja s'havien discutit i ja s'havien superat, crec que va ser una preocupació, crec que no hem de ficar la burocràcia dels alts funcionaris de l'Estat en qüestions polítiques, perquè el factor d'insularitat i com es definia el factor d'insularitat tenia un alt component polític i hi havia molts de riscos, i avui el representant d'El Pi ho ha dit, i ho ha dit clarament, és una qüestió de voluntat política, és una qüestió de voluntat política que aquestes illes tinguin un factor d'insularitat i és una qüestió de voluntat política tant del govern actual com del govern de l'Estat que això signifiqui una veritable compensació de les Illes Balears per la discontinuïtat territorial en matèria d'inversions, perquè el factor d'insularitat és una part del règim especial, per la compensació de la insularitat es declina tot el règim especial al qual els grups polítics varen donar suport i compensam diferents aspectes de la insularitat amb aspectes que encara no s'han complert, i dic encara perquè jo esper que a poc a poc o més prest que tard s'acompleixin, per compensar qüestions que s'han detectat com a desavantatges de la insularitat.

Però sí que s'han fet coses en positiu, jo crec que s'han millorat les ajudes al transport, via decret estatal el febrer del 2020, que va incloure que també s'afegís el transport entre illes i es varen consolidar les ajudes al transport de mercaderies al sector industrial de les Illes Balears, del 30 al 35% i del 60 al 65% i es varen incloure tots els productes.

El Govern d'Espanya, amb la qüestió dels *minimis*, i d'això sí que he pogut tenir converses directes d'aquesta qüestió, promou amb Brussel·les el canvi legal perquè no hi hagi aquest límit dels 200.000 euros en tres anys de les ajudes que rep el nostre teixit empresarial, i també es va consolidar el descompte del 75% dels residents, que el Partit Popular dirà que va ser el Sr. Montoro, però després, quan es va arribar a l'aplicació del pressupost del 2018, aquesta aplicació no era immediata, i va ser el Govern de les Illes Balears de la passada legislatura qui va haver de proposar les condicions per les quals s'aplicava aquest descompte de resident del 75%.

Que aquest descompte de resident del 75% i el descompte del transport aeri i transport marítim són 250 milions d'euros que tenim en el pressupost general de l'Estat destinats a una qüestió que es cabdal, que nosaltres tenim perfectament assumida, que és preservar la cohesió social i preservar -perdonau- la cohesió territorial entre tots els territoris de l'Estat espanyol, però hi ha veus, hi ha qui considera que de la mateixa manera, i aquí vaig a la mitjana de les inversions de l'Estat, hi ha qui considera que aquest descompte de resident seria una substitució de la inversió que fa l'Estat en carreteres o seria una substitució de la inversió que fa l'Estat en transport ferroviari, hi ha qui considera, hi ha veus que defensen aquesta qüestió i és una de les lluites que s'han hagut d'afrontar i que l'advocat de l'Estat tornava treure per això del recurs d'inconstitucionalitat.

La mitjana d'inversions de l'Estat, per què a les Illes s'inverteix històricament per sota de la mitjana? Perquè l'Estat té unes infraestructures radials i l'Estat fa el gruix de les inversions, l'altre dia el Sr. Castells parlava que féssim més inversions en centres d'investigació, ara es fa un edifici del SOCIB, ara no sé si del... aquí, devora Duanes, això està bé, però el gruix de la inversió, el pes en quantitat, són les inversions que fa l'Estat en carreteres d'interès general i en alta velocitat, que no ens arriben aquí a les Illes, i per això sempre, tradicionalment, històricament, ens trobam per sota de la mitjana.

Si posar-nos a la mitjana és una compensació de la insularitat? És que trobar-se per sota de la mitjana és una conseqüència de la nostra situació insular.

Què a part d'això hem de demanar més coses? A part d'això tenim tot un règim especial que va declinant els desavantatges de la insularitat i es va compensant.

Si consider que és suficient? M'agradaria, òbviament, i més com a consellera d'Hisenda, que nosaltres nedàssim en l'abundància i tenguéssim recursos per atendre folgadoament totes les necessitats que tenim en aquesta comunitat autònoma, però jo sí que he de dir que estic esperançada d'aquest canvi de model i d'aquest canvi de paradigma que pot significar tot plegat, els fons europeus, el factor d'insularitat, el fons React, el marc financer pluriennal, tenir una estratègia clara, tenir un camí consensuat i estar preparats per assumir una transformació que fa estona que crec que ens espera i que fa estona que la ciutadania d'aquestes illes demana.

I moltíssimes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Ara començam el torn de rèpliques dels grups parlamentaris, pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Costa.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. COSTA I COSTA:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera ha tengut vostè vint minuts i no he aconseguit aclarir ni un sol dels dubtes que li he plantejat. Jo li he preguntat: vostès què faran avui de tarda en el Senat? Els diran... tal..., no m'he aclarit res; per cert, avui de tarda la moció que es debat no només hi ha un punt referent al règim fiscal propi que s'hauria d'aprovar allà, no, no, també hi ha un tema referent als plusos d'insularitat dels empleats públics, que aquí també se n'ha parlat, què faran els senadors del Partit Socialista en relació amb aquesta qüestió? També hi votaran en contra, com em sembla, em sembla, que faran respecte del règim fiscal?

Consellera, la pregunta és molt directa...

(*Alguns aplaudiments*)

... i molt senzilla de contestar, sí o no? És tan senzill com això, però vostè, Sra. Consellera, surt aquí i vint minuts d'exposició, que està molt bé, però escolti, si hi ha una compareixença deu ser perquè els partits, els grups parlamentaris li facem preguntes i vostè ens les contesti, Sra. Consellera, perquè si no ens anam d'aquí exactament igual que hem vengut.

En segon lloc, miri, vostès, en el mes de juny del 2017, ja que ens parlaven d'història, varen presentar un document, ampli, eh!, complet, és un document d'aquests que tenen costum presentar d'ara moltes fases i vinga i això, a la pàgina 18, bé, el títol d'aquest document era *Cap a un nou REIB*, no sé si ho recorda vostè, Sra. Consellera, és veritat, no era consellera, però jo crec que la Sra. Truyols tampoc no se'n recorda, però a la pàgina 18 d'aquell document hi figurava un títol que posava *Factor d'insularitat*, i a un dels paràgrafs posava: "El factor d'insularitat no podrà ser inferior a 400 milions d'euros", és clar, això era un document, fixi's bé, en el mes de juny del 2017 vostès ens deien això. És clar, vostès se'n varen anar a Madrid a negociar aquest factor d'insularitat i, efectivament, vostès se'na anaven allà i els deien: 400 quilos! I el ministre (...) 400, però això és quelcom surrealista, no? No, no, 400, 400!

És clar, quan a vostès els en oferien 90, que és la xifra que en aquell moment es va posar damunt la taula, el mes d'abril del 2018, a vostès els semblava un insult, els 90 milions d'euros...

(*Remor de veus*)

... -sí, els semblava un insult, la Sra. Truyols no s'ho creia-, és al document, pàgina 18, llavors li enviaré, Sra. Truyols, no es preocupi que llavors li enviaré el document que vostès

negociaven. És clar, nosaltres ja ho hem dit, a nosaltres ens semblava una xifra raonable, 90 milions el 2018 els quals evolucionats serien una xifra similar als 110, perquè és així, és així, Sra. Consellera, i vostè ho sap.

I a nosaltres ens sembla una xifra raonable, i així ho diguérem, els 110 milions d'euros, però és que per a vostès els 110 milions d'euros en aquells moments eren un insult a la intel·ligència. Per això vostès no varen acceptar en aquell moment el que oferia el ministeri d'aquell moment, perquè vostès estaven il·luminats, enlluernats amb 400 milions d'euros.

(Alguns aplaudiments)

I, a més, Déu ens guardi, Déu ens guardi que firmassin vostès un acord amb un govern del Partit Popular, Déu ens guardi! Qui no trobava que era una xifra raonable en aquell moment eren vostès, i ara dia històric els 110 milions d'euros! Si ho era abans una xifra raonable, ara també ho és i així ho consideram des del Partit Popular.

(Se senten veus de fons que diuen: "muy bien" i alguns aplaudiments)

En tercer lloc, convenis d'inversions, home!, a veure, Sra. Truyols, Sra. Truyols, ens diu la disposició transitòria segona del Reial Decret Llei 4/2019, home, només ens faltaria que no s'acomplissin els convenis que estan signats i que estan vigents, només ens faltaria això, és clar que sí que s'acompliran! Però i els nous, i els nous? Sra. Truyols, i els nous convenis? No en parla el Reial Decret Llei 4, ni transitòries ni res, no en diu res. Seria perfectament possible, si no tenen voluntat política els ministeris corresponents, que ens pispassin tots els convenis d'inversions nous i que no posassin ni un euro, perquè vostès això no ho han tancat, ni figura enlloc del Reial Decret Llei 4/2019.

Per tant, l'efecte substitució, per molt que digui vostè, Sra. Truyols, és perfectament possible i si passa, repeteix, haurem fet un molt mal negoci. Per tant, hauriem de signar els convenis de carreteres ja i haver-hi partida pressupostària per poder-los executar.

I en darrer terme, sincerament, vull dir, ara avui resulta, Sra. Consellera, que hem sabut que el règim fiscal propi no és per abaixar impostos. Idò per a què és? Per apujar-los? Consellera, per l'amor de Déu, és clar que és per abaixar els impostos, exactament igual que s'han abaixat els impostos amb el règim fiscal propi que té Canàries, perquè justament compensar la... -també ho ha dit la senyora...

(La Sra. Vicepresidenta primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Costa, por favor, termine.

EL SR. COSTA I COSTA:

... -sí, ya termino-, justament abaixar els impostos és la fórmula per compensar la insularitat!, és clar que sí que és per abaixar els impostos! I això és el que volem des del Partit Popular.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Costa. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Sans.

LA SRA. SANS I REGIS:

No en faré ús, Sra. Vicepresidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Sans. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, vicepresidenta, faré la intervenció des d'aquí perquè serà molt breu. Únicament, reivindicar que se segueixi treballant per aconseguir els complements i els plusos per als funcionaris de l'Estat que fan feina a les Illes Balears perquè això també perjudica els nostres ciutadans, o sigui, els nostres ciutadans tenen un servei per part de l'Estat inferior a altres comunitats per mor que a les nostres illes, i sobretot a les illes com a Menorca i Eivissa, no tenen els suficients funcionaris ocasionat, precisament, per aquest motiu, perquè no tenen el suficient..., bé, complement salarial per poder viure amb dignitat en aquelles illes. Això, un punt, sigui del factor d'insularitat, que vostè ha dit que no vindria d'aquí, sigui d'on sigui!, però això ho hem d'aconseguir.

I també lligant amb el que ha dit el Sr. Costa del Grup Parlamentari PP, no els faci por, poden parlar tranquil·lament d'abaixada d'imposts, és que sembla que és un tabú, no passa res. Nosaltres, per estar compensats respecte d'altres comunitats, hi haurà impostos que amb el règim fiscal s'haurien de retocar a la baixa, i no passa res per dir-ho i assumir-ho.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Ribas. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies. Bé, nosaltres, o sigui li he dit, Sr. Costa, li he dit que el règim fiscal és evidentment, que..., el règim especial fiscal és una sèrie de bonificacions, una sèrie de compensacions fiscals, però vostè no ho ha dit així, vostè ha dit: el règim especial és per abaixar impostos. I nosaltres, li dic, que nosaltres com a concepció general no és per abaixar impostos, per a nosaltres el règim especial és precisament per compensar la insularitat i perquè tothom tinguem uns serveis públics iguals

per a tota..., vull dir unes infraestructures i uns serveis públics iguals que a la resta de la península, als que tenim dret i que siguin suficients i uns recursos suficients.

I evidentment que les nostres empreses tinguin un règim que els permeti competir en igualtat. I això, vull dir, no amb aquest lema que vostès sempre van per davant.

En qualsevol cas, ja ens sembla bé que vostès hagin presentat el règim fiscal en el Senat, també ens demanam per què no l'han presentat en el Congrés, què és que Balears no té quota en el Congrés per al Partit Popular? No ho sé, és una pregunta que em faig, no ho sé, eh? Vostès pot ser em poden...

Però bé, és igual. Nosaltres estarem a favor que s'aprovi un règim fiscal al més aviat possible.

I, dit això, la nostra..., crec que hem de seguir pendents, que realment consideram, i de vegades amb les intervencions sembla que no ho tenim clar, el règim especial o almanco com ha dit la consellera, fer entendre tota aquesta estructura consolidada de departaments de l'Estat espanyol, que el règim especial de les Illes Balears, com qualsevol altre règim especial, no és un privilegi, no és un privilegi, sinó que és una..., ni és una redistribució, no?, sinó que és una compensació per uns desavantatges, i jo crec que en això coincidesc amb la consellera que, he dit i jo ho he dit abans, que a nosaltres ens sorprèn o lamentam de vegades aquestes opinions que ens venen del Govern espanyol o de les estructures funcionaries, no ho sé, però sí que és vera que lluitar contra això es fa de vegades molt difícil, però crec que ho hem de tenir clar i a això ho hem de seguir lluitant.

Nosaltres, des de MÉS per Mallorca, la lluita és amb els residents i les residents, perquè realment aconseguir la plenitud i aquest règim especial íntegre i aquest règim especial fiscal com més aviat millor. I bé, amb això creiem que, ja ho vàrem dir, creiem que aquests pressuposts generals de 2022 seran una prova de foc, seran una prova de foc en el sentit de veure si a part d'aquest fons d'insularitat també hi ha altres compensacions, nosaltres sempre hem estat molt incidents amb la compensació per transport públic terrestre, en aquest apartat que nosaltres ja vàrem impulsar perquè s'incloués en el règim especial perquè consideram que Canàries ja fa dècades que el té i li ha permès precisament tenir unes infraestructures i un transport terrestre molt millor que el que..., tenir un al·licient, tenir uns imports per poder destinar al transport públic terrestre que nosaltres no n'hem disposat. Per tant, nosaltres també esperam que aquests Pressuposts Generals de 2022 incloguin això.

I també, bé, coincidim, celebrem, que la consellera idò que també vegem com una fita molt important planificar-nos aquest full de ruta, planificar-nos aquest pla estratègic per caminar cap a una aportació, un impuls precisament perquè construïm amb tots aquests recursos que hem estat en aquesta post pandèmia, abans, el fons d'insularitat, els recursos propis precisament anem cap a un full de ruta precisament per fer la nostra economia més resilient, la nostra economia més diversificada i millors llocs de feina i millor benestar social per a la nostra gent. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Campomar. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, vicepresidenta. Muy brevemente, desde mi escaño. Simplemente, reiterar que me he quedado exactamente igual que antes de que usted llegara aquí, sigo sin saber cuáles son las actuaciones concretas que va a llevar a cabo este gobierno de Balears para intentar paliar los efectos de la insularidad.

Aquí he oído hablar de mucho *full de ruta, pla estratègic, canvi de paradigma*, pero no he oído ni una sola concreción de qué van a hacer con este dinero que han recibido ahora, que no es más que la compensación de lo que no nos ha llegado antes, y tampoco exactamente cuáles son las medidas que van a aplicar para, pues compensar a las familias y a las empresas que son las mayores sufridoras de este hecho insular, bueno, pues para compensarlas por el mayor coste de la vida, el mayor coste de traer la energía hasta aquí, el mayor del suelo, que hace que las inversiones sean también más elevadas, en fin, todo esto.

Me gustaría, consejera, que en su último turno de intervención, si es posible, nos adelante al menos algo y habrá servido de algo todo este tiempo que llevamos aquí escuchándola a usted para no saber absolutamente nada.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Quan jo dic que la pandèmia és una excusa és perquè vostès diuen que no hi ha factor d'insularitat per la pandèmia, i això és una excusa, perquè durant un any hi hauria pogut haver factor d'insularitat, però no hi havia pandèmia. És bo d'entendre! No sé si m'explic malament, del febrer de 2019 a març de 2020 no hi havia pandèmia. Perquè no hi va haver factor d'insularitat? No em digui que vostès..., 855 milions..., tal..., no m'expliqui això! Molt bé, però per què no n'hi va haver al primer any.

Perquè a vostè li he d'agrair... -no m'ha contestat res- però li he d'agrair una cosa i és que ha estat sincera, i ha dit: és una qüestió de voluntat política. Efectivament, i els dos primers anys de govern socialista a Madrid no hi ha hagut voluntat política que hi hagi factor d'insularitat per a les Illes Balears, ha quedat claríssim, em queda clar com si fos de dia, i això, és un reconeixement que vostès fan.

73 milions de compensació i vostè, m'ha semblat entendre, m'ha semblat entendre, que vostè deia que això era per cobrir el dèficit, m'ha semblat entendre això, però no m'ha quedat clar, li torn demanar per què 73 milions i no 220, que és la compensació que tocaria, d'acord amb els seus números?

Jo no puc estar més que bàsicament d'acord amb el plantejament que fa el Sr. Costa que, evidentment, el règim fiscal és per alleujar la pressió fiscal de les empreses, per què? Perquè, com que tenen un sobrecoast per competir amb les empreses continentals, necessiten pagar menys, pagar menys vol dir impostos més reduïts en relació amb els del continent, per tant vostès no en volen dir una rebaixa fiscal, idè no en diguin una rebaixa fiscal, en diguin alleugeriment de l'esforç fiscal, però evidentment d'això va aquesta qüestió, perquè no va d'un altre tema més que intentar que paguem manco per a així tenir un cost similar als de la península. D'això es tracta.

I si a Espanya la inversió ha estat radial, en gran part deu ser gràcies al seu partit perquè qui ha governat a Espanya durant els darrers 40 anys, en una fase molt llarga, molt més llarga que la del Partit Popular, ha estat el Partit Socialista. Per tant, si el Partit Socialista s'ha dedicat a castigar els territoris insulars i s'ha dedicat a fer inversions radials, és culpa seva, és culpa del Partit Socialista, és culpa del Partit Socialista.

Sra. Consellera, vostè pertany a un partit, jo la puc apreciar molt personalment, però vostè pertany a un partit, representa un partit que s'ha dedicat a piconar els territoris insulars i a fer una Espanya radial, d'una manera equivocada i ineficient. És clar, això deu ser culpa del Partit Socialista, no deu ser culpa d'El Pi, dic jo.

I, per favor, li deman que em contesti les preguntes que li hem fet que crec que són les preguntes essencials d'aquest debat, que vostè evita clarament.

Quin càlcul ha fet el Govern dels desequilibris inherents a la insularitat? Càlcul, per anar a negociar vostès han hagut de fer un càlcul, quin és el seu càlcul?

Segona pregunta que li faig, a part de la inversió estatal, quines magnituds i variables ha tengut en compte per calcular el factor d'insularitat? Com diu el règim especial de les Illes Balears, quines? Ha capejat quan li he dit això, però vostè no m'ha contestat res. M'agradaria que em digués quines són aquestes magnituds i variables a banda de les inversions estatals.

I tercera pregunta, per què el període temporal 2015-2018 i per què vostès no han posat altres períodes temporals d'inversió estatal que podrien ser més beneficiosos perquè el factor d'insularitat fos més elevat per a les Illes Balears?

Són preguntes claus que vostè hauria de contestar perquè d'això va aquesta compareixença.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sr. Melià. Por parte del Grupo Parlamentario Mixt tiene la palabra el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Per començar faré una petita correcció al Sr. Costa, amb el seu permís, Sr. Costa,

perquè vostè s'ha referit al mític document *Cap a un nou REB*, dient: allà es parla que el factor d'insularitat ha de ser de 400 milions d'euros, però no diu això aquell document, aquell document diu fons d'insularitat...

(*Algun aplaudiment*)

... -no aplaudeixin no, no aplaudeixin perquè és una correcció menor, una correcció d'estil-, fons d'insularitat, -no, 400 milions, ho diu, eh!

(*Remor de veus*)

No, per què dic això? Perquè el que va del fons al factor, i jo aquesta expressió que utilitzo tant, de perdre llençols a cada bugada, el llençol que vam perdre quan vam passar del fons al factor. Perquè, és clar, quin concepte hi ha darrera del fons? El fons és l'Estat alimenta una dotació pressupostària per cobrir els costs de la insularitat de les Illes Balears. Quan vam passar del fons al factor, vam dir: "bah!, és igual, li hem posat factor, però és el mateix". Ara veiem que no, no! Factor és correcció, corregim una disfunció!, d'acord?

És clar, aquí ens vam deixar perdre la cartera, i no ens vam assabentar ningú, jo tampoc! A mi em van dir, no, és el mateix, en lloc de fons li direm factor. Ara entenc per què era un factor.

Per això, vostè, quan s'ha referit a aquell document diu: "allà posava factor", i no, allà posava fons, és després que s'ha convertit en un factor. Veiem com les paraules importen i com..., escolti, i amb això trenc una llança a favor seu, Sra. Sánchez, negociar amb l'Estat..., en saben molt, fa molts d'anys que manen, varen dir: "els col·locarem un factor", això és..., ara ens hem de conformar amb el factor, la correcció, no, corregim una mica per arribar a la mitjana.

Vostè, Sra. Consellera, m'ha vengut a replicar, diu: "no són 2.800 milions, són 800", aquest debat ja l'hem tengut el matí, però l'hem tornat tenir, són 800, però fixi's quina confusió, vostè de forma involuntària entra en una confusió. És que, és clar, quan parlem d'arribar a la mitjana, ara parlem 2.800 i 800 són magnituds d'inversions estatutàries, però traduït a la situació actual una cosa és la totalitat del que de les arques de l'Estat s'invertirà a Balears, i aquí hem de sumar les inversions directes més factor d'insularitat.

Per tant, la comparació, és a dir, 2.800 és el que l'Estat hauria d'haver invertit a Balears, 800 és el que va transferir perquè ho invertís directament les Illes Balears. Però, per tant, quan parlem del conjunt del que l'Estat ha d'invertir a Balears hem de comparar amb els 2.800 milions i, per tant, parlar dels 400 milions, 400 milions l'any, 2.800 milions. Vostè ho redueix a 800 perquè vostè agafa un sots-conjunt, que és la quantitat que via conveni es traspassava a la comunitat de les Illes Balears perquè invertís a la comunitat de les Illes Balears. Això seria equivalent al factor d'insularitat, el factor d'insularitats són els doblers que gestionem nosaltres directament.

Per tant, no confonguem la part amb el tot, i aquí vaig al bessó de la qüestió d'aquesta meva segona intervenció. El factor d'insularitat que vostès, diguem, de forma tan

trionfalista diuen: “per primera vegada hi haurà un partida nominada als pressuposts generals de l'Estat a favor de les Illes Balears!” reposa sobre un coixí que són les inversions directes de l'Estat, que fins ara han estat aproximadament de 200 milions l'any. Molt bé!, tenim garantits els 100 de dalt, ara els 200 de baix no.

És clar, per tant, ens podem trobar que vinguin els pressuposts de l'Estat, jo no tenc cap dubte que hi haurà els 183 milions, tot i que hem vist de tot, eh!, però bé, m'imagín que d'aquí que facin els pressuposts no s'atreviran a llevar aquests 183. El que haurem de veure és el coixí dels 200, eh!, que d'aquí va el que diu el Sr. Costa amb els convenis de carreteres, perquè, és clar, si el coixí dels 200 resulta que baixa a 100, escolti!, ja tenim compensat el que...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... eh?, bé, això és el joc del triler, eh!, ¿dónde está la bolita?, i això és el que tenim por perquè sabem com les gasta l'Estat.

Per això, Sra. Consellera, és molt important no perdre de vista les dues magnituds, el tot i la part. El tot, el que dels pressuposts generals de l'Estat es dedica en inversions a les Illes Balears, i després la part, que és el que gestionarà directament la comunitat de les Illes Balears, ja sigui antigament via convenis d'inversions estatutàries o ja sigui ara a través del factor d'insularitat.

Per tant, tenim una partida nominada a favor de les Illes Balears en els pressuposts generals de l'Estat? Sí. Tenim garantia que continuarem estant a la mitjana o que estarem a la mitjana? No, perquè si el coixí disminueix estarem per sota de la mitjana altra vegada. I vostès que ens diran? No us preocupeu, d'aquí cinc anys quan tornem a negociar el factor resultarà que l'hem d'incrementar. Però, bé, d'aquí a cinc anys ja ho veurem perquè pot haver passat qualsevol cosa.

Per acabar només i per referir-me a la intervenció de la Sra. Truyols, és clar, la Sra. Truyols ens ha parlat de fets, fets, de fet cinc o sis fets, cinc o sis fets, la meitat tampoc no tenen res a veure amb el factor d'insularitat. El problema rau..., és clar, és el relat, és a dir, vostès construeixen aquest relat i sumen el factor d'insularitat tot de temes que no són del factor d'insularitat, que si els 855 milions d'euros, que si altres ajuts, que si ERTO, que si tal..., és clar, i aquí és la prova, quan vostès fan aquest argument i aquest relat, és la prova que el factor d'insularitat queda curt i quan han de fer el relat han d'afegir altres coses perquè el factor d'insularitat, per si sol, queda curt i queda lluny de les expectatives del document *Cap a un nou REB* que es va aprovar a aquesta comunitat autònoma.

Abans em referia als *spin doctors* -acabo de seguida, Sra. Presidenta-,

LA SRA. PRESIDENTA:

Tiene que terminar.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

... els *spin doctors* jo el que els volia dir, Sra. Consellera, és que tota la parafernàlia de si Raixa, de si el triomfalisme, de si els vídeos, tot això se'ls gira en contra, perquè hi ha arguments molt poderosos, arguments numèrics que posen en evidència que és un triomfalisme que no se suporta amb la realitat. Per tant, crec que seria molt millor parlar més clarament a la ciutadania, no fer un fals un triomfalisme i s'estalviarien que des de l'oposició haguéssim de posar els punts sobre les is, i expliquéssim a la ciutadania que se'ls enganya venent-los, com es diu popularment, gat per llebre.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sr. Castells. Por parte del Grupo Parlamentario Socialista tiene la palabra la Sra. Truyols.

LA SRA. TRUYOLS I MARTÍ:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta. A veure, any 1998, govern del Sr. Matas...

(Remor de veus)

... bé, també són fets, govern del Sr. Matas...

(Alguns aplaudiments)

... s'aprova un règim especial de les Illes Balears...

(Remor de veus)

... un règim especial que va néixer mort i que va ser paper banyat. Dic jo que..., a veure, hi ha moltes diferències entre el REIB de l'any 1998 i el Reial Decret Llei 4/2019, perquè els fets són els fets, perquè d'aquí no va sortir ni cap factor d'insularitat ni absolutament res. Des de l'any 1998 al 2004 es va incomplir el règim especial sistemàticament i el Partit Popular, curiosament, no va reprovar cap ministre dels seus, curiosament. Mirava cap a un altre lloc no fos cosa que des de Madrid es molestassin.

2007-2011 s'aprova un nou model de sistema de finançament autòmic, és veritat que no té, no és factor d'insularitat, no té res a veure amb el règim especial de les Illes Balears, però també és un fet, suposa una millora substancial respecte de l'anterior model de finançament i ens situa a la mitjana estatal.

Any 2011, la consellera d'Hisenda ho ha comentat, any 2011, el Sr. Montoro talla d'arrel i les inversions en orris. Res de nou a tota la legislatura fins que el maig de l'any 2015, pocs dies abans de les eleccions, el Sr. Bauzá anuncia un règim fiscal, una mala còpia del règim fiscal canari, amb l'únic propòsit de rascar vots.

Any 2019, ja els han relatat els fets, aprovació del Reial Decret Llei 4/2019, l'arribada dels fons extraordinaris, que, Sr. Castells, és veritat que tal vegada són qüestions que no..., però

pens que és un esforç que s'ha de reconèixer, és el resultat de la bona feina i, per tant, ho hem de posar damunt la taula. I la dotació d'aquests 110 milions d'euros anuals del factor d'insularitat, aquí no acabam, que fins ara són fets, aquí no acabam. El Govern de les Illes Balears seguirà lluitant per aquesta part fiscal del règim especial.

(Alguns aplaudiments)

Per tant, és el de sempre, dues maneres diferents de fer política, amb la crisi financera i mundial el Govern estatal, no només l'autonòmic, eh!, el Govern estatal del Sr. Rajoy i el Govern autonòmic del Partit Popular, del Sr. Bauzá, apujava impostos, és que no ho recorden, tenen vostès memòria de peix, apujava impostos, retallava inversions i despeses i estaven (...) davant Madrid, simplement aquesta és la diferència.

I la gestió d'aquest govern, amb la Sra. Armengol al front, és totalment diferent, tenim resultats, ho vulguin o no ho vulguin, perquè els fets són tossuts, són fets.

I una altra cosa, Sr. Costa, vostè ens ha demanat què vàrem fer des de l'any 98 fins a l'any 2015, s'ha botat la legislatura del Sr. Bauzá, com que no interessa recordar-lo, s'ha botat la legislatura del Sr. Bauzá de cop...

(Remor de veus)

..., perquè dic jo què varen fer vostès a l'any 2011? Això sí, a l'any 2015, amb un clar objectiu electoralista, varen treure aquesta mala còpia del règim fiscal canari.

Després, vostè també ha fet referència a la deducció per R+D+I, li vàrem demanar al Sr. Montoro aquesta reducció, no la varen voler. Altra cosa és que *como quien no quiere la cosa*, i no se'n varen adonar, i és així, dins la reserva d'inversions vàrem aconseguir ficar la reducció per reserva d'inversions en R+D+I.

I finalment, una altra qüestió, el tema del 15% de tributació mínima de l'impost de societats, recorda vostè, Sr. Costa, que el sistema tributari ha de ser just, diria jo que és un tema de justícia tributària, perquè veure que hi ha societats en aquest país que paguen un tipus d'un 4%, un 5% o un 9% fa vergonya, comparativament amb la tributació d'un empresari que tributa a l'Impost de la Renda de les Persones Físiques.

(Alguns aplaudiments)

Per tant, aquestes qüestions s'ha d'arreglar des del punt de vista de política fiscal i de vegades tenim en ment el tema de pujades impositives, baixades impositives, però també hem de tenir en compte que el sistema tributari ha de ser just, i això és el que es pretén amb aquesta tributació mínima del 15%.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Truyols.

(Continuen els aplaudiments)

En torn de contrarèplica té la paraula la Sra. Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors.

LA SRA. CONSELLERA D'HISENDA I RELACIONS EXTERIORS (Rosario Sánchez i Grau):

Sr. President. Jo pensava que més o manco havia donat resposta a les preguntes, a totes les preguntes que tenc resposta, intent fer una segona ronda.

Quant al règim fiscal, i crec que ho he dit insistentment, que tenim des del Govern de les Illes Balears és de la mateixa manera que a través de la negociació política s'han avançat, de la mateixa manera que amb la negociació política es va avançar en la negociació del real decret llei que es va aprovar el febrer del 2019, de la mateixa manera que la negociació política ha produït avanços en el reconeixement de la insularitat i en el desenvolupament d'aquest règim especial, de la mateixa manera que la negociació política ha inclòs en el projecte de pressuposts generals de l'Estat 183 milions d'euros i 550 o 623 fins al 2026, esperam que via la negociació política s'impulsi des del Govern de l'Estat, una altra vegada, la tramitació del règim especial fiscal de les Illes Balears i que els grups polítics hi donin suport.

L'aplicació del règim especial fiscal inclou rebaixes a l'impost de societats quan es fan inversions i el que pretén és compensar, jo li deia que era una baixada d'imposts, els desavantatges que té per a un empresari tenir el seu domicili fiscal aquí, a les Illes Balears, i operar des del domicili fiscal, operar des de les Illes Balears especialment en determinats sectors, però quan parlem d'abaixada d'imposts, ja dic, no és per fer aquí un paradís fiscal, no és per abaixar impostos, és que jo no faria tan a la lleugera un debat sobre baixades d'imposts.

Encara més, quan sortim d'una crisi sanitària i d'una crisi econòmica que afecta les finances públiques d'una manera brutal i que afectaran el benestar i la capacitat que tenim les administracions públiques de prestar serveis als nostres conciutadans d'una manera brutal, jo no faria un discurs a la lleugera d'abaixada d'imposts. Quan parlem d'abaixada d'imposts hem de parlar d'a qui es baixen els impostos i per què s'abaixen els impostos i de què fem amb el que recaptam dels impostos. Jo crec que el debat principal és quin nivell de serveis públics volem donar a la nostra ciutadania, quin nivell de cohesió social consideram adient per mantenir una societat productiva, perquè jo crec que una de les grans parts positives que ha tengut aquesta pandèmia sanitària, tan greu i tan devastadora, ha estat el reconeixement del sector públic i el reconeixement dels serveis públics, i a partir d'aquí parlem de com recaptam i d'a qui recaptam. Jo crec que el debat que surt després de la pandèmia i després de la crisi econòmica derivada de la crisi sanitària és de redistribució de rendes i de redistribució de rendes per fer què?

Avui sortien els Papers de Pandora, aquesta investigació, hem de ser molt curosos amb qüestions que tenen implicacions importantíssimes en la credibilitat que tenen les institucions de cara a la ciutadania, perquè és cert que per a un empresari petit que paga impostos de la seva feina és molt golós aquest discurs d'abaixar els impostos, però si tu a un empresari petit li abaixes els impostos i li redueixes els serveis públics, la seva capacitat adquisitiva, i això vostè probablement ho sap millor que jo, baixa estrepitosament. Per això jo crec que des d'aquesta banda de l'hemicicle som tan curosos amb la qüestió de fer discursos d'abaixades d'imposts, promeses que després el Partit Popular no compleix, quan arriba al poder apuja els impostos, però (...) de baixades d'imposts a mans plenes com si fos la panacea, perquè no crec ni que sigui creïble ni que sigui recomanable després de la situació que hem viscut dir a la ciutadania que es pot mantenir un nivell de serveis públics com els que hem gaudit, que ens han suportat a tots amb unes baixades massives d'imposts.

En la qüestió del descompte..., en la qüestió de la insularitat i dels sous que cobren els funcionaris de l'Estat a les Illes Balears, jo crec que el compromís del Govern de les Illes Balears amb els serveis que presta l'Estat a les Illes Balears i amb els sous que reben els diferents funcionaris de les diferents competències de l'Estat a les Illes Balears, està més que demostrat; la presidenta, personalment, ha fet d'aquesta qüestió, ha reclamat aquesta qüestió al Govern de l'Estat i jo crec que una persona que, per exemple, fa feina a presons en aquesta comunitat autònoma, no pugui pagar l'habitatge en aquesta comunitat autònoma és una qüestió greu i és una qüestió greu d'estructura de l'Estat i de com presta els serveis l'Estat en el nostre territori.

I això venia una altra vegada pel que plantejaven des d'El Pi, si la insularitat o el reconeixement de la insularitat és una voluntat política, afortunadament és una voluntat política, perquè, si no, no sé què fem tots aquí; jo crec que la història s'ha d'escriure amb voluntat política. Jo crec que de tot com hem viscut la pandèmia o les decisions que cada un de nosaltres, que tenim responsabilitats polítiques, hem pres al llarg de la pandèmia són de voluntat política i són importantíssimes i haurem de retre comptes. Tant de bo que la història no l'escriu la burocràcia! I tant de bo, i jo pens que tanta sort!, perquè si de la burocràcia centralista de l'Estat hem de demanar un reconeixement de la insularitat estariem en un seriós compromís, jo crec que és bo que sigui de voluntat política, crec que la història s'escriu amb voluntat política i forma part d'aquesta voluntat política com s'afrenta la pandèmia, que trec tant aquesta qüestió a col·lació perquè crec que és cabdal i crec que és importantíssima i crec, sincerament, que és un canvi de paradigma de com entenem la política i de com entenem els serveis públics.

Em sap greu que a la representant de VOX li sàpiga greu que parlem de canvi de paradigma, però si no ens hem adonat que aquesta pandèmia sanitària és un fet disruptiu que modifica el plantejament que teníem fins ara, tenim un greu problema de miopia.

Quant a l'Espanya radial, bé, m'agradaria parlar del que pens de l'Espanya radial, de l'evolució del meu partit i que el meu partit és un partit federalista, moltes vegades no ho ha

semblat, però jo em vaig afiliar a un partit federalista, i crec que és el camí per a un...

(*Remor de veus*)

..., crec que es produeixen canvis i crec que és un bon moment per a aquests canvis i que és la manera d'assegurar una prosperitat aferrada al terreny de la ciutadania.

Quant al factor d'insularitat, entrem en qüestions més tècniques, parlem tot el temps i jo crec que és important... o s'ha parlat en aquest hemicicle tot el temps de pressuposts inicials, això és un debat que hem tengut moltes vegades a diferents institucions, el tema no són els pressuposts inicials, els pressuposts inicials són condició *sine qua non*, però el tema és l'execució d'aquests pressuposts inicials; històricament, la història dels convenis i dels acords d'aquesta comunitat autònoma en pressuposts inicials no han donat els fruits que significassin canvis consistents per a aquesta comunitat autònoma o inversions consistents en aquesta comunitat autònoma i per això en el càlcul del factor d'insularitat no s'ha tengut en compte el pressupost inicial, s'ha tengut en compte el pressupost executat, això era una premissa; i dades de pressupost executat al màxim de detall es troba en un període determinat del temps, per no entrar en distorsions de transferències que es varen fer a determinats moments, com per exemple les estatutàries, que després s'han hagut de retornar, però que sí que figuren en els pressuposts de l'Estat.

I crec que és important i crec que és un èxit important de negociació, i ho he dit avui de matí, tal i com es va redactar l'article 20 del règim especial, que assegura l'aprofitament de tot el factor d'insularitat en inversions realment executades. Crec que és una bona..., òbviament, hem d'estar tots vigilants de com es desenvolupa aquest factor d'insularitat i les inversions que es fan i si realment s'acompleixen els compromisos, però jo crec que és part de la història d'aquesta comunitat autònoma estar pendent del que nosaltres considerem legítim i just per a aquesta comunitat autònoma; que ho torn a dir, per a la resta de l'Estat, i no parl de l'Estat central, per a la resta de l'Estat moltes vegades això no són ni reclamacions legítimes ni reclamacions justes, perquè ahir mateix, que parlàvem amb els representants de Brussel·les, de la Comissió Europea a les... per a Catalunya i Balears, ens deia: heu fet un avanç a nivell de Madrid, a nivell de Madrid ja tenen un poc la imatge de què és el que passa a les Illes Balears, però per a Brussel·les continueu essent una comunitat autònoma riquíssima, amb poques necessitats de finançament, amb poques necessitats de convergència i amb poques necessitats de cohesió, amb la qual cosa, per voluntat política construïm entre tots aquest relat i transmetem la nostra realitat a la resta d'institucions implicacions en benefici d'aquesta comunitat autònoma.

Després, el factor d'insularitat, efectivament, s'ha calculat per tractar de garantir que les Illes Balears es trobin en la mitjana de les inversions, s'ha fet una foto fixa a un moment determinat del temps, per garantir que les Illes Balears estiguin a la mitjana de les inversions de l'Estat en el territori.

Després, el factor d'evolució no es fixa amb l'acord de la comissió mixta, està fixat en el règim especial, hi ha un període

de temps en el qual s'haurà de discutir sobre l'aplicació d'aquest factor d'evolució i s'haurà de decidir quin import es determina per al pressupost del 23. Però vostè em demanava si això era estàtic, això no és estàtic, està previst a la llei, a l'article 18, jo crec que és un dels darrers paràgrafs, que això no sigui estàtic.

I després, si els 183 o els 110 són suficients o no són suficients, *a carro pasado todos somos profetas*, però el Partit Popular es manté consistent, va dir 90 milions i es manté consistent; El Pi va dir 100 milions i considera ara que aquest import no és... així és com juguen les expectatives, nosaltres des d'Hisenda fem molts de pressuposts i la gestió de les expectatives té un paper molt important, és a dir, ningú no s'esperava que per al pressupost del 22 hi hagués un factor d'insularitat en el projecte de pressuposts de l'Estat, jo crec que es feia feina des del Govern de les Illes Balears amb molta intensitat i pens que no hi havia una confiança per part de la resta de l'hemicicle, i s'havia dit aquí que es feia feina i que aquesta feina s'estigués fent, i ara que tenim aquest factor d'insularitat tenim noves reclamacions. Això és bo, no?, perquè hem de ser ambiciosos i hem d'aspirar, però jo crec que el que es va dir prèviament a l'aprovació del factor d'insularitat determina un poc si això és suficient o no és suficient o compleix les expectatives dels diferents grups polítics.

Jo després aquí tenia apuntades un parell de qüestions, quant al ball de xifres del Partit Popular, però...

(Remor de veus)

... ho deixam.

Jo crec, ara ja per tancar, que és un avanç..., sense grandiloqüències, és un avanç molt important l'aprovació del factor d'insularitat i del compliment del títol III o dels dos articles primers del títol III del règim especial de les Illes Balears, crec que això tindrà efectes a curt termini i tindrà efectes a llarg termini, crec que aquesta massa de finançament, que no és poca, en el període, que parlem de fons europeus i pensam que 1.500 milions fins al 26 o que 300 fins al 23, que és el React, són molts de doblers, i parlem que el factor d'insularitat són 623 fins al 26, jo crec que aquesta massa de finançament per impulsar el nostre projecte d'Illes Balears és molt significatiu, crec que la contribució del factor d'insularitat serà important.

I també que a llarg termini, quan no hi hagi fons europeus, o a mig termini, quan ja s'acabi el flux de fons europeus, això ha de tenir o està cridat a tenir una consistència en els pressuposts de l'Estat, una consistència en els pressuposts de la nostra comunitat autònoma que ens permeti consolidar determinats canvis. Jo crec que tenim una oportunitat única per impulsar aquest canvi necessari, jo crec que estam més preparats que mai, tots tenim aquí una trajectòria i hem format part de diversos governs, jo crec sincerament que estam més preparats que mai, a nivell de consciència social, a nivell de preparació tècnica, a nivell de planificació, a nivell de capacitat de moure les institucions per aconseguir un canvi significatiu a la nostra comunitat autònoma, que la faci més pròspera, que la faci més solidària, que la faci més inclusiva i que la faci més resilient als canvis. Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS